

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
Нести світло знань в ім'я здоров'я народу!

ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик

Частина 4
2012–2020 рр.

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
Нести світло знань в ім'я здоров'я народу!

ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик

Частина 4
2012–2020 рр.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Національної наукової медичної бібліотеки України
(Протокол №4 від 23.12.2021 р.)

Упорядники

Мамедова Н. І.

головний бібліограф відділу наукової бібліографії
Національної наукової медичної бібліотеки України

Самчук Л. І.

головний бібліограф відділу наукової бібліографії
Національної наукової медичної бібліотеки України

Науковий редактор

Остапенко Т. А.

в. о. генерального директора
Національної наукової медичної бібліотеки України,
заслужений працівник культури України

Редактор

Бортнік Н. М.

завідувач відділу видання науково-інформаційних матеріалів
Національної наукової медичної бібліотеки України

Відповідальна за випуск

Остапенко Т. А.

в. о. генерального директора
Національної наукової медичної бібліотеки України,
заслужений працівник культури України

Видання продовжує серію показчиків, присвячених історії медицини та охорони здоров'я в Україні. Показчик відображає матеріали, надруковані у вигляді монографій, збірників наукових праць, авторефератів дисертацій, статей із журналів та збірників з 2012 р. по 2020 р.

Видання розраховано на спеціалістів медичної галузі та всіх, хто цікавиться питаннями історії медичної науки, охорони здоров'я, освіти.

ЗМІСТ

ВІД УПОРЯДНИКІВ	5
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	6
ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ	9
Загальні питання	9
Земська медицина	11
Монастирська медицина	12
Медицина в образотворчому мистецтві та архітектурі, літературі	13
ІСТОРІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	16
Загальні питання	16
Охорона здоров'я в областях	18
Громадська медична допомога	20
Санітарно-епідеміологічна служба	21
ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДОПОМОГА НАСЕЛЕННЮ	24
Загальні питання	24
Обслуговування сільського населення	25
Невідкладна медична допомога	26
Лікарні	27
ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДОПОМОГА ЖІНКАМ ТА ДІТЯМ	34
СПЕЦІАЛІЗОВАНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА	36
САНАТАРНО-КУРОРТНА СПРАВА	40
АПТЕЧНА СПРАВА. ФАРМАЦЕВТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ. МЕДИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ	41
ІСТОРІЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ	44
Загальні питання	44
Наукові установи	49
Науково-медичні школи	52
Науково-медичні товариства	54
НАРОДНА МЕДИЦИНА	58
ВІЙСЬКОВА МЕДИЦИНА	59
ІСТОРІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	64
Загальні питання	64
Підручники	66
Заклади вищої медичної освіти	67

Кафедри	74
Кафедри акушерства та гінекології	74
Кафедри анатомії	74
Кафедри внутрішньої терапії	75
Кафедри гігієнічного профілю	76
Кафедри дерматовенерології та косметології	77
Кафедри інфекційних хвороб	77
Кафедри медицини катастроф	78
Кафедри мікробіології та вірусології	78
Кафедри неврології та психіатрії	79
Кафедри патології	79
Кафедри педіатрії	79
Кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я	80
Кафедри стоматології	82
Кафедри травматології та ортопедії	82
Кафедри фізіологічного направлення	82
Кафедри фтизіатрії	83
Кафедри хірургії	83
Інші кафедри	84
ІСТОРИЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	87
МЕДИЧНІ КАДРИ	93
МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ	95
МЕДИЧНЕ ПРАВО	98
МЕДИЧНА ПРЕСА	99
МУЗЕЙНА СПРАВА	101
ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА	103
НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ АПАРАТ	105
Іменний покажчик	105
Абетковий покажчик закладів вищої та післядипломної медичної освіти України	130
Абетковий покажчик наукових установ	134
Географічний покажчик	136

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Четверта частина науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Історія медицини та охорони здоров'я в Україні» є продовженням видання, започаткованого Національною науковою медичною бібліотекою України (ННМБУ) у 1980 р. Перша частина охоплювала видання, що були надруковані протягом 1918–1980 рр., друга частина – 1981–1991 рр., третя – 1992–2011 рр., третя частина покажчика оприлюднена на порталі ННМБУ.*

Покажчик складається з 19 розділів і 37 підрозділів, бібліографічні записи в яких розміщено за зведеною українсько-російською абеткою і мають суцільну нумерацію. Записи не дублюються – використано систему посилань: у випадках, якщо документ за змістом багатоаспектний і стосується декількох розділів, його включено до одного основного розділу, а в інших дається посилання на нього – «Див. також».

До видання включено 846 бібліографічних записів друкованих праць: монографії, збірники наукових праць, автореферати дисертацій, статті із журналів за період з 2012 р. по 2020 р. Серед них є публікації 2011 р., що не увійшли до попередньої частини.

У покажчику відсутній розділ «Персоналії», оскільки на теперішній час медичними бібліотеками України видаються біобібліографічні словники, покажчики та календарі знаменних дат.

Науково-допоміжний апарат покажчика представлено:

- іменним покажчиком;
- абетковим покажчиком закладів вищої та післядипломної медичної освіти України;
- абетковим покажчиком наукових установ;
- географічним покажчиком;
- списком скорочень;
- статтю «Від упорядника».

Бібліографічні записи здійснено відповідно до чинних державних стандартів України. У кінці записів подано шифр, за яким книга зберігається у фонді ННМБУ.

При підготовці видання використано каталоги та картотеки ННМБУ, «Літопис книг» і «Літопис журнальних статей».

Видання, бібліографічні записи яких увійшли до покажчика, переглянуто *de-visu*, непереглянуті позначено астериксом (*).

Видання адресовано фахівцям медичної галузі та всім, хто цікавиться питаннями історії медичної науки та охорони здоров'я, освіти.

* <https://library.gov.ua/emed/vydannia-nnmbu/istoriia-medytsyny-ta-okhorony-zdorov-ia-v-ukraini/>

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АДІС	– Автоматизована державна інформаційна система
АМН України	– Академія медичних наук України
БДМУ	– Буковинський державний медичний університет
ВДНЗ	– Вищий державний навчальний заклад
ВДНЗУ «УМСА»	– Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»
ВІЛ / СНІД	– Вірус імунодефіциту людини / Синдром набутого імунного дефіциту
ВНЗ МОЗ України	– Вищі навчальні заклади Міністерства охорони здоров'я України
ВУЛТ	– Всеукраїнське Лікарське Товариство
ГВКГ	– Головний військовий клінічний госпіталь
ДВНЗ	– Державний вищий навчальний заклад
ДЗ	– Державний заклад
ДЗ «ДМА»	– Державний заклад «Дніпропетровська медична академія»
ДЗ «ДМА МОЗ України»	– Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»
ДЗ «ЗМАПО МОЗ України»	– Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України»
ДУ	– Державна установа

- ДУ «ІГМЕ НАМНУ»** – Державна установа «Інститут гігієни та медичної екології імені О. М. Марзеєва Національної академії медичних наук України»
- ЗДМУ** – Запорізький державний медичний університет
- ІФНМУ** – Івано-Франківський національний медичний університет
- КМІ** – Київський медичний інститут
- ЛНМУ
Данила Галицького** – Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
- МВС-КДБ СРСР** – Міністерство внутрішніх справ-Комітет державної безпеки Союзу Радянських Соціалістичних Республік
- МОЗ України** – Міністерство охорони здоров'я України
- МОН України** – Міністерство освіти і науки України
- НАМН України** – Національна академія медичних наук України
- НДІ** – Науково-дослідний інститут
- ННМБУ** – Національна наукова медична бібліотека України
- НФАУ** – Національний фармацевтичний університет
- НМАПО
імені П. Л. Шупика** – Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (з 10.02.2021 р. – Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика)
- НМУ
імені О. О. Богомольця** – Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
- НПУ** – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ОДА	– Обласна державна адміністрація
ОКУ	– Обласна комунальна установа
ОНМеУ	– Одеський національний медичний університет
ОУН	– Організація українських націоналістів
ПВНЗ	– Приватний вищий навчальний заклад
СРСР	– Союз Радянських Соціалістичних Республік
ТДМУ	– Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
ТМО	– Територіальне медичне об'єднання
ФПО	– Факультет післядипломної освіти
УАЛДВК	– Українська асоціація лікарів-дерматовенерологів і косметологів
УПА	– Українська повстанська армія
ХМАПО	– Харківська медична академія післядипломної освіти
ХНУ	– Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ЦРЛ	– Центральна районна лікарня
ЧДМІ	– Чернівецький державний медичний інститут

ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. *Агаркова А. О.* Медична термінологія крізь призму історії / А. О. Агаркова, Ю. М. Лях // Український медичний альманах. – 2013. – Т. 16, № 4. – С. 111–112.
2. *Верхратський С. А.* Історія медицини / С. А. Верхратський. – Київ : Здоров'я, 2011. – 351 с. Б–91548
3. *Владзимирський А. В.* Перше застосування телемедицини в Україні: Мар'ян Франке та Вітольд Ліпінські / А. В. Владзимирський, О. М. Стадник, М. Карліньска // Український журнал телемедицини та медичної телематики. – 2012. – Т. 10, № 1. – С. 18–26.
4. **Гагін В. І.* Буринщина: історія медицини [Сумська область] / В. Гагін. – Суми : Еллада-S, 2015. – 187 с.
5. *Ганіткевич Я. В.* Історія медицини як навчальна дисципліна у вищих медичних школах України / Я. В. Ганіткевич // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2011. – № 1. – С. 105–111.
6. *Голованова І. А.* Історія медицини на Полтавщині наприкінці ХІХ століття / І. А. Голованова, О. В. Гапон, К. В. Смолякова // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – № 1. – С. 118–119.
7. *Гунько П. М.* Історія Пироговських реліквій / П. М. Гунько, В. О. Гайдуков, З. С. Мартинова // Вісник морфології. – 2017. – Т. 23, № 2. – С. 370–376.
8. **Заїка В. В.* На перехрестях століть. Історія медицини Кагарлицчини [Київська область] у фактах і фотографіях : (до 90-річчя з Дня заснування Кагарлиц. р-ну) / В. Заїка, В. Кулініченко. – Миронівка (Київська обл.) : Миронів. друк, 2013. – 111 с.
9. *Іванашко В. С.* Доземська медицина Вінниці та околиць / В. С. Іванашко, Н. М. Древа // Вінниччина медична. Під знаком Червоного Хреста. – Вінниця : «Прада Арт», 2013. – С. 5–43. – (Альманах «Подільські джерела»; № 5). Б–93845
10. *Кордюм Е. Л.* Космическая биология и медицина в Украине: история и перспективы / Е. Л. Кордюм // Наука та наукознавство. – 2016. – № 1. – С. 87–89.
11. **Кушніренко І. К.* Історія Гуляйпільської медицини / І. Кушніренко. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2016. – 495 с.
12. *Медицина запорозького козацтва* / уклад. О. В. Тищенко. – Запоріжжя, 2017. – 40 с. Б–97930

13. **Морская медицина на вахте здоровья мореплавателей (прошлое, настоящее, будущее) / В. П. Сиденко, Н. И. Голубятников, Н. А. Виноград [и др.]. – 2-е изд. – Одесса : Лерадрук, 2016. – 115 с. Б–96895**
14. **Москаленко В. Ф. Історичні витоки Вітчизняної страхової медицини / В. Ф. Москаленко, Л. І. Галієнко, Т. С. Грузєва // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – № 2/3. – С. 227–230.**
15. **Нечеглод Л. М. Розвиток медицини у Харкові в XVIII–XIX століттях: історіографічний аспект / Л. М. Нечеглод // Медсестринство. – 2014. – № 2. – С. 38–40.**
16. **Опарин А. А. История медицины эпохи возрождения и реформации / А. А. Опарин. – Харьков : Факт, 2018. – 415 с. Б–98160**
17. **Потимко О. З. Розвиток медицини у Львові в XIV–XVIII ст.: література, проблеми, дискусії / О. З. Потимко. – Львів : [б. в.], 2012. – 212 с. Б–95576**
18. ***Про подальший розвиток медицини Чернігівщини від минулого до сьогодення (1000–2014) / ред. О. В. Герасименко. – 2-ге допов. видання. – Чернігів : Десна, 2014. – 547 с.**
19. **Развитие приказной медицины в первой половине XIX в. // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 52–68. Б–94009**
20. **Развитие фабрично-заводской медицины во второй половине XIX–начале XX в. // История здравоохранения дореволюционной России (конец – начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 168–186. Б–94009**
21. **Хухліна О. Розвиток медицини на території Буковини за період XIX століття: зародження, становлення / О. Хухліна, В. Смандич // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 3. – С. 88–91.**
22. **Ціборовський О. М. Медицина Києва і Київщини в XIX–на початку XX століття / О. М. Ціборовський ; за заг. ред. Бодака В. М. – Київ : Маслаков, 2018. – 374 с. В–9780**
23. **Ціборовський О. М. Наукове і практичне значення досліджень з історії української медицини / О. М. Ціборовський // Україна. Здоров'я нації. – 2012. – № 1. – С. 168–173.**
24. **Ціборовський О. М. Науково-методичне обґрунтування досліджень із регіональної історії української медицини / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2014. – № 3. – С. 87–93.**

25. *Ціборовський О. М. Приказна медицина в Київській губернії : кроки розвитку / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Економіка і право охорони здоров'я. – 2016. – № 2 (4). – С. 108–114.*
Див. також: №№ 106, 110, 114, 120, 149, 159, 160, 163, 244, 533–538, 540–544, 775.

ЗЕМСЬКА МЕДИЦИНА

26. *Альков В. Харківська губернська земська лікарня імперської доби та проблема гуманізації ставлення до психічно хворих / В. Альков // Краєзнавство. – 2014. – № 2. – С. 71–80.*
27. *Баланська О. Ю. Історія санітарно-освітньої роботи у Миколаївській області / О. Ю. Баланська // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 70–72. Г–944*
28. *Белецкая Э. Н. Санитарно-профилактическое направление земской медицины в Екатеринославской губернии [Днепропетровська область] / Э. Н. Белецкая, З. Г. Гужва, Н. М. Онул // Проблемы социальной гигиены, здравоохранения и истории медицины. – 2013. – №2. – С. 47–50.*
29. *Губернська Земська Безкоштовна лікарня // Писаренко Ю. Г. Катеринославський земський лікар Василій Тимофійович Скрильников (1837–1898) / Ю. Г. Писаренко. – Дніпро : Середняк Т. К., 2018. – С. 37–44. Б–98367*
30. *Єрмілов В. С. Боротьба херсонської земської медицини з епідемічними хворобами / В. С. Єрмілов // Український селянин : зб. наук. праць. – Черкаси, 2015. – Вип. 15. – С. 45–48.*
31. *Косенчук О. М. Новоодеська центральна районна лікарня / О. М. Косенчук // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 123–126. Г–944*
32. *М. І. Пирогов і медицина Поділля в період урядової земської реформи 1864 року (до 70-річчя Національного музею-садиби М. І. Пирогова) / П. М. Гунько, В. О. Гайдуков, О. Е. Вінниченко, М. А. Дученко // Вісник морфології. – 2017. – Т. 23, № 1. – С. 166–172.*
33. *Нікітін В. Г. Особливості земської медичної реформи в Конотопському повіті Чернігівської губернії у 1864–1890 роках / В. Г. Нікітін, М. І. Терех // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 213–218.*

34. **Павлюк В. О.** Історія Новобузької центральної районної лікарні / В. О. Павлюк // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв: [б. в.], 2012. – С. 122–123. Г–944
35. **Становление и развитие земской медицины в России** // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 84–136. Б–94009
36. **Степанова О. В.** Етапи розвитку медицини в Очаківському районі / О. В. Степанова, В. І. Кнітель // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 126–128. Г–944
37. **Ціборовський О. М.** Перехід лікарської справи у Київській губернії до земської медицини та його результати / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2016. – № 1. – С. 50–59.
38. **Чабан М. П.** Із Нехворощі – у світі. Присвячується 150-річчю від дня народження М. М. Лучника / М. П. Чабан, З. І. Шевцова, В. В. Гапонов // Гастроентерологія. – 2018. – Т. 52, № 2. – С. 71–82.
39. **Чабан М. П.** Сторінки історії надання медичної допомоги на Катеринославщині–Дніпропетровщині / М. П. Чабан, З. І. Шевцова, В. В. Гапонов // Гастроентерологія. – 2016. – № 4. – С. 77–83.
- Див. також: №№ 219, 293.*

МОНАСТІРСЬКА МЕДИЦИНА

40. **Благодійна діяльність Свято-Покровського жіночого монастиря (м. Київ) у розвитку медичної сфери в Україні наприкінці XIX століття** / В. Анцупова, В. Остапчук, Н. Пирогова, Л. Брішевац // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 113–116.
41. **Бойчак М. П.** Госпитали стародавнього Києва и их лечебники / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина. – Киев : Мединформ, 2013. – 130 с. Б–93374
42. **Бойчак М. П.** Монастырская медицина в Киевской Руси / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина // Therapia. Український медичний вісник. – 2015. – № 2. – С. 62–64.

**МЕДИЦИНА В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ
ТА АРХІТЕКТУРІ, ЛІТЕРАТУРІ**

43. *Амосов Н. М.* **Голоса времен** / Н. М. Амосов. – 4-е изд., перераб. – Киев : Киев. ун-т, 2013. – 303 с. – К 100-летию со дня рождения Н. М. Амосова. Б–96372
44. *Амосов Н. М.* **Книга о счастье и несчастьях. Голоса времен** : монография. Т. 2 / Н. М. Амосов. – Харьков : Факт, 2013 – 719 с. В–8923
45. *Блонський Р. В.* **Медицина – кредо мого життя. Спогади головного лікаря Городенківського району** / Р. В. Блонський. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 551 с. В–9572
46. *Гнатів В. І.* **Спогади та роздуми хірурга** / В. І. Гнатів. – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2015. – 63 с. Б–96727
47. *Гольева Н. В.* **Медицина и искусство** / Н. В. Гольева. – Донецк : Заславский А. Ю., 2012. – 240 с. Z–3230.
48. *Громовик Б.* **Фармація і фармацевти в етично-літературному вимірі** / Б. Громовик, І. Мірошнікова. – Львів : Простір «М», 2018. – 218 с. Б–98139.
49. *Дедишина Л.* **Коли архітектура лікує** / Л. Дедишина // Фармацевт-практик. – 2020. – № 1. – С. 20–21.
50. *Думанский Ю. В.* **Я б в ученые пошел...** (историко-публицистическое эссе) / Ю. В. Думанский, О. В. Синяченко, В. Г. Климовицкий. – Киев : Заславский А. Ю., 2017. – 95 с. Г–1230
51. **Здоров'я дитини в дзеркалі нумізматики. Повідомлення 1. Історія педіатрії** / О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, С. М. Верзілов [та ін.] // **Здоров'я дитини.** – 2020. – Т. 15, № 6. – С. 115–123.
52. **Здоров'я дитини в дзеркалі нумізматики. Повідомлення 2. Історія дитячої хірургії** / О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, С. М. Верзілов [та ін.] // **Здоров'я дитини.** – 2020. – Т. 15, № 7/8. – С. 104–109.
53. **Історія артрології в дзеркалі нумізматики** / О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, С. М. Верзілов [та ін.] // **Біль. Суглоби. Хребет.** – 2020. – Т. 10, № 3. – С. 7–17.
54. **Історія вивчення патології нирок у дзеркалі нумізматики. Повідомлення 1. Античність та середньовіччя** / О. В. Синяченко, М. О. Колесник, Н. М. Степанова, М. В. Єрмолаєва // **Український журнал нефрології та діалізу.** – 2020 – № 4. – С. 74–80.
55. **Історія вивчення цукрового діабету в дзеркалі нумізматики** / О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, К. В. Лівенцова, С. М. Верзілов // **Міжнародний ендокринологічний журнал.** – 2020. – Т. 16, № 4. – С. 88–93.

56. **Історія гастроентерології в дзеркалі нумізматики /** О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, С. М. Верзілов [та ін.] // *Гастроентерологія*. – 2020. – Т. 54, № 3. – С. 105–111.
57. **Історія пульмонології в дзеркалі нумізматики /** О. В. Синяченко, М. В. Єрмолаєва, К. В. Лівенцова, С. М. Верзілов // *Український пульмонологічний журнал*. – 2020. – № 4. – С. 67–72.
58. **Історія розвитку системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дзеркалі нумізматики /** О. В. Синяченко, В. М. Коваленко, О. П. Борткевич [та ін.] // *Український ревматологічний журнал*. – 2020. – № 3. – С. 4–11.
59. **Ким Д. С.** Культурно-историческая психология: дом как символ и миф в литературе 1920-х гг. (на примере произведений М. Булгакова и И. Бунина) / Д. С. Ким // *Вопросы психологии*. – 2019. – № 5. – С. 65–73.
60. **Лихтенштейн И. Е.** Этюды о литературе. Глазами врача / И. Е. Лихтенштейн. – Киев : Заславский А. Ю., 2016. – 343 с. Г–1193
61. **Лицарі пера і скальпеля :** збірник. Вип. 1 / під ред. О. Кіцери. – Львів : [б. в.], 2011. – 199 с. – (Музи з лікар. саквояжем). Б–92567
62. **Лищинский Р. В.** О врачевании, личности врача и его взаимоотношении с коллегами и пациентами (исповедь врача) / Р. В. Лищинский. – Харьков : ХНМУ, 2017. – 207 с. Б–99078
63. **Ляшук П.** Музи з лікарським саквояжем: віхи лікарської діяльності і літературної творчості, обставини та причини смерті / П. Ляшук, Р. Ляшук // *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини*. – 2017. – № 2. – С. 131–137.
64. **Медицина в художніх образах :** статті. Вип. 10. Вірування, звичаї, традиції, художня література, образотворче мистецтво, архітектура, меценатство, мемуари / уклад. і голов. ред. Заблоцька К. В. – Донецьк : [б. в.], 2012. – 682 с. Б–92799
65. **Мостовой Ю. М.** Перо в объятиях стетоскопа. Пьеса, рассказы, публицистика, кое-что из блокнотов : научно-популярная литература / Ю. М. Мостовой. – Винница : ГП «ГКФ», 2011. – 143 с. Б–91268
66. **Неврологія України у дзеркалі екзонуїї /** О. В. Синяченко, С. М. Верзілов, К. В. Лівенцова, Т. Ю. Синяченко // *Міжнародний неврологічний журнал*. – 2020. – Т. 16, № 8. – С. 84–89.
67. **Пиріг Л. А.** Медицина України в дзеркалі філателії / Л. А. Пиріг. – Київ : Авіцена, 2013. – 47 с. В–8786
68. **Пінчук В. І.** Дороги до 10-ї паралелі. Дорога життя. Спогади / В. І. Пінчук. – Вінниця : Діло, 2013. – 371 с. Б–96910

69. *Сміян І. С. Нічого, крім добра (Nil nisi bene) / І. С. Сміян.* – Тернопіль: Ред. газ. «Підручники і посібники», 2019. – 23 с. Б–98427
70. *Трахтенберг І. М. В началі нового віка : в 3 т. Т. 1 / І. М. Трахтенберг.* – Київ : Авіцена, 2015. – 439 с. – (XXI вік. Публіцистика. Неопублікованне. І не тільки). Б–95703
71. *Трахтенберг І. М. В началі нового віка : в 3 т. Т. 2 / І. М. Трахтенберг.* – Київ : Авіцена, 2015. – 399 с. – (XXI вік. Публіцистика. Неопублікованне. І не тільки). Б–96509
72. *Трахтенберг І. М. В началі нового віка : в 3 т. Т. 3 / І. М. Трахтенберг.* – Київ : Авіцена, 2017. – 735 с. – (XXI вік. Публіцистика. Неопублікованне. І не тільки. 2000 – 2017). Б–97714
73. *Трахтенберг І. М. В началі нового віка. Т. 4. 2017–2018 / І. М. Трахтенберг.* – Київ : Авіцена, 2018. – 407 с. – (XXI вік. Публіцистика... І не тільки...). Б–98297
74. *Файфура В. В. Медицина Тернопільщини у фалеристиці : для істориків медицини, лікарів, студентів, колекціонерів / В. В. Файфура.* – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2011. – 107 с. Б–90910

ІСТОРІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

75. *Алексеев В. В.* Історія розвитку підходів до визначення інвалідності в Україні / В. В. Алексеев, О. К. Мироненко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 55–57. Г–944
76. *Ведомственная медицина в начале XX в.* // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 199–206. Б–94009
77. *Вороненко Ю. В.* Історичні етапи менеджменту якості: досвід для сучасної системи охорони здоров'я / Ю. В. Вороненко, В. В. Горачук, Б. П. Криштопа // Україна. Здоров'я нації. – 2012. – № 2 (в одній обкл. 2/3). – С. 70–73.
78. *Вороненко Ю. В.* Століття відданості освіті, науці та медицині / Ю. В. Вороненко, О. К. Толстанов // Хірургія дитячого віку. – 2018. – № 4. – С. 7–11.
79. *Голяченко О. М.* Статистичні таємниці / О. М. Голяченко, Л. М. Романюк, О. В. Левченко // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2014. – № 1. – С. 22–24.
80. *Демографічні процеси в Україні: минуле, сьогодні і майбутнє* / О. М. Голяченко, А. Г. Шульгай, Н. Я. Панчишин [та ін.] // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – № 1. – С. 120–121.
81. *Дзедман М. І.* Традиція триєдності лікувального процесу в українській медицині (частина 1) / М. І. Дзедман // Практикуючий лікар. – 2015. – № 4. – С. 63–73.
82. *Здравоохранение в век Просвещения (XVIII в.)* // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 14–36. Б–94009
83. *Кальчу С. Л.* Чорнобиль – техногенна катастрофа, що стала попередженням для нащадків : до 31 річниці з дня Чорнобильської аварії / С. Л. Кальчу // Магістр медсестринства. – 2017. – № 1. – С. 7–13.
84. *Кринична І. П.* Обґрунтування необхідності проведення реформування системи охорони здоров'я в Україні: історичний аспект / І. П. Кринична // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 3. – С. 19–26.

85. **Медицина городских самоуправлений в России // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 137–167. Б–94009**
86. **Мякина А. В. Исторические аспекты развития и становления социальной медицины и организации здравоохранения / А. В. Мякина, А. Н. Мищенко, Д. Ю. Дончак // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського національного медичного університету) : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 31 жовтня–1 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 104–109. Б–93721**
87. **Создание Главного управления государственного здравоохранения // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 226–228. Б–94009**
88. **Соколова Н. Д. Формування здорового способу життя вихованок інституту шляхетних дівчат в Україні (XIX–початок XX ст.) / Н. Д. Соколова // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2015. – № 2. – С. 186–189.**
89. **Управление здравоохранением в первой половине XIX в. // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 37–52. Б–94009**
90. **Ціборовський О. М. Динаміка чисельності населення міста Києва та його природний рух за матеріалами Київських дослідників XIX століття / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2015. – № 1. – С. 76–83.**
91. **Ціборовський О. М. Огляд рекрутів (новобранців) як метод дослідження стану здоров'я чоловічої молоді в XIX–на початку XX століття / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2016. – № 4. – С. 210–214.**
92. **Чебан В. Історичний аспект становлення проблеми здорового способу життя людини / В. Чебан, Л. Чебан // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2014. – № 1. – С. 105–111.**

93. *Чебан В.* Історичний аспект та сучасна небезпека вірусно-бактеріальних захворювань (за матеріалами світового та вітчизняного досвіду) / В. Чебан // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 164–167.
94. *Червяк П. І.* Пироговська комісія при Вченій медичній раді Міністерства охорони здоров'я України (до 70-річчя заснування) / П. І. Червяк // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2016. – Т. 22, № 1. – С. 109–117.
Див. також: №№ 135, 341.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я В ОБЛАСТЯХ

95. *Альков В.* Проблема проституції на теренах Харківської губернії у XVIII–на початку ХХ ст.: соціальний та медичний аспекти / В. Альков, І. Робак // Краєзнавство. – 2016. – № 3/4. – С. 147–158.
96. *Андрух В. С.* До історії розвитку медицини в м. Долина [Івано-Франківська область] / В. С. Андрух, В. Н. Андрух, М. В. Слободян // Архів клінічної медицини. – 2016. – № 1. – С. 101–105.
97. *Апчел С. Я.* Основні напрямки роботи закладів охорони здоров'я в сучасних умовах і за 75 років існування Казанківського району / С. Я. Апчел // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 114–118. Г–944
98. *Артюмова М. М.* Медицина і охорона здоров'я Миколаївського району / М. М. Артюмова // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 119–122. Г–944
99. *Багатий Ю. О.* Медицина Жовтневщини від витоків до сьогодення / Ю. О. Багатий, М. Т. Топча // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 111–114. Г–944
100. *Барсеґян А. А.* Розвиток охорони здоров'я у Баштанському районі / А. А. Барсеґян // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 89–93. Г–944

101. *Бордюжа О. В.* Розвиток та основні напрямки роботи галузі охорони здоров'я Вознесенського району / О. В. Бордюжа // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 83–86. Г–944
102. *Волохова Л. Л.* Витоки, розвиток і досягнення охорони здоров'я населення Доманівського району / Л. Л. Волохова // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 107–109. Г–944
103. *Гоменюк М. А.* Розвиток та основні напрямки роботи охорони здоров'я Вознесенщини / М. А. Гоменюк // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 100–104. Г–944
104. *Давибіда Л. І.* Розвиток системи охорони здоров'я в Галичині: історичний аспект (1918–1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / Л. І. Давибіда ; Прикарпат. нац. ун-т імені В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2015. – 18 с. Р–63208
105. *Дніпропетровщина на шляху реформ. Етапи становлення охорони здоров'я в області // Шлях довжиною в життя : медичний довідково-біографічний збірник (присвяч. 80-річчю утворення Дніпропетров. обл.). Історія, сучасність, особистості / Дніпропетров. облдержадмін. [та ін.]. – Дніпропетровськ : Радегаст–Сервіс, 2012. – С. 8–11. Г–913*
106. *Добржанський С.* Міська медицина на Правобережній Україні: законодавче забезпечення та діяльність органів самоуправління (друга половина ХІХ–початок ХХ ст.) / С. Добржанський // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 4. – С. 32–37.
107. *Дячук Ю. К.* Демографічний розвиток Миколаївської області (1935–2011 рр.) / Ю. К. Дячук // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 135–137. Г–944
108. *Заяць Є. М.* Профспілковий рух серед працівників охорони здоров'я Миколаївщини / Є. М. Заяць // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 142–147. Г–944

109. *Кадобний Т. Б.* Докорінна перебудова системи охорони здоров'я в 40-х роках як здоров'язберігаючі тенденції в розбудові Тернопільщини / Т. Б. Кадобний, Н. В. Козак, О. В. Лабівка // Медична освіта. – 2016. – № 1. – С. 115–120.
110. *Кравчук Т. Г.* Історія становлення спортивної медицини в Миколаївській області / Т. Г. Кравчук, Ю. А. Фролов // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 45–46. Г–944
111. *Лавріненко Л.* Форми й методи державного регулювання охорони народного здоров'я та їхні прояви на Чернігівщині (1960–1980-ті рр.) / Л. Лавріненко // Сіверянський літопис. – 2014. – № 1/3. – С. 172–176. Г–944
112. *Ростова О. М.* Основні напрямки роботи закладів охорони здоров'я Врадіївського району в сучасних умовах / О. М. Ростова // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 104–107. Г–944
113. *Топчій О.* Становлення системи охорони здоров'я Чернігівщини: роль сільських медичних працівників (1920–1930-х рр.) / О. Топчій // Краєзнавство. – 2014. – № 2. – С. 81–87.
114. *Хотіна С. Г.* Миколаївській медицині і охороні здоров'я – 75 / С. Г. Хотіна // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 4–8. Г–944
115. **Шуст Т.* Особливості відбудови радянської системи охорони здоров'я Станіславської (Івано-Франківської) області 1944–1945 рр. / Т. Шуст // Український історичний збірник. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2015. – Вип. 18. – С. 252–260.
Див. також: №№ 119, 124, 130, 131, 137, 141, 143, 145, 147, 148, 150, 153, 154, 156.

ГРОМАДСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

116. *Бердник О. В.* АДІС «Здоров'я» як прообраз системи громадського здоров'я в Україні / О. В. Бердник, О. В. Добрянська, О. П. Рудницька // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 235–240. Б–98063

117. *Дмитренко Н. М.* Ніжинське міське громадське управління у справі «збереження народного здоров'я» (остання чверть XIX–початок XX ст.) / Н. М. Дмитренко // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2016. – Вип. 9. – С. 350–354.
118. *Єрмілов В. С.* Громадська медична допомога Півдня України (друга половина XIX–початок XX ст.): популяризація та впровадження наукової медицини / В. С. Єрмілов. – Миколаїв : Ірина Гудим, 2014. – 595 с. Б–96016
119. *Єрмілов В. С.* Зародження і становлення профспілкового руху медиків Миколаївщини / В. С. Єрмілов. – Миколаїв : Швец В. М., 2018. – 56 с. Б–98543
120. *Єрмілов В. С.* Популяризація та впровадження наукової медицини громадською медичною допомогою на півдні України у другій половині XIX–на початку XX ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.07 – історія науки й техніки / В. С. Єрмілов ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Г. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький : [б. в.], 2015. – 41 с. Р–61857
121. *Кадобний Т. Б.* Ліквідація громадсько-культурних організацій на Тернопільщині напередодні другої світової війни / Т. Б. Кадобний, Н. В. Гуменна, К. М. Мельникова // Медична освіта. – 2016. – № 4. – С. 71–75.
122. *Яворовський О. П.* Історія становлення санітарно-гігієнічного факультету КМІ як школи громадського здоров'я в Україні у 1841–1941 рр. : до 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, 1841–2016 / О. П. Яворовський, Я. В. Цехмістер, І. М. Сахарчук. – Київ : Авіцена, 2016. – 199 с. В–9531
Див. також: №№ 125, 128, 759.

САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА

123. *Бойченко С. Г.* Слідами минулих епідемій у Чернігові: холера / С. Г. Бойченко // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2016. – Вип. 9. – С. 346–349.
124. *Відродження «санавіації» на Харківщині* / Б. С. Федак, О. В. Галацан, В. Ф. Забашта, Г. М. Салдан // Екстрена медицина: від науки до практики. – 2016. – № 4. – С. 106–109.
125. *Гринзовський А. М.* Застосування ризик-орієнтованих підходів у кінці XIX століття в питаннях збереження громадського здоров'я та охорони довкілля / А. М. Гринзовський // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2013. – № 1. – С. 121–122.

126. *Гринзовський А. М.* Правові засади впровадження медико-санітарних вимог в санітарному благоустрої м. Києва в ХІХ столітті / А. М. Гринзовський // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – № 1. – С. 125–126.
127. *Єрмілов В. С.* Перша спроба введення міським самоуправлінням лікарського санітарного нагляду в Миколаєві / В. С. Єрмілов // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 140–141. Г–944
128. *Історичний погляд на розвиток проблеми з генетичної епідеміології в Інституті громадського здоров'я / Е. М. Омельченко, О. О. Полька, Л. Р. Педан, О. І. Тимченко // Довкілля та здоров'я. – 2018. – № 86, спец. випуск. – С. 47–51.*
129. *Історичний шлях розвитку лабораторії гігієни ґрунту та відходів / В. В. Станкевич, Р. В. Савіна, С. Б. Тарабарова [та ін.] // Довкілля та здоров'я. – 2018. – № 86, спец. випуск. – С. 59–64.*
130. *Касьяненко І. І.* Про становлення і розвиток санітарної служби Кіровоградщини / І. І. Касьяненко, К. О. Деревінська, Н. М. Борщ // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 35–44. Б–98063
131. *Клочко В. І.* Етапи становлення та розвитку санітарно-епідеміологічної служби Миколаївської області / В. І. Клочко, А. Ф. Кісельов, О. С. Ігнатенков // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 137–138. Г–944
132. *Нечеглод Л. М.* Санітарний стан Харкова в ХІХ–на початку ХХ століття як визначальний чинник на здоров'я мешканців міста / Л. М. Нечеглод // Медсестринство. – 2014. – № 1. – С. 48–50.
133. *Нотатки з становлення та розвитку санітарно-епідеміологічної служби України / А. М. Гринзовський, В. Г. Бардов, А. М. Пономаренко [та ін.] ; за ред. А. М. Пономаренка, А. М. Гринзовського. – Київ : Гордон, 2014. – 224 с. В–9193*
134. *Піняжко Р. О.* З історії організації медико-санітарної служби Української Народної Республіки / Р. О. Піняжко, О. В. Любінець // Україна. Здоров'я нації. – 2013. – № 1. – С. 125–130.

135. **Работа правительственных комиссий по совершенствованию врачебно-санитарного законодательства и подготовке реформы здравоохранения // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 207–221. Б-94009**
136. **Савіна Р. В. Розвиток гігієни довкілля в Україні: історичні та сучасні аспекти / Р. В. Савіна // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 65–71. Б–98063**
137. ***Тимків Б. В. На сторожі людського життя та здоров'я : [75-річна історія санітар.-епідеміол. служби на Калушині] / Б. В. Тимків. – Калуш (Івано-Франків. обл.) : Петраш К. Т., 2019. – 241 с.**
138. **Ціборовський О. М. Становлення санітарно-протиепідемічної роботи на Київщині у XIX столітті (1835–1886 рр.) / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2018. – №1. – С. 149 – 157.**
139. **Ціборовський О. М. Удосконалення санітарно-профілактичної комісії та лікарсько-куративних пунктів м. Києва (1891–1898 рр.) / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Економіка і право охорони здоров'я. – 2017. – №1 (5). – С. 78–86.**
140. **Чорний Ф. Історія санепідслужби пов'язана з історією краю / Ф. Чорний // СЕС. Профілактична медицина. – 2013. – №5. – С. 46–49.**
141. **Шاپовал В. Імена і факти в історії санепідслужби Полтавщини / В. Шاپовал, О. Катрушов // СЕС. Профілактична медицина. – 2014. – №2/3. – С. 38–43.**
142. **Щербінська А. М. Епідемія ВІЛ/СНІДУ в Україні: історичний аспект / А. М. Щербінська // Профілактична медицина. – 2012. – №1. – С. 4–9.**
143. **Эпидемиология меланомы кожи в XX и начале XXI века в Украине и Запорожской области / А. М. Сидоренко, В. В. Боярский, А. В. Якубовская, Н. П. Тимошев // Патология. – 2016. – №3. – С. 59–64.**
144. **Якобчук А. В. Компаративний аналіз медико-соціальних та історичних аспектів формування нормативно-правової бази протидії епідемії ВІЛ/СНІДУ у світі / А. В. Якобчук // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – №1. – С. 56–63.**
- Див. також: №№ 27, 28, 122, 147, 148, 161, 171, 208, 230, 372.*

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДОПОМОГА НАСЕЛЕННЮ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

145. *Касинець С. С.* Короткий історичний нарис про розвиток психіатричної служби на території України, зокрема на Полтавщині / С. С. Касинець, А. В. Костріков, Т. О. Іщенко // Полтавські дні громадського здоров'я : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24–25 травня 2018 року). – Полтава : Техсервіс, 2018. – С. 97–101. Б–98064
146. *Кондратюк Н. Ю.* Щодо історії становлення та розвитку системи диспансеризації дорослого населення в Україні за часів СРСР (огляд літератури) / Н. Ю. Кондратюк // Україна. Здоров'я нації. – 2012. – № 4. – С. 164–168.
147. *Кочергіна І. В.* Миколаївський обласний центр профілактики та лікування хворих на СНІД / І. В. Кочергіна // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 57–60. Г–944
148. *Лавріненко Л. І.* Лікувально-санітарна допомога як елемент системи організації «Охорона народного здоров'я» на Чернігівщині в 1960–1980-ті рр. / Л. І. Лавріненко // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2014. – Вип. 7. – С. 291–295.
149. **Лемішко Б.* 25 років сімейної медицини в Україні – сторінки історії і сьогодення / Б. Лемішко // Бібліотека сімейного лікаря та сімейної медсестри. – 2013. – № 5. – С. 3–5.
150. *Матюшина В. О.* Нові сторінки в історії профілактичної медицини Донеччини / В. О. Матюшина // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 58–65. Б–98063
151. *Мироненко С. Г.* Лікувальне застосування фізичних вправ: історія та сьогодення / С. Г. Мироненко // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Т. 3, № 2. – С. 82–87.
152. *Мойсей А.* Традиційні методи лікування в українців та румунів Буковини у друкованих матеріалах та архівних джерелах XVIII–XX ст. / А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2014. – № 4. – С. 101–108.

153. **Розвиток фізизіатричної допомоги в Запоріжжі (до 105-річчя проти-туберкульозної служби області) / Ю. В. Просветов, О. І. Ахтирський, О. А. Растворов [та ін.] // Сучасні медичні технології. – 2018. – № 2. – С. 84–89.**
154. **Роль О. М. Марзеєва у розвитку профілактичного напрямку медичної справи Катеринославської губернії [Дніпропетровська область] / Е. М. Білецька, Н. М. Онул, З. Г. Гужва [та ін.] // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 111–120. Б–98063**
155. **Сердюк А. М. Досвід та досягнення профілактичної медицини України (до 25-річчя НАМН України) / А. М. Сердюк, В. І. Чернюк // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 196–206.**
156. **Смолянінова М. О. Профілактична медицина Сумщини: сторінки історії / М. О. Смолянінова // Хист : Всеукраїнський студентський медичний журнал. – 2013. – Вип. 15 (продовження). – С. 281.**
157. **Таралло В. Організація амбулаторно-поліклінічного обслуговування населення в Україні: історичний погляд / В. Таралло, М. Вацик // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 2. – С. 109–114.**
158. **Шакун А. П. Централізована багатопрофільна клініко-діагностична лабораторія на базі міської лікарні № 1 м. Миколаєва / А. П. Шакун // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 72–75. Г–944
Див. також: № 531.**

ОБСЛУГОВУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

159. **Готка В. В. Історія розвитку медицини Первомайського району / В. В. Готка // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 128–130. Г–944**
160. **Доценко І. А. Минуле й сучасне медицини Арбузинщини / І. А. Доценко, Т. В. Омельченко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 86–89. Г–944**

161. *Захарченко М. В.* Лікувальна мережа та медично-санітарна справа в українському селі в доколгоспний період / М. В. Захарченко // Український селянин. – 2015. – Вип. 15. – С. 48–50.
162. *Осипенко О.* Медичне забезпечення мешканців сільських громад в окупованих південно-західних теренах України («Трансністрія» 1941–1944 рр.) / О. Осипенко // Краєзнавство. – 2016. – № 3/4. – С. 159–165.
163. *Острогляд П. М.* Історія розвитку медицини Снігурівщини / П. М. Острогляд // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 131–135. Г–944
164. *Силка О. З.* Сільські відділення Російського товариства Червоного Хреста в Лівобережній Україні / О. З. Силка // Проблеми історії України XIX–початку XX ст. – 2014. – Вип. 23 : Перша світова війна й Україна : (до 100-річчя поч. Великої війни). – С. 234–246.
Див. також: № 113.

НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

165. *Даниленко Н.* Етапи розвитку швидкої допомоги Сумщини: від конячки Галки до сучасних технологій / Н. Даниленко // Екстрена медицина: від науки до практики. – 2016. – № 4. – С. 119–128.
166. *Даниленко Н.* Наше основне завдання – рятувати людей : [про історію та діяльність Сумської станції екстреної (швидкої) медичної допомоги] / Н. Даниленко. – Суми : [б. в.], 2018. – 43 с. Б–98715
167. *Забашта В. Ф.* Етапи становлення екстреної невідкладної допомоги на Слобожанщині / В. Ф. Забашта // Медицина невідкладних станів. – 2020. – Т. 16, № 2. – С. 11–14.
168. *Пірнікоза А. В.* Становлення екстреної медичної допомоги на Вінничині: від витоків до сучасності / А. В. Пірнікоза, О. В. Сідак // Екстрена медицина: від науки до практики. – 2017. – № 2. – С. 109–124.
169. *Самойлов А. Л.* Територіальний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Миколаївської області / А. Л. Самойлов // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 64–66. Г–944

170. *Ціборовський О. М.* Швидка медична допомога в місті Києві: організація і початок діяльності / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2017. – № 1. – С. 178–183.
Див. також: № 185.

ЛІКАРНІ

171. *Андріяка Г. О.* Роль лікарняних закладів приказу громадської опіки у наданні первинної медико-санітарної допомоги населенню Київської губернії (1781–1904) / Г. О. Андріяка // Проблеми історії України XIX–початку XX ст. : зб. наук. праць. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2017. – Вип. 27. – С. 25–40.
172. *Безносенко П. В.* Історія створення і розвитку онкологічної служби області та Миколаївського обласного онкологічного диспансеру / П. В. Безносенко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 22–28. Г–944
173. *Бельц С. Є.* Історія створення та розвитку Вінницького обласного клінічного шкірно-венерологічного диспансеру / С. Є. Бельц // Журнал дерматовенерології та косметології ім. М. О. Торсуєва. – 2013. – № 1/2. – С. 5–8.
174. *Болюх Б. А.* Історія Вінницького обласного клінічного онкологічного диспансеру / Б. А. Болюх. – Вінниця : Центр ДЗК, 2017. – 223 с. В–9600
175. **Брик О. Г.* На варті життя і здоров'я : Чернігівській обласній лікарні – 65 / О. Брик, М. Романюк, О. Петрик. – Чернігів : Десна, 2016. – 239 с.
176. *Бут В. Я.* Основні напрямки роботи Миколаївської обласної інфекційної лікарні в сучасних умовах і за 75 років існування області / В. Я. Бут // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 68–70. Г–944
177. *Васильченко О. А.* Братська центральна районна лікарня / О. А. Васильченко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 97–99. Г–944

178. *Вишняков І. Г. Веселинівська центральна районна лікарня* / І. Г. Вишняков // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 99–100. Г–944
179. *Відяпін В. О. Миколаївська обласна лікарня* / В. О. Відяпін // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 13–15. Г–944
180. *Гайдаржи В. С. Березанська центральна районна лікарня* / В. С. Гайдаржи // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 93–95. Г–944
181. *Гоцуляк Д. В. Організація і розвиток Миколаївської обласної дитячої лікарні* / Д. В. Гоцуляк // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 15–18. Г–944
182. *Григорович М. В. Єланецька центральна районна лікарня: історія та сьогодення* / М. В. Григорович // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 109–110. Г–944
183. *Демочко Г. Л. Перша радянська лікарня ім. В. І. Леніна у 1920–1930-ті рр. як об'єкт медичного краєзнавства* / Г. Л. Демочко, І. Е. Зінов'єв // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2014. – Спецвип. №2. – С. 69.
184. *Дзедман І. М. Від Євангелічної до Республіканської: столітній шлях становлення та розвитку рідної «лікарні водників» професора А. П. Пелешука* / І. М. Дзедман // Практикуючий лікар. – 2013. – №3(8), спецвипуск. – С. 131–135.
185. *До 35-річчя заснування ОКУ «Лікарня швидкої медичної допомоги» м. Чернівці (історичний нарис)* / А. Т. Зінченко, О. І. Грушко, В. Л. Васюк [та ін.] // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2018. – Т. 17, №1. – С. 118–122.

186. *Древа Н. М.* Сторінки історії Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова / Н. М. Древа // Вінниччина медична. Під знаком Червоного Хреста / редкол.: Л. М. Загородня [та ін.]. – Вінниця : Прада Арт, 2013. – С. 155–160 – (Альманах «Подільські джерела»; № 5). Б–93845
187. *З любов'ю до людей: історія Кіровоградської обласної лікарні у спогадах, фактах, світлинах* / [упоряд.: Є. М. Шустер, О. В. Чуднов ; ред. рада: Л. М. Андреева та ін.]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2015. – 172 с. В–9296
188. *Зайченко Ю. О.* Кривоозерська центральна районна лікарня / Ю. О. Зайченко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв: [б. в.], 2012. – С. 118–119. Г–944
189. *Ігнатович І. І.* Неврологічне відділення Закарпатської обласної клінічної лікарні імені Андрія Новака / І. І. Ігнатович, О. Р. Пулик // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 100–103. В–10120
190. *Історія ендоскопічного відділення Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова* // Медичні новини та загадки. Збірник науково-практичних публікацій / Є. С. Демчук, Я. В. Радьога, Ю. А. Дорожинський, В. М. Коваль. – Вінниця, 2018. – С. 14–23. Б–98186
191. *К 50-летию открытия анестезиологического отделения в Одесской облклинбольнице* // Інтегративна антропологія. – 2012. – № 1. – С. 80–83.
192. *Кальницький М.* Дитяча лікарня на Парковій дорозі / М. Кальницький // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 110–113.
193. *Кальницький М.* Спадок меценатів. Київська єврейська лікарня / М. Кальницький // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 102–109.
194. *Київська міська клінічна лікарня (1). 60 років. Даруємо життя та здоров'я людям : віхи розвитку та становлення Київської міської клінічної лікарні № 1 : [ювілейне видання]. – Київ : [б. в.], 2012. – 207 с.
195. *Кравченко А. В.* Історія Миколаївського облшкірвендиспансеру / А. В. Кравченко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв: [б. в.], 2012. – С. 37–38. Г–944

196. *Кудрявцева І. Я.* Храм здоров'я для фронтовиків – Миколаївський госпіталь інвалідів війни / І. Я. Кудрявцева // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 41–45. Г–944
197. *Лінніков С. В.* Історія розвитку та становлення Одеської Єврейської лікарні / С. В. Лінніков // Одеський медичний журнал. – 2016. – № 2. – С. 72–74.
198. **Медична установа особливого призначення* : [історія Обласного клінічного онкологічного центру Кіровоградської облради : до 70-річчя закладу / упоряд.: В. І. Яриніч, І. М. Макарук]. – Кропивницький : Імекс, 2019. – 78 с.
199. *Напреенко О.* Історія становлення ТМО «Психіатрія» у м. Києві / О. Напреенко, В. Мішиєв, Є. Кашпор // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2015. – № 2. – С. 97–104.
200. *Некрасенко К. А.* Первомайська міська багатoproфільна лікарня / К. А. Некрасенко // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 77–80. Г–944
201. *Нікітін В. Г.* Лікарня Гетьманської столиці (з історії зародження та розвитку лікарні, відкритої гетьманом К. Г. Розумовським у м. Батурин [Чернігівська область] – столиці чотирьох гетьманів України) / В. Г. Нікітін, М. І. Терех. – Ніжин : Лисенко М. М., 2016. – 251 с. Б–97109
202. *Оскоріп В. М.* Від народної лічниці – до європейської лікарні : присвячується 180-річчю з часу заснування Заліщицької центральної районної лікарні [Тернопільська область] / В. М. Оскоріп. – Тернопіль : [б. в.], 2018. – 144 с. Г–1379
203. *Педак А. А.* 75-річчя Миколаївської області – 55 років Миколаївської обласній психіатричній лікарні № 2 / А. А. Педак, Л. Г. Дженкова, Л. П. Хмарна // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 32–37. Г–944
204. *Пригара В. Д.* Неврологічна служба Ужгородської центральної міської клінічної лікарні / В. Д. Пригара // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород: РІК-У, 2019. – С. 121–122. В–10120

205. *Робак І.* Перша міська лікарня Харкова : історія у півтора століття / І. Робак, Г. Демочко, В. Ільїн // Краєзнавство. – 2016. – № 1/2. – С. 79–91.
206. *Сметюк О. А.* Обласна лікарня відновного лікування / О. А. Сметюк // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 46–49. Г–944
207. 40 лет. Жизнь только начинается... К юбилею отделения нейрохирургии Севастопольской городской больницы № 1 им. Н. И. Пирогова / О. Б. Мальшев, А. И. Ющенко, С. В. Вартанов [и др.] // Український нейрохірургічний журнал. – 2014. – № 1. – С. 70–72.
208. *Стахорська О. В.* Спеціалізована медико-санітарна частина № 2 м. Южноукраїнська / О. В. Стахорська // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 80–83. Г–944
209. *100 років з іменем М. І. Пирогова : до сторічного ювілею Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова : [історичний нарис / упоряд. Н. М. Древа ; голов. ред. О. Б. Жупанов]. – Вінниця : Едельвейс і К., 2017. – 366 с.
210. *Стусь В. П.* История развития урологической службы Днепрпетровской областной больницы им. И. И. Мечникова: (к 220-летию со дня основания больницы) / В. П. Стусь, С. А. Рыженко // Урологія. – 2018. – Т. 22, № 3. – С. 99–111.
211. *Тернопільська обласна комунальна клінічна психоневрологічна лікарня / Тернопільська облрада. – Вид. 2-ге, доповнене. – Тернопіль : Терно-граф. 2018. – 107 с.
212. *Тихомирова М. Ю.* Медицинская помощь в Каменском [Дніпропетровська область, перша міська лікарня] / М. Ю. Тихомирова // Асклепий. – 2012. – Т. 15, № 2. – С. 69–80.
213. *Ткачук В.* Вічний пульс життя. Медицина на Снятинщині [Івано-Франківська область] : присвячується 170-літтю спорудження громадської лікарні у Снятині / В. Ткачук, В. Панькова, Л. Ткачук. – Снятин : В. Лазаренко, 2018. – 146 с. Г–1380
214. Торакально-хірургічному відділенню обласного клінічного територіального медичного об'єднання «Фтизіатрія» – 55 // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». – 2017. – № 2. – С. 162–165.

215. **Хірургічна служба Кам'янець-Подільської міської лікарні № 1: історія, сьогодення та перспективи розвитку** : збірник / В. В. Арсенюк, Д. С. Васильянов, І. І. Войтенко, Т. Л. Арсенюк. – Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка, 2012. – 238 с. Б–92727
216. **Цимбал Т. В. Обласна дитяча інфекційна лікарня** / Т. В. Цимбал // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 66–68. Г–944
217. **Ціборовський О. М. Добродійні лікарні Києва як форма соціальної допомоги в галузі медичної справи ХІХ століття** / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2018. – № 1. – С. 142–148.
218. **Ціборовський О. М. Київська єврейська лікарня як зразок закладу громадської медицини** / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2016. – № 3. – С. 99–105.
219. **Ціборовський О. М. Найстаріша лікарня Києва – Кирилівська: шлях від богадільні до Губернської земської лікарні** / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2015. – № 4. – С. 130–136.
220. **Ціборовський О. М. Олександрівська лікарня – головна лікарня міста Києва у ХІХ столітті (до 140-річчя лікарні)** / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2016. – № 3. – С. 106–110.
221. **Час, події, люди** : збірник матеріалів, присвячений 50-річчю Харківського обласного клінічного центру ім. В. І. Шаповала / за заг. ред. В. М. Лісового. – Харків : ХНМУ, 2018. – 463 с. Г–1361
222. **Червяк П. І. Київська міська клінічна лікарня № 6. Шлях крізь роки** / П. І. Червяк, В. В. Крижевський, В. Г. Поліщук. – Київ : Просвіта, 2018. – 552 с. В–9861
223. **Чернівецькій обласній психіатричній лікарні 110 років** / І. П. Дишук, І. Д. Шкробанець, А. П. Левицька, Ю. Ф. Азов // Буковинський медичний вісник. – 2012. – Т. 16, № 2. – С. 227–232.
224. **Шадлун Д. Р. Столітній досвід роботи державного закладу «Республіканська клінічна лікарня Міністерства охорони здоров'я України»** / Д. Р. Шадлун, І. О. Тертишний, М. І. Дземан // Практикуючий лікар. – 2014. – № 3. – С. 15–19.
225. **Шип-Балог Л. В. Обласний госпіталь ветеранів війни** / Л. В. Шип-Балог // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 133–134. В–10120

226. *Шуліка О. Ю.* Історія створення і становлення Березнегуватської ЦРЛ / О. Ю. Шуліка // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 95–97. Г–944
227. *Щербань О. М.* Трохи історії : [історичне минуле Закарпатської обласної клінічної лікарні ім. Андрія Новака] / О. М. Щербань // Жіночий лікар. – 2018. – № 1. – С. 19.
228. **Шукин В. В.* Non посере. Из истории первой больницы в Николаеве : [к 150-летию] / В. Шукин, Н. Замлинский, А. Кокошко. – Николаев : Гудым И. О., 2018. – 223 с.
- Див. також:* №№ 26, 29, 31, 34, 41, 158, 485, 487, 511.

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДОПОМОГА ЖІНКАМ ТА ДІТЯМ

229. *Дольницький О.* Провісники дитячої хірургії в Україні : (кінець XIX–початок XX століття) / О. Дольницький // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 34. Лікарський збірник. Медицина і біологія : нова серія. Т. 22 / відп. ред. Л. Матешук-Ващеба. – Львів, 2013. – С. 57–60. В–8824
230. *Історичні аспекти розвитку шкільної гігієни (за ретроспективним аналізом основних етапів життя та діяльності професора Добровольського К. Е.)* / Н. С. Полька, Л. А. Стасюк, Р. Т. Бевз [та ін.] // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 84–94. Б–98063
231. *Історія розвитку акушерства та гінекології на Північній Буковині* / Т. М. Бойчук, І. Д. Шкробанець, О. М. Юзько [та ін.] // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2013. – Т. 3, № 4. – С. 153–159.
232. *Колоскова О. К.* Історія педіатричної науки на теренах Буковини / О. К. Колоскова, Л. О. Безруков, Т. М. Білоус // Буковинський медичний вісник. – 2014. – Том 18, № 3. – С. 241–245.
233. *Ласитчук О. М.* Написання історії пологів як один із видів самостійної роботи студентів / О. М. Ласитчук // Медична освіта. – 2013. – № 3. – С. 51–54.
234. *Мартинюк В. Ю.* Дитяча неврологічна служба України. Історичний нарис / В. Ю. Мартинюк // Міжнародний неврологічний журнал. – 2020. – Т. 16, № 4. – С. 107–112.
235. *Мартинюк В. Ю.* До витоків зародження, становлення та розвитку дитячої неврологічної служби України / В. Ю. Мартинюк // Міжнародний неврологічний журнал. – 2016. – № 8. – С. 109–114.
236. *Орлов Ю. А.* Спеціальности «Детская нейрохирургия» в Украине исполнилось 15 лет / Ю. А. Орлов // Український нейрохірургічний журнал. – 2012. – № 3. – С. 78–79.
237. *Подольська Л. С.* Історія дитячої хірургічної служби на Херсонщині / Л. С. Подольська, В. С. Олійник, О. М. Рибалко // Хірургія дитячого віку. – 2012. – № 4. – С. 90–96.
238. *Савчук А. Т.* Пологовий будинок № 2 / А. Т. Савчук // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 76–77. Г–944

239. Становлення та розвиток гігієни дітей та підлітків в Україні / С. В. Вітрищак, С. В. Жук, О. Л. Савіна [та ін.] // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». – 2011. – № 42. – С. 183–187.
240. *Толстанов О. К.* Історія хірургії дитячого віку на Житомирщині / О. К. Толстанов, П. С. Русак, В. Ф. Марченко // Хірургія дитячого віку. – 2012. – № 1. – С. 93–99.
241. *Чебан В.* Исторический аспект и концепция первичной профилактики репродуктивных нарушений в системе звена семейной медицины / В. Чебан, К. Ецко // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 61–64.
242. *Чебан В.* Історичний аспект, чинники ризику та профілактика порушень формування репродуктивного здоров'я / В. Чебан // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2015. – № 1. – С. 86–92.
243. *Чебан В.* Соціально-медична профілактика порушень репродуктивного здоров'я : історичний аспект та перспектива розвитку / В. Чебан // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2014. – № 2. – С. 99–104.
- Див. також:* №№ 95, 181, 192, 216, 246, 286, 290, 367, 437, 518, 539, 760.

СПЕЦІАЛІЗОВАНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

244. *Андрейчин М. А.* Як львівські рикетсіологи допомогли врятувати життя французькому колезі : (з історії медицини) / М. А. Андрейчин, М. М. Сагайдаковський // Інфекційні хвороби. – 2013. – №3. – С. 104–107.
245. *Антонюк Я.* «Повстанські дантисти»: лікування зубів в підпіллі ОУН та УПА / Я. Антонюк // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – №2. – С. 65–72.
246. *Арбузова С. Б.* Медико-генетическая служба Донецкой области: 30 лет на службе людям / С. Б. Арбузова, М. И. Николенко // Актуальні проблеми акушерства і гінекології, клінічної імунології та медичної генетики : зб. наук. праць. – Київ ; Луганськ : [б. в.], 2013. – Вип. 26. – 2013. – 523 с. – С. 220–232. Б–93805
247. *Асмолов А. К.* Исторические этапы борьбы с туберкулезом на Одессине / А. К. Асмолов, И. Н. Смольская, Е. А. Бабурина // Туберкулез, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2012. – №2. – С. 65–68.
248. *Білоус В. Й.* Історія офтальмологічної служби Житомирщини / В. Й. Білоус // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – №2/3. – С. 31–34.
249. *Бойчак М. П.* Некоторые исторические аспекты рефлексотерапии, энергоинформационной терапии и их современная интерпретация / М. П. Бойчак, В. В. Собоцкий, О. С. Зубрицкий. – Киев : [б. и.], 2014. – 215 с. Б–93745
250. *Вакула Н. С.* Розвиток неврології на Закарпатті / Н. С. Вакула // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 82–89. В–10120
251. *Васильев В. В.* Окремі сторінки історії організації психіатричної служби у Миколаївській області / В. В. Васильев // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 30–32. Г–944
252. *Васильева Н.* Розвиток психіатричної допомоги на Північній Буковині під владою Австрійської монархії / Н. Васильева, О. Яремчук // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – №2. – С. 86–90.
253. *Возіанов С. О.* Ресурси та основні показники діяльності урологічної служби в Україні за 50 років / С. О. Возіанов, Н. О. Сайдакова, Л. М. Старцева // Урологія. – 2015. – №2. – С. 9–19.

254. *Георгієв П. В.* Розвиток протитуберкульозної служби в Миколаївській області / П. В. Георгієв, О. М. Поляков // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 18–21. Г–944
255. *Гресько М. М.* Історія розвитку лапароскопічних втручань або чи можливо розумно передбачити майбутнє? / М. М. Гресько, А. М. Гресько // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2020. – Т. 19, № 1. – С. 124–128.
256. *Дранник Г. Н.* Краткий очерк о развитии клинической иммунологии в Украине / Г. Н. Дранник. – Київ : Полиграф плюс, 2013. – 67 с. В–8800
257. *Дячук В. В.* Історія оториноларингології Закарпаття / В. В. Дячук. – Ужгород : Ліра, 2014. – 510 с. Б–94263
258. *История развития кардиологической службы Луганской области: от прошлого к настоящему* / С. Н. Тыць, А. Г. Гуков, Л. А. Покрышка [и др.] // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського Національного медичного університету) : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 31 жовтня–1 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 109–117. Б–93721
259. *Ісак І. П.* Розвиток нейрохірургічної допомоги в Закарпатській області / І. П. Ісак, Н. С. Вакула // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 112–114. В–10120
260. *Історія донорства крові* / С. М. Гайдукова, О. В. Кучер, С. В. Видиборець, Г. І. Мороз // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 254–262. Б–98063
261. *Клепач М. С.* 70 років заснування і розвитку ортопедо-травматологічної служби Івано-Франківщини / М. С. Клепач // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2018. – № 1. – С. 89–91.
262. *Лавріненко Л. І.* Концепція розвитку спеціалізації медичних послуг на Чернігівщині: історичний аспект (1960–1980 рр.) / Л. І. Лавріненко // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2015. – Вип. 8. – С. 323–326.
263. **Литвинець Є. А.* Урологічна служба Прикарпаття: історія, звершення, особистості / Є. А. Литвинець. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – 190 с.

264. *Мисула І. Р.* Кістково-пластичні матеріали для заміщення дефектів щелеп: від історії до сьогодення / І. Р. Мисула, О. В. Скочило // Шпитальна хірургія. – 2013. – № 3. – С. 96–101.
265. *Нейрохирургическая служба в Украине* / Е. Г. Педаченко, Н. А. Сапон, А. П. Гук, А. Н. Никифорова // Український нейрохірургічний журнал. – 2014. – № 1. – С. 32–41.
266. *Павленко Т. О.* Історичний нарис : лабораторія радіаційного захисту / Т. О. Павленко, М. В. Аксьонов, М. А. Фризюк // Довкілля та здоров'я. – 2018. – Спецвип. 86. – С. 73–78.
267. *Паничкин Ю. В.* История развития эндоваскулярных методов диагностики и лечения заболеваний сердца и сосудов в Украине / Ю. В. Паничкин // Серце і судини. – 2014. – № 3. – С. 125–131.
268. *Підлісна І. В.* Історичні наслідки ліквідації шкірно-венерологічних диспансерів на перехідному етапі розвитку країни / І. В. Підлісна, О. М. Крекотень // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2013. – № 1. – С. 223–224.
269. *Пічкарь І. І.* Ендокринологічна служба в Закарпатській області: історія розвитку, сучасний стан та перспективи / І. І. Пічкарь, О. Т. Олексик // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». – 2016. – № 2 (54). – С. 169–172.
270. *Приходько А. М.* Історичні аспекти боротьби з туберкульозом в Україні (початок ХХ ст.) / А. М. Приходько // Український медичний часопис. – 2012. – № 6. – С. 141–144.
271. *Противотуберкулезная служба Приморского региона Украины (исторический аспект)* [Одеська область] / Н. А. Мацегора, Е. А. Бабурина, И. Н. Смольская [и др.] // Вісник морської медицини. – 2015. – № 1. – С. 97–100.
272. *Пулик О. Р.* Історичний нарис про становлення неврології у світі та в Україні / О. Р. Пулик // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 77–82. В–10120
273. *Резник О. И.* Некоторые факты истории развития зубо врачевания / О. И. Резник // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського Національного медичного університету) : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 31 жовтня–1 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 117–125. Б–93721

274. *Римар П. І.* Напрямки роботи наркологічної служби Миколаївської області / П. І. Римар // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 38–41. Г–944
275. *Рогожин Б. А.* Історичний досвід розвитку спеціалізованої реабілітаційної допомоги / Б. А. Рогожин, О. І. Сердюк // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2015. – № 3 (в одній обкл. 3/4). – С. 75–77.
276. *Розвиток захворювань тканин пародонта у населення України в різних історичні періоди* / Л. Ф. Каськова, І. Л. Маковка, І. Ю. Вашенко, А. В. Артем'єв // Профілактична та дитяча стоматологія. – 2016. – № 1. – С. 8–10.
277. *Рыбаков С. И.* Забытые имена и первые операции по поводу зоба в Украине / С. И. Рыбаков // Эндокринология. – 2019. – Т. 24, № 2. – С. 187–193.
278. *Серняк П. С.* История урологии Донецкой области / П. С. Серняк. – Донецьк : Наука і освіта, 2012. – 231 с. В–8794
279. *Синяченко О. В.* Історія ревматології України в обличчях / О. В. Синяченко // Український ревматологічний журнал. – 2012. – № 2. – С. 60–66.
280. *Стоматологічна наука і практика на Слобожанщині : історія, надбання і перспективи розвитку : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (5–6 жовтня 2017, м. Харків)* / ред. комісія: О. М. Хвисюк, М. І. Хвисюк, В. Г. Марченко, Аббас Махмуд Каафарані, Е. Дж. Діасамідзе. – Харків : ХМАПО, 2017. – 193 с. В–97535
281. *Стоматологія України. Історичні нариси* / під ред. І. П. Мазур, О. В. Павленко, І. Л. Скрипник. – Харків : СИМ, 2017. – 190 с. В–9888
282. *Стоянов А. Н.* Становление и развитие одесской неврологии / А. Н. Стоянов // Міжнародний неврологічний журнал. – 2015. – № 7. – С. 149–155.
283. *Торбас О. М.* Історія розвитку хірургічної служби Житомирщини / О. М. Торбас, В. І. Лучків, П. С. Русак. – Житомир : Полісся, 2012. – 221 с. Г–996
284. *Чабан М. П.* Сторінки історії надання медичної допомоги на Катеринославщині–Дніпропетровщині / М. П. Чабан, З. І. Шевцова, В. В. Гапонов // Гастроентерологія. – 2016. – № 4. – С. 77–83.
285. *Шипулін В. П.* З історії фізикальних методів обстеження / В. П. Шипулін // Український терапевтичний журнал. – 2014. – № 1. – С. 105–109.
Див. також: №№ 110, 153, 204, 208, 214.

САНАТАРНО-КУРОРТНА СПРАВА

286. *Георгієва Т. А.* Миколаївський обласний дитячий туберкульозний санаторій «Дубки» / Т. А. Георгієва // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 60–63. Г–944
287. *Здравниця «Конча-Заспа».* Традиції, досвід, перспективи : до 60-річчя від дня заснування / [авт. нарисів І. М. Трахтенберг ; ред.: В. Турчин, Н. Данкевич] – Київ : Авіцена, 2017. – 31 с. В–9776
288. *Килівник В. С.* До історії створення санаторію «Авангард» у м. Немирові: біля витоків / В. С. Килівник // Вінниччина медична. Під знаком Червоного Хреста / редкол.: Л. М. Загородня [та ін.]. – Вінниця : «Прада Арт», 2013. – С. 188–195. – (Альманах «Подільські джерела»; №5). Б–93845
289. *Курорт Куяльник [Одеська область].* Прошлое и настоящее / К. Д. Бабов, С. В. Леонова, Е. М. Никипелова, В. Н. Никитушкина // Медицинская реабилитация, курортология, физиотерапия. – 2013. – №4. – С. 53–57.
290. *Пшон Б. М.* Дитячий санаторій «Південний» (історія становлення і розвитку) / Б. М. Пшон // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 63–64. Г–944
291. *Роговой Е. М.* На пути к жизни в обществе. Санаторий «Славянский» [Донецька область] / Е. М. Роговой. – Киев : Интерконтиненталь-Украина, 2013. – 198 с.
292. *Санаторно-курортне лікування в реабілітації хворих та туберкульоз: історія та сьогоденність* / О. А. Бабуріна, І. М. Смольська, Г. В. Корса, А. А. Носач // Медицинская реабилитация, курортология, физиотерапия. – 2013. – №1. – С. 58–60.
293. *Слов'янські мінеральні води* // Писаренко Ю. Г. Катеринославський земський лікар Василій Тимофійович Скрильников (1837–1898) / Ю. Г. Писаренко. – Дніпро : Середняк Т. К., 2018. – С. 77–87. Б–98367
294. **Терещенков О. М.* «Сосновий Бір» – перлина Зіньківщини : [про санаторій у Полтавській області] : 50-річчю від дня заснування присвячено / О. М. Терещенков. – Полтава : АСМІ, 2019. – 507 с.
295. **Ціцюра З. С.* Санаторій «Любінь Великий» – від минулого до сьогодення : [іст.-краєзнавчий нарис про містечко на Львівщині] / З. С. Ціцюра. – Львів : Тріада плюс, 2013. – 153 с. – (Присвяч. 235-й річниці санаторію).
Див. також: №№ 300, 345

АПТЕЧНА СПРАВА. ФАРМАЦЕВТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ. МЕДИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ

296. *Бойчак М. П.* Киевские цирюльники XVIII века и их «медицинские рукоделия». Григорий Иванович Хотяновский / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина // *Therapia*. Український медичний вісник. – 2015. – №1. – С. 63–64.
297. **Будько В. И.* Этапы и пути развития Запорожской фармации: история развития фармации в Запорожской области 1922–2012 годы / В. Будько, Т. Полтарацкая. – Запорожье : Днепропетровский металлург, 2012. – 85 с.
298. *Галковська Г.* Гордість країни: компанії «Фармак» 90 років! [Київський хіміко-фармацевтичний завод ім. М. В. Ломоносова (КХФЗ), який згодом стане акціонерним товариством «Фармак»] / Г. Галковська // Український медичний часопис. – 2015. – № 6. – С. 5–8.
299. *Дедишина Л.* Знавці отруту і лікування / Л. Дедишина // *Фармацевт-практик*. – 2019. – № 7/8. – С. 22–23.
300. *Дедишина Л.* Курортні історії : [історія ДКП «Міжсанаторна аптека №325», м. Трускавець] / Л. Дедишина // *Фармацевт-практик*. – 2015. – № 2. – С. 40–41.
301. *Дефибрилляторы: отечественная история и приоритеты* / И. В. Веннин, А. И. Редько, С. В. Сериков, В. Я. Берсенев // *Екстрена медицина: від науки до практики*. – 2013. – № 4. – С. 125–131.
302. *Історія впровадження кредитно-модульної системи у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України (десятилітній досвід роботи): 2004–2013* / уклад.: Р. Богатирьова, М. Осійчук, О. Волосовець [та ін.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. – 226 с. Г–989
303. *Історія, підсумки та перспективи роботи відділу прогнозування фармакологічних досліджень* / Ф. Ф. Полешко, С. В. Покровська, С. С. Таніна, С. Л. Шаповаленко // *Фармакологія та лікарська токсикологія*. – 2012. – № 2 (27). – С. 62–67.
304. *Історичні етапи становлення Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету* / О. Ф. Пімінов, В. А. Якущенко, Д. Л. Великий, О. В. Лукієнко // *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації*. – 2012. – № 6. – С. 9–13.

305. *Килівник В. С.* Історія гірудотерапії з найдавніших часів до початку 18-го століття н. е. / В. С. Килівник, П. В. Цвень, І. В. Кузьмін // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2012. – № 4. – С. 84–90.
306. *Килівник В. С.* Історія гірудотерапії з початку 18-го століття н. е. до сьогодення / В. С. Килівник, П. В. Цвень, І. В. Кузьмін // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2013. – № 1. – С. 62–72.
307. **Клінічна фармація: 20 років в Україні** : матеріали національного конгресу, Харків, 21–22 березня 2013 р. / голов. ред. В. П. Черних. – Харків, : [б. в.], 2013. – 557 с. Б–92981
308. *Ковпак Л. В.* Історичні аспекти розвитку вітчизняної фармацевтики і фармакології після проголошення державної незалежності в Україні (1991–2019 рр.) / Л. В. Ковпак // Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України : збірка тез доповідей науково-практичної конференції (п'ятнадцяті марзеевські читання) (17–18 жовтня 2019 р. Київ). – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2019. – Вип. 19. – С. 241–243. Б–99253
309. *Коржилова Н. Л.* К 100-летию 1-го Всероссийского съезда последователей гомеопатии (20–22 октября 1913 г.) / Н. Л. Коржилова // Вестник гомеопатической медицины. – 2012. – № 1. – С. 65–71.
310. *Котвіцька А. А.* Вивчення основних етапів становлення та розвитку соціальної фармації у світі та в Україні / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, І. О. Сурікова // Фармацевтичний часопис. – 2017. – № 3. – С. 70–76.
311. *Лебедь С. О.* Історичні аспекти та сучасний стан фальсифікації лікарських засобів в Україні та світі / С. О. Лебедь ; за наук. ред. Б. М. Громова. – Рівне : Волин. обереги, 2018. – 319 с. В–9766
312. *Логаш М. В.* Деякі аспекти історії опіатів в контексті сучасних проблем наркозалежності / М. В. Логаш, П. Б. Покотило // Світ медицини та біології. – 2013. – № 4 (41). – С. 126–129
313. *Лутаєва Т.* Передумови створення самостійного закладу вищої фармацевтичної освіти в Харкові : [до 100-річчя НФаУ] / Т. Лутаєва, В. Фесенко // Аптека. – 2020. – № 9. – С. 12–13.
314. *Мошчич О. П.* Гомеопатія в Україні: головні сторінки історії (лекція) / О. П. Мошчич // Фітотерапія. Часопис. – 2018. – № 4. – С. 17–37.
315. Научно-производственной компании «О. Д. Пролисок» – эксклюзивному разработчику и производителю мультипробиотиков группы «Симбитер»® – в мае этого года исполняется 20 лет // Современная педиатрия. – 2013. – № 3. – С. 11–12.

316. *Нічий С.* Історія застосування безпроводних пристроїв у медицині / С. Нічий, Б. Нічий // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 2. – С. 102–106.
317. *Огарь С. В.* Фармацевтична освіта в Росії в першій половині ХХ століття / С. В. Огарь // Вісник фармації. – 2012. – № 2. – С. 32–36.
318. **Особливості становлення фармацевтичної допомоги в Україні за 1950–2010 роки** / Б. П. Громовик, В. В. Пропіснова, Л. М. Унгурян, І. А. Зупанець // Одеський медичний журнал. – 2012. – № 2. – С. 15–19.
319. *Примак Р.* З історії київських аптек / Р. Примак // Фармацевт-практик. – 2019. – № 12. – С. 26–27.
320. *Русанов К. В.* Страницы истории фотомедицины: техника диагностического просвечивания в 1860–1880-е гг. / К. В. Русанов, Е. Г. Русанова // Фотобіологія та фотомедицина. – 2015. – Т. 12, № 1/2. – С. 74–86 ; 2016. – Т. 12, № 1/2. – С. 125–138.
321. *Русанов К. В.* Страницы истории фотомедицины: техника диагностического просвечивания в ХХ–ХХІ веках / К. В. Русанов, Е. Г. Русанова // Фотобіологія та фотомедицина. – 2019. – № 26. – С. 95–111.
322. *Семено О. В.* Історія дослідження лікарських рослин Полтавщини / О. В. Семено // Фітотерапія. Часопис. – 2014. – № 3. – С. 68–73.
323. **Становлення аптечної служби на території Північної Буковини в австрійський період** / І. Куковська, І. Бірюк, А. Молодяну [та ін.] // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 4. – С. 73–78.
324. **Український виробник унікальних антисептичних засобів за новітньою технологією. Від особистої історії до розвитку виробництва** // Екстрена медицина: від науки до практики. – 2016. – № 2. – С. 110–113.
Див. також: №№ 48, 388, 445, 512, 520, 524, 534, 536, 538, 601.

ІСТОРІЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

325. *Артамонова Н. О.* Інженер Ю. П. Тесленко-Приходько і розвиток рентгенології України / Н. О. Артамонова // Український радіологічний журнал. – 2015. – Т. 23, вип. 4. – С. 75–80.
326. Асоціації анестезіологів Запорізької області 20 років // Біль, знеболювання та інтенсивна терапія. – 2017. – № 4. – С. 98–99.
327. *Баранник С. І.* Внесок вчених-хірургів медичної академії у розвиток урології на Дніпропетровщині : (до 100-річчя кафедри загальної хірургії ДЗ «ДМА МОЗ України») / С. І. Баранник, В. П. Стусь // Урологія. – 2018. – Т. 22, № 2. – С. 92–98.
328. *Болгова Л. С.* Некоторые итоги работы научно-исследовательской лаборатории клинической цитологии – к 40 летию со дня основания / Л. С. Болгова // Лабораторна діагностика. – 2013. – № 3. – С. 46–49.
329. *Болгова Л. С.* Харьковская школа патологоанатомов у истоков метода цитологической диагностики в Украине / Л. С. Болгова, М. М. Оношко // Онкология. – 2015. – Т. 17, № 2. – С. 134–136.
330. *Васильев К. К.* К истории перкуссии: от П.-А. Пиорри до наших дней / К. К. Васильев, В. А. Штанько // Одеський медичний журнал. – 2012. – № 2. – С. 66–70.
331. *Вінничук С. М.* Історія розвитку неврології в світі як науки. Погляд в історичне минуле / С. М. Вінничук, О. Є. Фартушна // Міжнародний неврологічний журнал. – 2015. – № 7. – С. 147–148.
332. *Гайко Г. В.* До історії українсько-польських науково-практичних ортопедо-травматологічних конференцій в рамках угоди про співробітництво / Г. В. Гайко, А. В. Калашніков // Вісник ортопедії, травматології та протезування. – 2019. – № 2. – С. 56–59.
333. *Гайко Г. В.* Ортопедія і травматологія в Україні. Етапи розвитку та здобутки / Г. В. Гайко. – Київ : Софія, 2016. – [151] с. В–9474
334. *Гресько М. М.* Історія розвитку лапароскопічних втручань або чи можливо розумно передбачити майбутнє? / М. М. Гресько, А. М. Гресько // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2020. – Т. 19, № 1. – С. 124–128.
335. *Дранник Г. Н.* 30 лет развития клинической иммунологии в Украине (1987–2017 гг.) / Г. Н. Дранник, В. Е. Дрянская // Імунологія та алергологія. – 2017. – № 1. – С. 4–9.

336. *Жабо Т. М.* Історичний розвиток медико-соціальної експертизи в Україні та на Полтавщині / Т. М. Жабо // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Т. 1, № 3. – С. 110–113.
337. *Жабо Т. М.* Історія розвитку медико-санітарної експертизи в Україні та на Полтавщині / Т. М. Жабо, І. А. Голованова, В. Л. Філатова // Світ медицини та біології. – 2013. – № 1. – С. 157–160.
338. *Жуков К. В.* Харківський внесок у розвиток вітчизняної стоматології / К. В. Жуков, А. Ю. Ніконов // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2020. – № 2. – С. 5–8.
339. Історико-цільовий підхід у прикладному вивченні анатомії людини / Н. Наварчук, О. Гузік, О.-М. Попелюк [та ін.] // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 4. – С. 111–114.
340. Історія впровадження лазерних технологій у медицину / Т. Бірюкова, О. Олар, В. Федів, К. Галушко // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 4. – С. 109–111.
341. Історія медицини як частина медичної науки, роль, важливість, розвиток та підтримка її наукового напрямку в сфері охорони здоров'я // Психіатрія, неврологія та медична психологія. – 2019. – № 12. – С. 12–28.
342. Історія радіології в контексті досягнень природничих наук / Т. Бірюкова, В. Федів, О. Олар, О. Микитюк // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 127–130.
343. Історія розвитку ендокринології на Північній Буковині / Т. М. Бойчук, Н. В. Пешковська, П. М. Ляшук, М. О. Леонова // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2013. – № 6. – С. 80–86.
344. Історія розвитку імунодіагностики туберкульозної інфекції / О. І. Білогорцева, Л. А. Суханова, І. Є. Шехтер [та ін.] // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 240–245. Б–98063
345. Історія розвитку спелеотерапії в Україні / І. С. Лемко, В. П. Маркович, А. А. Майор, Л. Л. Данко // Астма та алергія. – 2018. – № 2. – С. 27–28.
346. К 150-летию первой овариотомии в Одессе: Николай Васильевич Склифосовский (1836–1904) / К. К. Васильев, М. В. Труслова, Э. А. Подлубная, К. И. Калиманов // Интегративна антропология. – 2014. – № 1. – С. 73–78.
347. *Кальниш В. В.* Історичні віхи розвитку фізіології праці в Україні / В. В. Кальниш, Г. Ю. Пишнов // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 26–34. Б–98063

348. *Кальченко А. Д.* Сторінками історії наукового пошуку студентської молоді (до 80-річчя кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2) [Національний медичний університет імені О. О. Богомольця] / А. Д. Кальченко, В. О. Мойсеєнко // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2012. – №2. – С. 189–193.
349. *Кисільова Т. О.* Становлення і розвиток медичної рентгенології в Лівобережній Україні: 1896–1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.07 – історія науки і техніки / Т. О. Кисільова ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. О. Гончара МОН України, Харків. політехн. інститут. – Харків, 2015. – 20 с. Р–61796
350. *Ковалів Б.* 40 років нефрології на Львівщині: становлення, розвиток, клінічні та наукові аспекти / Б. Ковалів // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 34. Лікарський збірник. Медицина і біологія: нова серія. Т. 22 / відп. ред. Л. Матешук-Вацеба. – Львів, 2013. – С. 87–93. В–8824
351. *Ковальчук Л. Я.* Ендокринна хірургія в Західній Україні в другій половині ХХ та на початку ХХІ сторіч / Л. Я. Ковальчук, С. Й. Рибаків, В. О. Шідловський // Шпитальна хірургія. – 2014. – №1. – С. 109–114.
352. *Ковпак Л. В.* Досвід розвитку медичної науки і практики в Україні у перші роки проголошення незалежності (1991–2000 рр.) / Л. В. Ковпак // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 44–52. В–98063
353. *Коцур Н.* Дослідження в галузі гігієни – важлива складова розвитку науки в Новоросійському (Одеському) університеті (кінець ХІХ – початок ХХ століття) / Н. Коцур // Краєзнавство. – 2015. – №1/2. – С. 99–105.
354. *Кравець К. І.* Становлення та застосування телемедицини у світі та в Україні / К. І. Кравець // Дерматологія та венерологія. – 2017. – №4. – С. 94–98.
355. *Кравчук І. В.* Штрихи до історії лапароскопічної хірургії в Україні (до 25-річчя лапароскопічної хірургії на Львівщині) / І. В. Кравчук, О. В. Лукавецький, Я. І. Гавриш // Львівський медичний часопис. – 2018. – Т. 24, №1. – С. 84–90.
356. *Кухта В.* Розвиток стоматології у Львові до середини ХІХ століття / В. Кухта, С. Кухта // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 36. Лікарський збірник. Медицина і біологія: нова серія. Т. 24 / відп. ред. Л. Матешук-Вацеба. – Львів, 2014. – С. 34–46. В–8971

357. *Лазоришинець В. В.* Актуальні проблеми кардіохірургії в Україні: сучасність та майбутнє / В. В. Лазоришинець // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 141–147.
358. *Люлько А. В.* История развития урологии в Днепропетровской области / А. В. Люлько, В. П. Стусь // Урологія. – 2013. – Т. 17, № 1. – С. 51–62.
359. *Малецький А. П.* 100-летие Филатовскому шагающему стеблю в хирургии: актуальность сохраняется / А. П. Малецький // Матеріали XIII З'їзду офтальмологів України, 21–23 трав. 2014 р. – Одеса, 2014. – С. 210. В–8966
360. *Малиш О.* Історія розвитку науки з організації медичного забезпечення військ в Україні (XV–XIX ст.) / О. Малиш // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2020. – № 2 (Б). – С. 139–144.
361. *Матяш М. Н.* История украинской неврологии глазами невролога / М. Н. Матяш // Міжнародний неврологічний журнал. – 2016. – № 4. – С. 133–138.
362. *Музыченко П. Ф.* Исторические аспекты и перспективы электрохирургии (обзор литературы) / П. Ф. Музыкаченко, В. А. Черняк, Ю. Н. Ланкин // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2017. – № 1. – С. 124–127.
363. *Національний науковий центр радіаційної медицини – позаду перші тридцять років* / Д. А. Базика, В. А. Сушко, А. А. Чумак [та ін.] // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 9–16. В–98063
364. *Олійник О. П.* Судова психіатрія як спеціальність: історія розвитку, професійні навички та сфери компетенції / О. П. Олійник, І. Я. Пінчук, О. А. Ревенок // Архів психіатрії. – 2013. – Т. 19, № 4. – С. 39–41.
365. *Осадчий А. И.* Александр Усенко о прошлом, настоящем и будущем отечественной хирургии / А. И. Осадчий // Український медичний часопис. – 2017. – № 4. – С. 57–59.
366. *Основні досягнення в галузі фтизіатрії та пульмонології в Україні за останні 25 років* / Ю. І. Фещенко, В. К. Гаврисяк, О. Я. Дзюблик [та ін.] // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 96–104.
367. *Перцева Ж. Н.* Истоки науки о детских болезнях в городе Харькове / Ж. Н. Перцева // Вірні клятві Гіппократа: розповіді про тих, хто є взірцем для прийдешніх поколінь лікарів / за ред. В. М. Лісового, В. А. Капустника, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2020. – С. 55–60. В–10213

368. *П'ятночка І. Т.* Знання історії туберкульозу – запорука успіху і застереження від помилок / І. Т. П'ятночка, С. І. Корнага // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2019. – № 4. – С. 94–99.
369. *50 лет лазерной медицины: горизонты лазеропунктуры – современной технологии рефлексотерапии / И. З. Самосюк, Н. И. Самосюк, С. Н. Федоров, В. Н. Залесский. – Киев : Випол, 2012. – 493 с.
370. *Радіаційна медицина України – чверть сторіччя прогресу та пріоритети на майбутнє* / Д. А. Базика, В. О. Сушко, К. М. Логановський [та ін.] // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 26–42.
371. *Розвиток анестезіології в Україні: шлях від мистецтва до науки* / О. А. Лоскутов, М. В. Бондар, Ю. І. Марков [та ін.] // Медицина невідкладних станів. – 2019. – № 2. – С. 166–170.
372. *Сухомлина А. Н.* К истокам радиационной гигиены: страницы воспоминаний / А. Н. Сухомлина // Довкілля та здоров'я. – 2013. – № 1. – С. 54–56.
373. *Українська Асоціація Нейрохірургів. 20 років діяльності* / Ю. П. Зогуля, В. І. Цимбалюк, М. А. Сапон, А. М. Никифорова // Український нейрохірургічний журнал. – 2013. – № 4. – С. 70–74.
374. *Фещенко Ю. І.* Історія вчення про туберкульоз : [наук.-практ. вид.] / Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник. – Київ : Ліра-К, 2016. – 141 с. Б-96299
375. *Фураев А. П.* Вехи большого пути : к 130-летию образования оториноларингологии / А. П. Фураев // Оториноларингологія. – 2019. – № 6. – С. 87–94.
376. *Чепкий Л. П.* Віхи становлення анестезіології в Україні: спогади професора Чепкого : до 100-річчя з дня народження М. М. Амосова та 90-річчя А. І. Тріщинського / Л. П. Чепкий, М. М. Пилипенко // Медицина неотложных состояний. – 2013. – № 7. – С. 33–41.
377. *Чорний Ф.* Окремі питання історії та епідеміології сказу / Ф. Чорний // СЕС. Профілактична медицина. – 2016. – № 3. – С. 11–12.
378. *Шармазанова Е. П.* История развития рентгенологии в Харькове (1896–1899) / Е. П. Шармазанова, Н. А. Бортный, В. В. Шаповалова // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. – 2016. – № 4. – С. 91–96.
379. *Шармазанова Е. П.* История развития рентгенологии в Харькове (1900–1926) / Е. П. Шармазанова, Н. А. Бортный, В. В. Шаповалова // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. – 2017. – № 1. – С. 88–96.

380. *Швець В.* Основні етапи розвитку фізіології як науки / В. Швець // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 52–55.
381. *Шендеровський В. А.* Першопочатки розвитку X-променології в Україні / В. А. Шендеровський // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 305–312. Б–98063
382. *Шурук О. З.* Досвід тимпанопластики на Волині / О. З. Шурук, Г. З. Шурук // Оториноларингологія. – 2020. – № 3. – С. 44–52.
383. *Ендокринологія в Україні: равные среди первых* // Therapia. Український медичний вісник. – 2013. – № 1. – С. 2–8.
384. *Юрик О. Є.* Становлення та розвиток неврології в Києві / О. Є. Юрик // Міжнародний неврологічний журнал. – 2016. – № 2. – С. 179–182.
Див. також: №№ 120, 128, 525.

НАУКОВІ УСТАНОВИ

385. *Багацкая Н. В.* Исторический путь лаборатории медицинской генетики Института охраны здоровья детей и подростков НАМН Украины / Н. В. Багацкая // Актуальні проблеми акушерства і гінекології, клінічної імунології та медичної генетики : збірник наукових праць. – Київ: Луганськ : [б. в.], 2013. – Вип. 26. – С. 232–241. Б–93805
386. **85 років звершень (1931–2016 рр.)** : [про діяльність Інституту громадського здоров'я ім. О. М. Марзеева НАМН України] : альбом. – Київ, 2016. – 144 с. Б–97468
387. *Гайко Г. В.* Славетні сторінки історії вітчизняної ортопедії-травматології: директори інституту / Г. В. Гайко, О. І. Немирович-Булгакова, В. Г. Лесков // Вісник ортопедії, травматології та протезування. – 2018. – № 2. – С. 78–85.
388. *Гризодуб О. І.* 20 років Фармакопейному центру : підсумки та перспективи (II частина) / О. І. Гризодуб, В. П. Георгієвський // Фармацевтичний журнал. – 2012. – № 6. – С. 39–46.
389. **95 років Інституту дерматології та венерології НАМН України** // Дерматологія та венерологія. – 2019. – № 4. – С. 57–62.
390. **Державна установа «Інститут гастроентерології НАМН України» святкує 50-річчя** / підгот. Л. С. Семенова // Сучасна гастроентерологія. – 2015. – № 3. – С. 128–129.

391. Державна установа «Інститут травматології та ортопедії». 95 років : [проспект]. – Київ : [б. в.], 2014. – 32 с. Г-1055
392. Державній установі «Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України» – 70 років / Є. Г. Педаченко, Л. Д. Пічкур, В. В. Білошицький, В. А. Руденко // *Ukrainian Neurosurgical Journal*. – 2020. – Т. 26, № 3. – С. 5–12.
393. ДУ «Інститут гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва НАМНУ». 20 років : проспект. – Київ : [б. в.], 2013. – 72 с. – Г-962
394. *Заболотний Д. І.* Внесок вчених ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України» в розвиток оториноларингології / Д. І. Заболотний, М. Б. Самбур, Т. Ю. Холоденко // *Журнал Національної академії медичних наук України*. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 170–179.
395. *История института стоматологии АМН Украины: 1928–2008* : биография коллективная / авт.-сост.: Г. Н. Варавя ; под общ. ред. Г. Н. Варавы, К. Н. Косенко. – Одесса : Астропринт, 2012. – 359 с. Б-92879
396. Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського відсвяткував 100-річний ювілей / підгот. М. Колесник // *Український медичний часопис*. – 2019. – № 6. – Т. 1. – С. 13–14.
397. Інформаційні технології у науково-практичній діяльності Інституту громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва: сторінки історії / Н. В. Останіна, О. Б. Влодек, В. В. Брязкало, А. М. Черемненко // *Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ*. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 71–77. Б-98063
398. *Історія інституту (1923–2018)* // *Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України – 95 років сумлінного служіння істині* / за ред. О. М. Ключева. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – С. 19–119. Г-1333
399. *Історія розвитку та перспективи досліджень із санітарної мікробіології у ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва НАМН України»* / О. В. Сурмашева, Н. О. Никонова, Г. І. Корчак [та ін.] // *Довкілля та здоров'я*. – 2018. – № 86, спец. випуск. – С. 52–58.
400. *Кузьмінов Б. П.* Творчий шлях Науково-дослідного інституту епідеміології та гігієни ЛНМУ ім. Данила Галицького: досвід, досягнення, перспективи / Б. П. Кузьмінов, Н. В. Сенюк, І. М. Лозинський // *Довкілля та здоров'я*. – 2020. – № 3. – С. 73–79.

401. *Кундієв Ю. І.* Інститут сквозь призму епох : [Інститут медицини праці НАМН України] / Ю. І. Кундієв // Український журнал з проблем медицини праці. – 2012. – №3. – С. 79–89 ; №4. – С. 74–89 ; 2013. – №1. – С. 85–91 ; №2. – С. 66–82 ; №3. – С. 81–91 ; №4. – С. 80–84.
402. *Кундієв Ю. І.* Інститут сквозь призму епох : [Інститут медицини праці НАМН України] / Ю. І. Кундієв. – Киев : Авицена, 2014. – 352 с.
403. *Кундієв Ю. І.* Інститут медицини праці НАМН України. Здобутки та перспективи розвитку (до 85-річчя з дня заснування Інституту) / Ю. І. Кундієв, В. І. Чернюк // Український журнал з проблем медицини праці. – 2013. – №4. – С. 3–10.
404. *Лазоришинець В. В.* Серце в хірургії. Інститут імені М. М. Амосова крізь десятиліття / В. В. Лазоришинець. – Тернопіль : ТДМУ; Укрмедкнига, 2017. – 131 с. В–9702
405. Очерк истории Украинского научно-исследовательского противочумного института им. И. И. Мечникова / отв. ред. С. В. Поздняков. – Одесса : Освіта України, 2014. – 76 с. В–9065
406. *Перехрестенко П. М.* До 70-річчя відділу організації трансфузіологічної та гематологічної допомоги ДУ «Інститут гематології та трансфузіології НАМН України» / П. М. Перехрестенко, Л. В. Назарчук // Гематологія і переливання крові : міжвідом. збірник. – Київ : [б. в.], 2012. – Вип. 36. – С. 210–218. Б–92713
407. *Поляченко Ю. В.* Історичні аспекти та досягнення трансплантації в Національному інституті хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова НАМН України / Ю. В. Поляченко, О. Г. Котенко, А. А. Костенко // Клінічна хірургія. – 2012. – №5. – С. 5–8.
408. *Семенова В. М.* Лаборатории культивирования тканей Института нейрохирургии – 50 лет / В. М. Семенова // Український нейрохірургічний журнал. – 2012. – №2. – С. 72–75.
409. *Сердюк А. М.* Флагман гігієнічної науки : [Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзеєва НАМН України] / А. М. Сердюк // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 3–8. Б–98063
410. *Сидорова І. В.* История научной школы эндокринной хирургии ГУ «Институт проблем эндокринной патологии им. В. Я. Данилевского НАМН Украины» / И. В. Сидорова // Проблеми ендокринної патології. – 2013. – №4. – С. 95–192.

411. **Сторінки історії (до 60-річчя Українського НДІ промислової медицини) / редкол.: Т. А. Ковальчук (голов. ред.). – Кривий Ріг : Діонат (Чернявський Д. О.), 2016. – 159 с. В–9463**
412. **Танькут В. О.** Історичні віхи організаційної та методичної діяльності ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» / В. О. Танькут, О. Г. Шевченко, І. В. Голубева // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2019. – № 4. – С. 81–92.
413. **Тимченко О. І.** Основні наукові та практичні досягнення (до 20-річчя лабораторії генетичної епідеміології ДУ «ІГМЕ НАМНУ») / О. І. Тимченко // Довкілля та здоров'я. – 2012. – № 2. – С. 67–72.
414. **Усенко О. Ю.** Здобутки вчених наукових установ Національної академії медичних наук України в галузі лікування хірургічних захворювань / О. Ю. Усенко, В. В. Бойко, С. О. Возіанов // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 114–124.
415. **Фалько О.** На сторожі біологічної безпеки країни: 125 років Інституту мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова Національної академії медичних наук України / О. Фалько // Ваше здоров'я. – 2012. – № 42/43. – С. 16–17.
416. **Чути, дихати, говорити... Інституту отоларингології імені проф. О. С. Коломійченка НАМН України виповнюється 60 років : [інтерв'ю з академіком НАМН України Дмитром Іллічем Заболотним] / розмову вів Ю. Віленський // Оториноларингологія. – 2020. – № 1/2. – С. 4–10.**
417. **6 червня 2019 року 100-річний ювілей ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України» // Вісник ортопедії, травматології та протезування. – 2019. – № 1. – С. 1–2.**
Див. також: №№ 128, 835, 845.

НАУКОВО-МЕДИЧНІ ШКОЛИ

418. **Вінницька наукова гігієнічна школа: історія становлення та сьогодення / І. В. Сергета, Л. І. Краснова, О. Ю. Браткова, Л. М. Ваколюк // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 413–420. Б–98063**
419. **Вклад ученых Военно-медицинской (Медико-хирургической) академии в становление психиатрических школ Украины / А. Г. Чудиновских, В. К. Шамрей, В. В. Нечипоренко, Е. С. Курасов // Психиатрия, психотерапия и клиническая психология. – 2019. – Т. 10, № 1. – С. 173–178.**

420. Внесок наукової школи Одеського національного медичного університету в практику фтизіатричних служб / Н. А. Мацегора, В. Д. Смоквін, О. А. Бабуріна [та ін.] // Інтегративна антропологія. – 2015. – № 2. – С. 69–71.
421. *Дзедман М. І.* Цицурін Федір Степанович: погляд крізь сторіччя (дискурс про спадкоємність традицій клінічної медицини до 200-річного ювілею Родоначальника Київської школи терапевтів) / М. І. Дзедман. – Київ : Медкнига, 2015. – 227 с. – (Класики медицини). Б–95998
422. *Зайченко К. І.* Роль харківської школи ортопедії в житті та діяльності професора Зайченка Іллі Леонтійовича (07.03.1896–15.06.1964) / К. І. Зайченко, О. К. Зайченко // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2017. – № 1. – С. 98–103.
423. Здобутки вітчизняної терапевтичної школи Національної академії медичних наук України / О. М. Біловол, Г. Д. Фадеенко, М. О. Колесник [та ін.] // Журнал Національної академії медичних наук України. – 2018. – Т. 24, № 1/2. – С. 81–95.
424. *Клименко Л. О.* Історія формування і розвитку київських фізіологічних шкіл (кінець ХІХ–ХХ ст.) / Л. О. Клименко. – Київ : Фітосоціоцентр, 2017. – 270 с. Б–97452
425. *Корж М. О.* В авангарді вітчизняної науки і практичної охорони здоров'я (до 75-річчя заснування Української асоціації ортопедів-травматологів) / М. О. Корж, Д. О. Яременко // Ортопедия, травматология и протезирование. – 2012. – № 1. – С. 88–96.
426. Львівська наукова гігієнічна школа: історія розвитку та здобутки: до 115-ї річниці кафедри заг. гігієни з екологією і 60-ї річниці каф. гігієни та профілактичної токсикології [Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького] / Б. С. Зіменковський, М. Р. Гжегоцький, В. І. Федоренко, Б. А. Пластунов // Довкілля та здоров'я. – 2013. – № 4. – С. 68–74.
427. *Магльований А. В.* Короткий нарис історії Львівської школи патофізіології / А. В. Магльований, М. С. Регада, В. С. Гриновець // Таврический медико-биологический вестник. – 2012. – Т. 15, № 3 (ч. 2). – С. 286.
428. *Мазур І. П.* Сторіччя Української наукової стоматологічної школи. Роль лікарських товариств: історичні нариси / І. П. Мазур // Матеріали VI з'їзду Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів, присвяченого 100-річчю з дня створення кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – Київ, 2019. – С. 27–31. Б–99075

429. *Масна З. З.* Львівська анатомічна школа. Сторінки історії / З. З. Масна, Л. Р. Матешук-Вацеба, Ю. Я. Кривко. – Львів : [б. в.], 2017. – 69 с. В–9754
430. Науковий простір валеологічної школи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та її керівника – доктора біологічних наук, професора М. С. Гончаренко. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 139 с. В–97398
431. *Рыбаков С. И.* Становление эндокринной хирургии в Украине. Киевская школа эндокринных хирургов / С. И. Рыбаков // Клінічна хірургія. – 2015. – № 8. – С. 75–80.
432. *Рыбаков С. И.* Становление эндокринной хирургии в Украине. Харьковская школа эндокринных хирургов / С. И. Рыбаков // Клінічна хірургія. – 2017. – № 1. – С. 76–80.
433. *Свінціцький А. С.* Славетна терапевтична школа академіка В. М. Іванова: сторінки історії та сьогодення / А. С. Свінціцький // Практикуючий лікар. – 2014. – № 3. – С. 6–14.
434. *Талакин Ю. Н.* История развития и достижения Донецкой научной гигиенической школы / Ю. Н. Талакин, Д. О. Ластков, В. Я. Уманский // Вестник гигиены и эпидемиологии. – 2012. – Т.16, №1. – С.127–136.
435. Украинская научная стоматологическая школа: исторические очерки // ДентАрт. – 2020. – № 4. – С. 66–67.
436. Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси : до сторіччя формування Української наукової стоматологічної школи / за ред. І. П. Мазур, О. В. Павленка, І. Л. Скрипник. – Кропивницький : Поліум, 2020. – 222 с. В–10173
437. Этапы становления Харьковской школы детских гастроэнтерологов / Ю. В. Белоусов, О. Ю. Белоусова, Е. Н. Бабаджанян [и др.] // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2013. – № 3. – С. 1416.
- Див. також:* №№ 329, 439, 565, 583, 585.

НАУКОВО-МЕДИЧНІ ТОВАРИСТВА

438. Аналіз статуту та першого року діяльності Львівського товариства галицьких лікарів («TOWARZYSTWO LEKARZOW GALICYJSKICH») / І. Р. Берест, Р. Я. Берест, М. С. Пасічник [та ін.] // Медичні перспективи. – 2020. – Т. 25, № 2. – С. 168–176.

439. *Білецька Е. М.* Студентське наукове товариство як складова історичного розвитку наукової школи кафедри загальної гігієни / Е. М. Білецька, Т. Д. Землякова, Н. М. Онул // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 387–394. Б–98063
440. *Борзенко В. Г.* История развития ассоциации анестезиологов Запорожской области: (посвящается 45-летию создания областного научно-практического общества анестезиологов) / В. Г. Борзенко // Біль, знеболювання і інтенсивна терапія. – Київ, 2012. – №2. – С. 5–6.
441. *Вакула Н. С.* Червонохресному руху на Закарпатті – 130 років. Сторінки історії / Н. С. Вакула // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Медицина. – 2012. – №1 (43). – С. 210–216.
442. *Васильєв К. К.* Становление и развитие сообщества историков медицины Украины: досоветский, советский и постсоветские периоды / К. К. Васильєв // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 20–26. Б–98063
443. *Васильєв Ю. К.* Роль товариства одеських лікарів у розвитку медичної справи та медичної науки. 1849–1924 рр. : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.02.04 – історія медицини / Ю. К. Васильєв. – Київ. : [б. в.], 2011. – 20 с. Р–57325
444. *Грибан О. Г.* Діяльність Українського товариства Червоного Хреста (20–30-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 – історія України / О. Г. Грибан. – Київ : [б. в.], 2015. – 20 с. Р–63193
445. До 150-річчя заснування Галицького аптекарського товариства / Т. Г. Калинюк, С. В. Різничок, В. Й. Роговик, Т. О. Терещук // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 404–413. Б–98063
446. Історія студентського наукового товариства Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького / З. З. Масна, О. О. Адамович, М. О. Туркевич, О. М. Кріль. – Львів, : [б. в.], 2014. – 111 с. Б–94293
447. Катеринославський відділ «Русского общества охранения народного здравия» // Писаренко Ю. Г. Катеринославський земський лікар Василій Тимофійович Скрильников (1837–1898) / Ю. Г. Писаренко. – Дніпро : Середняк Т. К., 2018. – С. 57–60. Б–98367

448. *Краснюк Л. С.* Миколаївська обласна організація Товариства Червоного Хреста України / Л. С. Краснюк // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 148–150. Г–944
449. *Левченко І. М.* Роль Київського, Харківського та Новоросійського медичних товариств у розвитку вітчизняної науки (1850–1917) / І. М. Левченко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – 2014. – Вип. 2. – С. 13–17.
450. *Мазур І. П.* Лікарські товариства у формуванні Української наукової стоматологічної школи: історіографічні нариси / І. П. Мазур // Современная стоматология. – 2017. – № 3. – С. 104–107.
451. *Медико-социальная деятельность Ведомства учреждений императрицы Марии, благотворительных организаций и медицинских обществ* // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 73–78. Б–94009
452. *Перцева Ж. Н.* Роль медицинской профессуры Харьковского университета в создании и деятельности Харьковского медицинского общества / Ж. Н. Перцева // Вірні клятві Гіппократа: розповіді про тих, хто є взірцем для прийдешніх поколінь лікарів / за ред. В. М. Лісового, В. А. Капустника, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2020. – С. 28–51. В–10213
453. *Підгорський В. С.* До 60-річчя Товариства мікробіологів України ім. С. М. Виноградського / В. С. Підгорський, І. К. Курдиш // Мікробіологічний журнал. – 2019. – Т. 81, № 4. – С. 131–132.
454. *Робота студентського наукового гуртка* // Кризь століття в медицині: присвячується 100-річчю кафедри внутрішньої медицини 2 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» на базі Дніпропетровської обласної клінічної лікарні ім. І. І. Мечникова / О. В. Курята, О. Ю. Філіпова, К. Г. Карапетян [та ін.]. – Дніпро : Герда, 2019. – С. 66–68. Б–99170
455. *Рябокоть Е. Н.* Харьковское зубоветеринарное общество. 1912–1913 годы / Е. Н. Рябокоть. – Харків : Бровин А. В., 2018. – 374 с. – (Из колыхбелы Харьковской стоматологической школы). Б–98540
456. *Ситникова В. А.* 90 лет со дня основания Одесского областного научного общества патологоанатомов / В. А. Ситникова, Т. Е. Нарбутова // Досягнення біології та медицини. – 2016. – № 1. – С. 70–72.

457. *Срібна М.* Джерельна база дослідження Українського Червоного Хреста у роки Другої світової війни : (до 100-річчя Червоного Хреста в Україні) / М. Срібна // Сторінки воєнної історії України : збірник наукових статей. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2018. – Вип. 20. – С. 162–172.
458. Товариство гуманізму та прогресу. (До 150-річчя Міжнародного Товариства Червоного Хреста та Червоного Півмісяця) : методична розробка для працівників медичних бібліотек регіону / підгот. О. В. Осіна. – Житомир : [б. в.], 2012. – 10 л. Г–1021
459. Харьковское медицинское общество : 150 лет / под ред. Н. А. Коржа. – Харьков : Новое слово, 2011. – 423 с. В–9652
460. *Хвисьюк О. М.* XI з'їзд Всеукраїнського лікарського товариства – віковий досвід та перспективи / О. М. Хвисьюк, В. Г. Марченко, О. В. Більченко // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2012. – № 1. – С. 90–91.
461. *Ціборовський О. М.* Київське місцеве управління Товариства Червоного Хреста та його Маріїнська громада сестер милосердя / О. М. Ціборовський // Україна. Здоров'я нації. – 2018. – № 3. – С. 103–111.
462. *Ціборовський О. М.* Товариство київських лікарів – одна з найстаріших громадських організацій медиків у Російській імперії / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2017. – № 3. – С. 276–284.
463. *Чабан М. П.* Катеринославські медики – члени товариства «Просвіта». До 150-річчя Всеукраїнського товариства «Просвіта» (1868–2018) / М. П. Чабан, З. І. Шевцова, В. В. Гапонов // Гастроентерологія. – 2018. – Т. 52, № 4. – С. 90–97.
- Див. також:* №№ 164, 428, 771.

НАРОДНА МЕДИЦИНА

464. *Бойчак М. П.* Роль народних лікувальників в розвитку отечественной медицины и фармакологии / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина // Therapia. Український медичний вісник. – 2012. – № 9. – С. 99–100.
465. *Іващенко І. Ю.* Українська народна медицина / І. Ю. Іващенко // Медсестринство. – 2012. – № 1. – С. 23–28.
466. *Ігнатенко І.* Народна медицина українців Середнього Полісся: традиції та сучасність (на польових етнографічних матеріалах): монографія / І. Ігнатенко. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2013. – 334 с. Б–92886
467. *Ліпська А. В.* «У неділю рано зілля копала», або 3 історії народної медицини Поділля / А. В. Ліпська // Вінниччина медична. Під знаком Червоного Хреста / редкол.: Л. М. Загородня [та ін.] – Вінниця: Прада Арт, 2013. – С. 44–52. – (Альманах «Подільські джерела»; № 5). Б–93845
468. *Мойсей А.* Обрядові аспекти народної лікувальної практики українського та румунського населення Буковини (історіографічний огляд) / А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 95–102.

ВІЙСЬКОВА МЕДИЦИНА

469. Актуалізація співпраці українських і турецьких військових медиків: з історії взаємин між Українською військово-медичною академією і Військово-медичною академією Гюльхане збройних сил Туреччини / М. Бадюк, І. Пасько, В. Солярик [та ін.] // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 4. – С. 16–22.
470. *Бабій В. Ю.* Історія розвитку та сучасна організаційна модель аеромедичної евакуації пацієнтів літаками / В. Ю. Бабій // Військова медицина України. – 2019. – Т. 19, № 3. – С. 30–37.
471. **Бадюк М. І.* Історія військової медицини (до початку ХХ ст.) : навчальний посібник для слухачів оперативно-тактичного рівня / М. І. Бадюк, Л. М. Бадюк. – Київ, 2013. – 191 с.
472. **Бадюк М. І.* Історія військової медицини (ХХ–ХХІ століття) : навчальний посібник для слухачів оперативно-тактичного рівня / М. І. Бадюк, Л. М. Бадюк. – Київ, 2013. – 258 с.
473. *Бадюк М. І.* Історія військової медицини : підручник для слухачів оперативно-тактичного рівня / М. І. Бадюк, Л. М. Бадюк, Л. Д. Паращук ; під ред. М. І. Бадюка. – Київ : Леся, 2016. – 303 с. Б-97551
474. *Безаров О.* Про методи боротьби проти венеричних захворювань у російській армії у 30-х рр. ХІХ ст. (на прикладі Житомирського полку) / О. Безаров // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 2. – С. 37–41.
475. *Бойчак М. П.* До історії питання щодо санітарних втрат від психічних розладів на війні / М. П. Бойчак // Терапевтичні аспекти війни на сході України : монографія / М. П. Бойчак, Г. В. Осьодло. – Київ : Людмила, 2020. – С. 103–107. – (Бібліотека військового лікаря). Б–99280
476. *Бойчак М. П.* До питання щодо історії вищої військово-медичної освіти на території України. Військовий (1939–1942) і військово-медичний (1951–1958) факультети при Харківському медичному інституті. Повідомлення 1. Військовий факультет (1939–1942) при 1-му Харківському медичному інституті / М. П. Бойчак // Військова медицина України. – 2019. – Т. 19, № 3. – С. 109–121.
477. *Бойчак М. П.* До питання щодо історії вищої військово-медичної освіти на території України. Військовий (1939–1942) і військово-медичний (1951–1958) факультети при Харківському медичному інституті. Повідомлення 2. Військово-медичний факультет (1951–1958) при Харківському медичному інституті / М. П. Бойчак // Військова медицина України. – 2019. – Т. 19, № 4. – С. 127–140.

478. *Бойчак М. П.* Клінічний військовий шпиталь – перша українська медична клініка (до 100-річчя з дня створення). Присвячується 25-річчю з дня заснування Української військово-медичної академії / М. П. Бойчак // Військова медицина України. – 2018. – Т. 18, дайджест до ювілею. – С. 166–172.
479. *Бойчак М. П.* Нариси з історії Української військової терапії. Кн. 1. Українська медицина у період історії нового часу / М. П. Бойчак. – Київ : АртЕк, 2020. – 542 с. В–10157
480. *Бойчак М. П.* Нариси з історії Української військової терапії. Кн. 2. Внесок українських терапевтів у розвиток військової терапії у роки другої світової війни / М. П. Бойчак. – Київ : АртЕк, 2020. – 514 с. В–10155
481. *Бойчак М. П.* Нариси з історії Української військової терапії. Кн. 3. Військова терапія після Другої світової війни і в роки незалежності України / М. П. Бойчак. – Київ : АртЕк, 2020. – 360 с. В–10156
482. *Бойчак М. П.* Становление Московской госпитальной школы в 1707–1735 гг. и ее первые ученики – воспитанники Киевской академии / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина // Therapia. Український медичний вісник. – 2013. – № 4. – С. 76–80.
483. *Бойчак М. П.* Становлення воєнно-польової терапії в Україні / М. П. Бойчак, В. Л. Савицький, Г. В. Осьодло // Військова медицина України. – 2018. – Т. 18, дайджест до ювілею. – С. 131–165.
484. *Вербовий О.* Медичне забезпечення партизанських формувань під час Другої світової війни на прикладі Сумського партизанського з'єднання / О. Вербовий // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2019. – № 2. – С. 51–55.
485. *Вінницький обласний клінічний госпіталь ветеранів війни / Міністерство охорони здоров'я України, Вінницька облдержадмін., Вінницька облрада, Департамент охорони здоров'я Вінниц. ОДА. – Вінниця : Твори, 2018. – 48 с.
486. *Головко Я. И.* Становление и развитие медико-социального обеспечения лиц с инвалидностью / Я. И. Головко // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2015. – № 3 (в одній обкл. № 3/4). – С. 104–106.
487. 260 років Київському військовому госпіталю / Голов. військ.-мед. клініч. центр «ГВКГ». – Київ : [б. в.], 2015. – 38 с. Г–1127

488. *Єрмілов В. С. Морська медицина дорадянського Миколаєва / В. С. Єрмілов // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 272–280. Б–98063*
489. *Жаховський В. О. Історичні аспекти надання медичної допомоги під час воєн і збройних конфліктів. Становлення та розвиток системи медичного забезпечення ЗС України / В. О. Жаховський, В. Г. Лівінський // Медичне забезпечення Збройних Сил України під час антитерористичної операції Об'єднаних сил на території Луганської та Донецької областей / за заг. ред. Хоменка І. П. – Київ : Людмила, 2020. – Ч. 1. – С. 19–52. М–422 КолЦимбал*
490. *З історії співпраці Української військово-медичної академії з керівниками медико-санітарної служби Бундесверу / М. І. Бадюк, В. В. Солярик, І. В. Пасько, О. О. Микита // Український журнал військової медицини. – 2020. – Т. 1, № 2. – С. 66–73.*
491. *Заруцький Я. Л. Історичний нарис розвитку воєнно-польової хірургії / Я. Л. Заруцький, М. П. Бойчак, І. В. Пасько // Воєнно-польова хірургія : практичний і навчальний посібник для військових лікарів та лікарів системи охорони здоров'я України / за ред Я. Л. Заруцького, В. Я. Білого. – Київ : Фенікс, 2018. – С. 12–28. Г–1341*
492. *Історичні етапи розвитку військової епідеміології // Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій : підручник / М. А. Андрейчин, О. Д. Крушельницький, В. С. Копча, І. В. Огороднійчук ; за ред. М. А. Андрейчина. – Тернопіль : ТДМУ, 2015. – С. 15–26. В–9293*
493. *Історія становлення високого мистецтва сучасної військової медицини України / М. Бадюк, І. Бірюк, Б. Жупан, І. Циркот // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 117–122.*
494. *Казмірчук А. П. Відділення інтенсивної терапії та екстракорпоральних методів детоксикації. До 25-річчя від дня заснування / А. П. Казмірчук, Р. М. Кішко, В. Р. Горошко // Сучасні аспекти військової медицини : збірник наукових праць. – Київ : [б. в.], 2013. – Вип. 20. – С. 33–42. Б–93803*
495. *Кафедра організації медичного забезпечення Збройних сил Української військово-медичної академії : до 20-річчя кафедри / Укр. військ.-мед. акад. МОЗ України ; упоряд.: М. І. Бадюк, В. В. Солярик, Л. М. Бадюк. – Київ : «МП Леся», 2013. – 96 с. Г–1329*

496. Київське військово-медичне училище (1939–1958 рр.) – альмаматер підготовки військових фельдшерів / О. В. Нікітюк, Я. Т. Андрейко, Г. І. Слободяник, Н. М. Копичко // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 347–361. Б–98063
497. *Клішевич Б. А.* Військово-медична освіта в Україні: становлення та шляхи подальшого розвитку / Б. А. Клішевич, Я. Л. Заруцький, І. Ф. Гончаренко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи – Київ, 2011. – Вип. 28. – С. 88–99.
498. *Коротка історія становлення вчення щодо ураження внутрішніх органів при пораненнях та травмах* // Бойчак М. П. Терапевтичні аспекти війни на сході України : монографія / М. П. Бойчак, Г. В. Осьодло. – Київ : Людмила, 2020. – С. 221–224. Б–99280
499. *Крушельницький О. Д.* Історичні аспекти військової епідеміології в Україні / О. Д. Крушельницький, І. В. Огороднійчук // Інфекційні хвороби. – 2019. – № 3. – С. 70–73.
500. *Надання медичної допомоги пораненим під час воєн і збройних конфліктів у дорядянському періоді* // Жаховський В. О. Єдиний медичний простір та військова медицина / В. О. Жаховський, В. Г. Лівінський. – Київ : Людмила, 2018. – С. 15–20. Б–98027
501. *Организация медицинской помощи в годы Первой мировой войны* // История здравоохранения дореволюционной России (конец XVI–начало XX в.) / М. В. Поддубный, И. В. Егорышева, Е. В. Шерстнева [и др.] ; под ред. Р. У. Хабриева. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – С. 221–226. Б–94009
502. *Організація медичного забезпечення військовослужбовців у Радянській Армії* // Жаховський В. О. Єдиний медичний простір та військова медицина / В. О. Жаховський, В. Г. Лівінський. – Київ : Людмила, 2018. – С. 20–30. Б–98027
503. *Панов Ф. И.* Кафедры военной хирургии Украинской военно-медицинской академии страница золотая (к 20-летию кафедры) / Ф. И. Панов // Проблеми військової охорони здоров'я : збірник наукових праць Української військової медичної академії / редкол.: М. І. Бадюк, В. Я. Білий (голова), О. М. Власенко [та ін.]. – Київ : УВМА, 2013. – Вип. 38, т. 1. – С. 3–8. Б–96972
504. *Пасько В. В.* Під зіркою й тризубом : нотатки українського генерала / В. В. Пасько. – Київ : Ярославів Вал, 2019. – 454 с. Б–98733

505. *Пасько І. В.* «Військова медицина України» (2000–2020) : до 20-річчя першого науково-практичного військово-медичного журналу в Україні / І. В. Пасько // Український журнал військової медицини. – 2020. – Т. 1, № 3. – С. 127–128.
506. *Пасько І. В.* Наукові видання військово-медичного факультету Харківського медичного інституту як цінний інформаційний ресурс у підготовці українських військових медиків / І. В. Пасько // Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 20–21 травня 2020 р. – Київ; Харків, 2020. – С. 35–40. О2 М–422
507. *Сергієнко А. В.* 30 років з дня Чорнобильської катастрофи та чверть століття реєстру МВС-КДБ СРСР. Український військово-медичний реєстр і концепція радіаційно-токсичної психічної травми / А. В. Сергієнко // Проблеми військової охорони здоров'я : збірник наукових праць Української військової медичної академії / ред. В. Л. Савицький. – Київ : Укр. військ.-мед. акад., 2017. – Вип. 47. – С. 79–87. Б–97224
508. *Формування системи медичного забезпечення Збройних Сил України* // Жаховський В. О. Єдиний медичний простір та військова медицина / В. О. Жаховський, В. Г. Лівінський. – Київ : Людмила, 2018. – С. 30–40. Б–98027
509. *Харчування солдатів у бойових умовах: еволюція від Запорізької Січі до сьогодення* / М. П. Гуліч, О. Д. Петренко, Л. С. Любарська, Ю. М. Депутат // Медичні перспективи. – 2020. – Т. 25, № 1. – С. 221–229.
510. *Хитрий Г. П.* Чвертьсторічна історія розвитку кафедри анестезіології та реаніматології Української військово-медичної академії / Г. П. Хитрий, Т. М. Левченко // Український журнал військової медицини. – 2020. – Т. 1, № 3. – С. 61–69.
511. *Ціборовський О. М.* Київський військовий шпиталь у ХІХ столітті (до 260-річчя шпиталю) / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Економіка і право охорони здоров'я. – 2016. – № 1 (3). – С. 71–76.
512. *Шматенко О. П.* 3 історії організації медичного і фармацевтичного забезпечення Української Повстанської Армії у 1942–1953 роках (повідомлення 2) / О. П. Шматенко, С. Г. Убогов, Р. Л. Притула // Військова медицина України. – 2012. – Т. 12, № 1. – С. 117–122 ; (повідомлення 3). – 2012. – Т. 12, № 2. – С. 82–87.
- Див. також:* №№ 196, 225, 419, 532.

ІСТОРІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

513. *Аністратенко А.* З історії благодійних інституцій м. Чернівці (на матеріалі історії закладів за сучасною адресою вул. Аксенина, 6) / А. Аністратенко, А. Мендель // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 2. – С. 73–77.
514. *Антропова Н. В.* Безыменная площадь, где все начиналось : [Одеський національний медичний університет] / Н. В. Антропова // Вісник морської медицини. – 2020. – № 3. – С. 110–117.
515. *Бойчак М. П.* Украинский народный университет – первые шаги медицинского образования нового независимого государства / М. П. Бойчак // Therapia. Український медичний вісник. – 2011. – № 6. – С. 77–80.
516. *Бойчук Т.* Робота вчених Чернівецького медичного інституту в країнах «третього світу» (1944–1974 рр.) / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історія медицини. – 2018. – № 4. – С. 25–38.
517. **Волошин О. Р.* Развитие валеологической освіти на західноукраїнських землях (1918–1939) / О. Волошин. – Дрогобич : Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2014. – 182 с.
518. *Гребняк Н. П.* Становление гигиены детей и подростков в Донецком национальном медицинском университете им. М. Горького / Н. П. Гребняк // Вестник гигиены и эпидемиологии. – 2012. – Т. 16, № 1. – С. 137–141.
519. *Жуковська А.* Історичні віхи становлення студентського самоврядування у БДМУ / А. Жуковська // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 4. – С. 48–52.
520. Історія впровадження кредитно-модульної системи у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України (десятилітній досвід роботи): 2004–2013 / ДВНЗ «Тернопіл. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України» ; уклад.: Р. Богатирьова, М. Осійчук, О. Волосовець [та ін.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. – 226 с. Г–989
521. *Крізь призму минулого до сьогодні* / за ред. М. М. Корди, Л. Я. Федонюк ; Тернопільський державний медичний університет. – Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. – 478 с. Г–1268

522. **Навчальний процес** // Кризі століття в медицині : присвячується 100-річчю кафедри внутрішньої медицини 2 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» на базі Дніпропетровської обласної клінічної лікарні ім. І. І. Мечникова / О. В. Курята, О. Ю. Філіппова, К. Г. Карапетян [та ін.]. – Дніпро : Герда, 2019. – С. 36–44. Б-99170
523. **Перцева Ж. Н.** Клиническая психиатрия в стенах высшей медицинской школы Харькова / Ж. Н. Перцева // Вірні клятві Гіппократа: розповіді про тих, хто є взірцем для прийдешніх поколінь лікарів / за ред. В. М. Лісового, В. А. Капустника, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2020. – С. 60–68. В-10213
524. **Прокопенко Т. С.** Дослідження історичних аспектів становлення фармацевтичної освіти в українських землях у складі російської імперії в XVIII–першій половині XIX століття / Т. С. Прокопенко, А. А. Котвіцька, В. В. Горбаньов // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2015. – № 4. – С. 81–86.
525. **Радиш Я. Ф.** Становлення та розвиток медичної освіти і науки на Прикарпатті у XX ст. (до проблеми державного регулювання медичної діяльності на Прикарпатті у XX ст.) / Я. Ф. Радиш, О. Я. Андриєнко, О. Я. Сорока // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2012. – № 2. – С. 111–116.
526. **Симуляція у медичній освіті: історія розвитку** / І. І. Дельва, Н. В. Литвиненко, М. Ю. Дельва [та ін.] // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2019. – Т. 19, № 2. – С. 183–185.
527. **Симчич Х. С.** 25 років на варті медичної освіти та здоров'я Прикарпаття / Х. С. Симчич // Сімейна медицина. – 2018. – № 6. – С. 13–17.
528. **Становлення медичної освіти України** / Є. Назимок, В. Стефанчук, В. Мойсюк, Я. Стефак // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 123–126.
529. **Федушак А. Л.** Медична освіта у Львові першої половини XX століття очима сучасників / А. Л. Федушак, Ю. М. Стернюк, О. Є. Січкоріз // Львівський медичний часопис. – 2017. – Т. 23, № 4. – С. 63–78.
530. **Ярутіна Н. М.** Сторінки історії Луганського обласного медичного училища / Н. М. Ярутіна, Є. Ю. Шутов // Український медичний альманах. – 2012. – Т. 15, № 3. – С. 247–248.
- Див. також:* №№ 5, 533–538, 541–544, 775.

ПІДРУЧНИКИ

531. **Бабієнко В. В.* Введення в профілактичну медицину. Методологічні та історичні аспекти : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. В. Бабієнко, А. М. Гринзовський, Ю. М. Ворохта. – Київ : Слово, 2012. – 229 с.
532. *Бадюк М. І.* Історія військової медицини : підручник для слухачів оперативно-тактичного рівня / М. І. Бадюк, Л. М. Бадюк, Л. Д. Парашук ; під ред. М. І. Бадюка. – Київ : МП Леся, 2016. – 303 с. Б-97551
533. *Голяченко О. М.* Історія медицини : посібник / О. М. Голяченко, Я. В. Ганіткевич. – 2-ге вид., допов. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2016. – 325 с. Б-96495
534. *Драч О. О.* Історія медицини і фармації від найдавніших часів до середини XVII ст. : навчальний посібник / О. О. Драч, Н. М. Борисенко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. – 242 с. Б-99048
535. *История медицины в вопросах и ответах* : учебное пособие для студентов медицинских вузов / Г. К. Северин, В. И. Агарков, В. В. Николаенко, Л. Н. Беленская. – Донецк : «Ноулидж» Донец. отделение, 2012. – 207 с. Б-92797
536. *История медицины и фармации* : пособие для студентов иностранных факультетов / А. А. Котвицкая, В. В. Горбанев, А. А. Суриков, А. В. Волкова. – Харьков : НФаУ, 2014. – 123 с. Б-94478
537. *Історія медицини і медсестринства* : навчальний посібник для студентів медичних (фармацевтичних) коледжів, училищ та інститутів медсестринства МОЗ України / Л. Ф. Луцик, В. Р. Мальюта, В. І. Мельник, О. Г. Григола. – Київ : Медицина , 2018. – 375 с. Б-97441
538. *Історія медицини та фармації* : навчальний посібник для студентів вищого фармацевтичного навчального закладу та фармацевтичних факультетів ВНЗ МОЗ України / А. А. Котвицька, В. В. Горбаньов, Н. Б. Гавриш [та ін.]. – Харків : Золоті сторінки : Вид-во НФаУ, 2016. – 167 с. Б-96658
539. *Історія хірургії дитячого віку України* : навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядипломної освіти / О. К. Толстанов, Ю. В. Вороненко, В. Ф. Рибальченко [та ін.]. – Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2012. – 431 с. Г-922
540. *Пеклина Г. П.* История медицины : учебно-методическое пособие для студентов 1-го курса специальности «стоматология» Одесского медицинского института / Г. П. Пеклина, А. Пахлеванзаде, А. В. Висловух. – Одесса : Юрид. література, 2017. – 96 с Б-99365

541. **Примачок Л. Л. Історія медицини та реабілітації* : навчальний посібник / Л. Л. Примачок. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. – 104 с.
542. *Ступак Ф. Я. История медицины* : учебник [для студентов высших учебных заведений, историков медицины] / Ф. Я. Ступак. – Киев : Книга-плюс, 2016. – 144 с. В–9433
543. *Ступак Ф. Я. Історія медицини* : підручник / Ф. Я. Ступак. – 2-ге вид, випр. і допов. – Київ : Книга-плюс, 2016. – 176 с. В–9571
544. *Ступак Ф. Я. Історія медицини* : підручник для вищих медичних навчальних закладів / Ф. Я. Ступак. – Київ : Книга-плюс, 2015. – 174 с. В–9264
545. *Творці Української науки* : [довідник та посібник для студентів, аспірантів, науковців та людей, що працюють у сфері медицини] / редкол.: Л. В. Деримедвідь, В. В. Попов, І. О. Федяк, В. В. Руденко. – Київ : АНАВІТ, 2019. – Т. 1. – 2019. – 194 с. – (Медичні науки). В–98582
- Див. також: №№ 471, 472, 473, 818, 821, 825–827.*

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

546. *Бойчак М. П. Становление Киево-Могилянской академии, источника медицинских кадров на территории Украины в XVIII–начале XIX в.* / М. П. Бойчак, Р. Н. Лякина // *Therapia. Український медичний вісник.* – 2013. – № 5. – С. 78–80.
547. *Бойчук Т. М. Буковинський державний медичний університет. Етапи становлення та розвитку (70-річчя від початку діяльності на Буковині)* / Т. М. Бойчук, В. І. Білоус // *Буковинський медичний вісник.* – 2013. – Т. 17, № 2. – С. 220–230.
548. *Бойчук Т. До 70-річчя Буковинського державного медичного університету* / Т. Бойчук, А. Мойсей // *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини.* – 2014. – № 1. – С. 7–14.
549. *Бойчук Т. З історії винахідництва Буковинського державного медичного університету. 1. Винаходи та нововведення проф. Б. Л. Радзіховського (1945–1975)* / Т. Бойчук, А. Мойсей // *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини.* – 2018. – № 2. – С. 6–27.
550. *Бойчук Т. З історії винахідництва в Буковинському державному медичному університеті. 2. Винахідництво в ЧДМІ за перше 30-річчя його існування (1944–1974 рр.)* / Т. Бойчук, А. Мойсей // *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини* – 2019. – № 2. – С. 6–30.

551. *Бойчук Т.* Найважливіші дати в історії Чернівецького державного медичного інституту за перші 10 років діяльності / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2019. – № 4 (в одній обкладинці № 3, 4). – С. 6–11.
552. *Бойчук Т.* Найважливіші події в історії Чернівецького державного медичного інституту за 1954–1974 рр. / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 2. – С. 6–13.
553. *Бойчук Т. М.* Нам – 70 : [Буковинський державний медичний університет] / Т. М. Бойчук // Клінічна та експериментальна патологія. – 2014. – Т. 13, № 3. – С. 3–4.
554. *Бойчук Т.* Організація наукової діяльності Чернівецького державного медичного інституту в 1944–1954 рр. / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 7–23.
555. *Бойчук Т.* Основні етапи розвитку Буковинського державного медичного університету за 1974–2020 рр. / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 4. – С. 6–10.
556. *Бойчук Т.* Провідний лікувально-медичний та науковий центр Чернівецької області (1944–1954 рр.) / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 4. – С. 7–43.
557. *Бойчук Т.* Участь співробітників Чернівецького державного медичного інституту в ліквідації вогнищ зобної ендемії на території Чернівецької області (1945–1949 рр.) / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 3. – С. 6–24.
558. *Бойчук Т.* Участь співробітників Чернівецького державного медичного інституту в ліквідації вогнищ шкірно-венеричних хвороб на території Чернівецької області (1946–1949 рр.) / Т. Бойчук, А. Мойсей // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 8–19.
559. *Болгов Ю. А.* Наши стоики : [к 170-летию Нац. мед. ун-та им. А. А. Богомольца] / Ю. А. Болгов. – Киев : КІМ, 2011. – 167 с. В–8422
560. *Бондарчук С.* Медичний факультет Київського університету св. Володимира в другій половині XIX ст.: структуризація гігієнічного напрямку, людиновимірність наукових здобутків / С. Бондарчук // Наукові записки з української історії : зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2012. – Вип. 32. – С. 385–390.

561. Буковинський державний медичний університет : історія та діяльність : [до 70-річного ювілею] : проспект. – Чернівці : [б. в.], 2014. – 64 с. Б–94470
562. Буковинський державний медичний університет. Історія і сьогодення (до 70-річчя) / редкол.: Т. М. Бойчук [та ін.]. – Чернівці : Вид-во БДМУ, 2014. – 239 с. Г–1082
563. Васильев К. К. Из истории возведения и эпиграфики зданий медицинского факультета Новороссийского [Одесского] университета / К. К. Васильев, А. В. Мельниченко, К. Ю. Васильев // Интегративна антропология. – 2014. – № 2. – С. 73–79.
564. Воробець З. Д. Окремі сторінки історії медичної біології у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького / З. Д. Воробець, М. Є. Кушинська, О. Я. Чупашко // Медична освіта. – 2017. – № 4. – С. 107–111.
565. Вустами спогадів і пам'яті. Вища медична школа Харківщини в роки Другої світової війни / за заг. ред. В. М. Лісового, Ж. М. Перцевої. – 2-ге вид., випр. й доповнене. – Харків : ХНМУ, 2015. – 183 с. – [210-річчю від дня заснув. Харків. нац. мед. ун-ту і 70-річчю Перемоги у Другій світовій війні]. Б–96654
566. Ганіткевич Я. В. Історичні етапи розвитку Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького / Я. В. Ганіткевич // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2012. – № 3. – С. 106–116.
567. Губанов С. М. Шлях довжиною в 136 років : Миколаївський базовий медичний коледж / С. М. Губанов // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 155–157. Г–944
568. Гуркалова И. П. 115-летие Одесского национального медицинского университета и юбилей кафедры общей и клинической патофизиологии / И. П. Гуркалова, И. А. Кузьменко // Интегративна антропология. – 2015. – № 2. – С. 72–75.
569. Дземан М. І. Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті святого Володимира (частина 1) / М. І. Дземан // Практикуючий лікар. – 2016. – № 2. – С. 60–72.
570. Дземан М. І. Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті святого Володимира (частина 2) / М. І. Дземан // Практикуючий лікар. – 2016. – № 3. – С. 99–115.

571. *Дзедман М. І.* Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті св. Володимира (частина 3: професор Ф. Ф. Мерінг) / М. І. Дзедман // Практикуючий лікар. – 2016. – № 4. – С. 70–89.
572. *Дзедман М. І.* Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті святого Володимира (частина 4: професор Ю.-Ф. І. Мацон) / М. І. Дзедман // Практикуючий лікар. – 2017. – № 1. – С. 63–73.
573. *Дзедман М. І.* Матеріали щодо історії становлення традицій клінічного викладання внутрішньої медицини в Університеті святого Володимира (частина 5: професор В. Т. Покровський) / М. І. Дзедман // Практикуючий лікар. – 2017. – № 3. – С. 66–87.
574. До 25-річчя ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» та алгоритму інтегрування фітотерапії у навчальний процес / Т. П. Гарник, В. О. Петріщева, К. В. Гарник, І. В. Білоусова // Фітотерапія. – 2016. – № 3. – С. 83–84.
575. До 175-річчя флагамена української медицини: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця – святкування славетного ювілею / Клуб лікарів // Мистецтво лікування. – 2016. – № 7/8. – С. 8–18.
576. *Жуковська А.* Історичні віхи становлення студентського самоврядування у БДМУ / А. Жуковська // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 4. – С. 48–52.
577. Запорізький державний медичний університет. – Запоріжжя : Дике Поле, 2015. – 254 с. Г–1131
578. *Запорожан В. М.* Зі 115-річчям, alma mater! [Одеський національний медичний університет] / В. М. Запорожан // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 4. – С. 5.
579. ЗДМУ [Запорізький державний медичний університет]: випереджаючи час / підгот.: Г. Кліювка, І. Гаркавцева. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 509 с. Г–1342
580. *Зьолковський Н.* Студентство Львівського державного медичного інституту (1944–1965): структура та навчальний процес / Н. Зьолковський // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету : зб. наук. праць. – Львів, 2012–2013. – Вип. 13/14. – С. 288–299.
581. *Іоффе І. В.* Досягнення, проблеми та перспективи розвитку державного закладу «Луганський державний медичний університет» / І. В. Іоффе, С. М. Смірнов // Медична освіта. – 2016. – № 2. – С. 113–116.

582. **Історичні віхи та сучасні реалії Буковинського державного медичного університету** / Т. М. Бойчук, О. І. Івашук, І. В. Геруш [та ін.] // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2014. – Т. 4, № 2. – С. 6–13.
583. **Історія в історіях : Харківська вища медична школа у спогадах, документах і фотографіях** / за заг. ред. В. М. Лісового, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2015. – 552 с. – В–96644
584. **Історія заснування Київського медичного інституту (1917–1922): сучасний концептуальний підхід (2 повідомлення)** / О. П. Яворовський, Я. В. Цехмістер, І. М. Сахарчук, Г. М. Єзікян // Довкілля та здоров'я. – 2015. – № 4. – С. 73–77.
585. **Історія Харківської вищої медичної школи в експозиціях музею історії ХНМУ** / В. М. Лісовий, Ж. М. Перцева, В. А. Капустник, О. В. Семененко, Д. П. Перцев. – Харків : ХНМУ, 2019. – 216 с. В–10147
586. **Крізь призму минулого до сьогодення : для широкого кола читачів** / за ред. М. М. Корди, Л. Я. Федонюк. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2017. – 478 с. – 60 ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського (1957–2017). Г–1268
587. **Лесовой В. Н. Начало медицинского факультета Императорского Харьковского университета** / В. Н. Лесовой, Ж. Н. Перцева // Вірні клятві Гіппократа: розповіді про тих, хто є взірцем для прийдешніх поколінь лікарів / за ред. В. М. Лісового, В. А. Капустника, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2020. – С. 17–28. В–10213
588. **Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького – 230** / редкол.: Б. С. Зіменковський (голова) [та ін.]. – Київ. : Логос Україна, 2014. – 295 с. Г–1069
589. **Майбутнє твориться сьогодні (2007–2012) : до 55-річниці заснув. ДВНЗ «Тернопіл. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України»** / голов. ред. Л. Я. Ковальчук. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2012. – 425 с. Г–871
590. **Мартинів С. З історії Львівського медичного інституту і кафедри факультетської терапії педіатричного, санітарно-гігієнічного та стоматологічного факультетів : (реквієм за однією кафедрою Львів. мед. ін-ту)** / С. Мартинів // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 34. Лікарський збірник. Медицина і біологія : нова серія. Т. 22 / відп. ред. Л. Матешук-Вацеба. – Львів, 2013. – С. 77–85. В–8824
591. **Музеї Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського – багатство історичної спадщини навчального закладу** / Л. Я. Федонюк, А. І. Паламарчук, В. В. Файфура [та ін.] // Медична освіта. – 2019. – № 1. – С. 176–180.

592. **Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця. Кафедри університету** : збірник / Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця ; голов. ред. В. Ф. Москаленко. – Київ : Глобус, 2012. – 207 с. В–8505
593. **Національному медичному університету імені О. О. Богомольця – 175 років** // Хірургія України. – 2016. – № 3. – С. 7–9.
594. **Пагор В. В. Вінницький медичний інститут: кадри, студентський контингент, матеріальна база (1934–1939 рр.)** / В. В. Пагор // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. праць. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 123–134.
595. **Первостроители. Предыстория создания Одесского медицинского вуза** // Профессора Одесского национального медицинского университета (1900–2015). Биографический словарь / сост.: В. Н. Запорожан, В. И. Кресюн, Г. И. Хандрикова. – Одесса : ОНМедУ, 2016. – С. 11–14. В–9396
596. **Передмова** // Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів : науково-біографічне видання з історичним нарисом : до 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1841–2016 : у 2 т. / за ред. К. М. Амосової, Я. В. Цехмістера. – Київ : Авіцена, 2016. – Т. 1 : Медичний факультет Університету Св. Володимира. 1841–1919. – С. 5–21. В–9487
597. **Резніков Ю. П. Про деякі невідомі визначні сторінки життя НМУ (до 175-річчя університету)** / Ю. П. Резніков // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2014. – Спец. вип. № 2 (78). – С. 69.
598. **115 лет творчества и вдохновения** // Профессора Одесского национального медицинского университета (1900–2015). Биографический словарь / сост.: В. Н. Запорожан, В. И. Кресюн, Г. И. Хандрикова. – Одесса : ОНМедУ, 2016. – С. 5–6. В–9396
599. **Ступак Ф. Я. Сторінки історії медичного факультету Київського університету св. Володимира (до 180-річчя НМУ імені О. О. Богомольця)** / Ф. Я. Ступак // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2020. – № 2 (Б). – С. 56–60.
600. **Стусь В. П. Розвиток урології на Дніпропетровщині (до 100-річчя з дня заснування ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»)** / В. П. Стусь // Урологія. – 2016. – Т. 20, № 3. – С. 5–21.
601. **Фармація Тернопілля: минуле й сьогодення : 60-річчю Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського і 17-річчю фармацевтичного факультету присвячується** / Т. А. Грошовий, Л. П. Яворська, Н. В. Марків [та ін.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2017. – 419 с. В–9665

602. *Харачко Т. І.* Історичний екскурс та реалії сьогодення ботанічного саду Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького / Т. І. Харачко, І. М. Скольський // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів, 2017. – Т. 27, № 3. – С. 199–202.
603. Харківський національний медичний університет: архітектурний вимір / авт. тексту: І. Акмен, А. Корнев, В. Лопатько. – Харків : Раритети України, 2020. – 87 с. В–10143
604. Харківський національний медичний університет: 215-річчю Харківської вищої медичної школи присвячується / В. М. Лісовий (голов. ред.). – Харків : ХНМУ, 2020. – 280 с. В–10149
605. *Ціборовський О. М.* Медичний факультет Київського університету Святого Володимира та його факультетські клініки (до 175-річчя Київського медичного університету) / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Економіка і право охорони здоров'я. – 2015. № 2 (2). – С. 84–89.
606. *Шатило В. Й.* 1875–2020 роки. Житомирський медичний інститут відзначає 145 річницю з дня заснування / В. Й. Шатило // Магістр медсестринства. – 2019. – № 2. – С. 7–20.
607. *Яворовський О. П.* Історія становлення санітарно-гігієнічного факультету КМІ як школи громадського здоров'я в Україні 1841–1941: до 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, 1841–2016 / О. П. Яворовський, Я. В. Цехмістер, І. М. Сахарчук. – Київ : Авіцена, 2016. – 199 с. В–9531
608. *Ярутіна Н. М.* Сторінки історії Луганського обласного медичного училища / Н. М. Ярутіна, Є. Ю. Шутов // Український медичний альманах. – 2012. – Т. 15, № 3. – С. 247–248.
- Див. також:* №№ 122, 304, 313, 348, 353, 420, 426, 430, 476, 506, 513, 514–516, 518–523.

КАФЕДРИ

КАФЕДРИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

609. *Бойчук Т. М.* Історія кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету / Т. М. Бойчук, О. А. Андрієць, І. Р. Ніцович // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2014. – Т. 4, № 2. – С. 24–29.
610. *Жарких А. В.* К 50-летию кафедры акушерства и гинекологии Запорожского государственного медицинского университета и 90-летию основателя и первого заведующего кафедрой профессора Е. П. Гребенникова / А. В. Жарких, В. А. Зализняк, Ю. Я. Круть // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2017. – Вип. 10, № 2. – С. 245–250.
611. Історія кафедри акушерства и гінекології № 2 [Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського] // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. – 2012. – № 2. – С. 12–13.
Див. також: №№ 562, 592, 745.

КАФЕДРИ АНАТОМІЇ

612. *Герасимюк І. Є.* Історія та сучасність кафедри анатомії людини Тернопільського державного медичного університету / І. Є. Герасимюк, О. Я. Галицька-Хархаліс, М. В. Ющак // Актуальні питання медичної науки та практики : зб. наук. праць. – Запоріжжя : Агентство Орбіта-Юг, 2015. – Вип. 82, т. 2, кн. 2. – С. 11–19. Б–95526
613. Історія кафедри анатомії, топографічної анатомії та оперативної хірургії Буковинського державного медичного університету / Ю. Т. Ахтемійчук, О. М. Слободян, Д. В. Проняєв [та ін.] // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2014. – Т. 13, №1. – С. 98–104.
614. Кафедра анатомії людини. Віртуальна екскурсія. Історія у фотографіях : до 210-річчя Харківського національного медичного університету, кафедри анатомії людини / В. М. Лісовий, В. А. Капустник, А. О. Терещенко, Д. М. Шиян. – Харків : Бровін О. В., 2016. – 137 с. Б–97399
615. Кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету Ужгородського національного університету – 70 // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». – 2015. – № 2(52). – С. 175–186.

616. *Макар Б. Г.* Перспективи та здобутки кафедри анатомії людини імені М. Г. Туркевича Буковинського державного медичного університету / Б. Г. Макар, В. В. Кривецький // *Клінічна анатомія та оперативна хірургія*. – 2014. – Т. 13, №1. – С. 105–109.
617. *Очерк истории кафедры патологической анатомии с секционным курсом высшего государственного учебного заведения Украины «Украинская медицинская стоматологическая академия»* / Н. А. Волобуев, Н. В. Ройко, П. И. Насонов, Б. Н. Филенко // *Вісник проблем біології і медицини*. – 2014. – Т. 1, №3. – С. 56–58.
618. *Первые шаги становления кафедры нормальной анатомии Луганского медицинского института* / В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, В. Н. Волошин [и др.] // *Український морфологічний альманах*. – 2012. – Т. 10, №2. – С. 39–41.
619. *Родзинка і візитівка кафедри анатомії людини [Івано-Франківського національного медичного університету]* / О. Г. Попадинець, О. М. Юрах, М. М. Рожко, Г. Ю. Юрах // *Галицький лікарський вісник*. – 2020. – Т. 27, №2. – С. 40–49.
620. *Сторінки історії кафедри анатомії людини Івано-Франківського національного медичного університету (до 70-річчя кафедри анатомії людини ІФНМУ)* / М. М. Рожко, Ю. І. Попович, В. А. Левицький [та ін.] // *Галицький лікарський вісник* – 2015. – Т. 22, №3, ч. 2. – С. 69–73.

Див. також: №№ 562, 592, 818, 821, 824–826.

КАФЕДРИ ВНУТРІШНЬОЇ ТЕРАПІЇ

621. *Хухліна О. С.* Сторінки історії та наукові здобутки кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб [Буковинського державного медичного університету] за 70 років невтомної праці / О. С. Хухліна, О. В. Залявська // *Буковинський медичний вісник*. – 2014. – Т. 18, №1. – С. 223–228.
622. *Федів О. І.* Кафедра внутрішньої медицини [Буковинського державного медичного університету]: досягнення та перспективи розвитку (1945–2014 рр.) / О. І. Федів, Л. Д. Кушнір // *Буковинський медичний вісник*. – 2014. – Т. 18, №3. – С. 252–259.

Див. також: №№ 348, 562, 592.

КАФЕДРИ ГІГІЄНИЧНОГО ПРОФІЛЮ

623. *Васильєв К. К.* До історії створення кафедр гігієни праці в Україні: Ерзо Мойсейович Каган (1887–1948) / К. К. Васильєв, Ю. К. Васильєв // Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України : збірка тез доповідей науково-практичної конференції (п'ятнадцяті марзеєвські читання), (17–18 жовтня 2019 р. Київ). – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2019. – Вип. 19. – С. 239–241. Б–99253
624. Від кафедри професійної гігієни КМІ до кафедри гігієни та екології №2 НМУ імені О. О. Богомольця: наукові й освітні пріоритети протягом 95 років (1923–2018) / О. П. Яворовський, Ю. О. Паустовський, О. А. Нікітюк [та ін.] // Довкілля та здоров'я. – 2019. – № 2. – С. 74–79.
625. Внесок кафедри гігієни та екології ІФНМУ в розвиток гігієнічної науки на Прикарпатті / М. І. Мізюк, З. Б. Суслик, І. А. Мищенко, О. С. Малишевська // Історія медичної науки, практики та освіти: збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 338–346. Б–98063
626. До 90-річчя заснування кафедри гігієни праці і професійних хвороб Національного медичного університету імені академіка О. О. Богомольця // Довкілля та здоров'я. – 2014. – № 1. – С. 70–77.
627. *Загороднюк К.* Історичний досвід та його втілення в сучасну науково-практичну діяльність кафедри гігієни та екології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця при розробці санітарно-гігієнічних норм водопостачання та методів еколого-гігієнічної оцінки технологій водопідготовки / К. Загороднюк, А. Гринзовський // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 3. – С. 25–32.
628. *Федоренко В. І.* Історичні віхи зародження і розвитку медико-санітарної справи у Львові та створення і напрями наукової діяльності кафедри загальної гігієни з екологією Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького / В. І. Федоренко, Л. М. Кічула // Історія медичної науки, практики та освіти: збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 376–386. Б–98063

Див. також: №№ 426, 439, 562.

КАФЕДРИ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ

629. *Айзятулов Р. Ф.* История кафедры дерматовенерологии: к 80-летию кафедры дерматовенерологии Донецкого национального медицинского университета им. М. Горького / Р. Ф. Айзятулов // Журнал дерматовенерологии та косметологии ім. М. О. Торсуєва. – 2014. – № 1/2. – С. 5–18.
630. До 70-річчя Івано-Франківського осередку УАЛДВК і кафедри дерматології та венерології / підгот.: В. Є. Ткач, О. Д. Александрук, І. Г. Цідило, Р. Ф. Никифорук // Український журнал дерматології, венерології, косметології. – 2015. – № 3. – С. 129–132.
631. Історичні віхи та наукові здобутки кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету / О. І. Денисенко, Л. О. Гулей, М. Ю. Гаєвська [та ін.] // Клінічна та експериментальна патологія. – 2014. – Т. 13, № 1. – С. 218–223.
632. *Лесовой В. Н.* К 135-летию кафедры дерматовенерологии Харьковского национального медицинского университета / В. Н. Лесовой, А. М. Дашук, А. А. Николаева // Актуальні питання дерматології, венерології та ВІЛ/СНІД-інфекції: матеріали наукової конференції, присвяченої 135-річчю кафедри дерматології, венерології і ВІЛ/СНІДу ХНМУ / за ред. А. М. Дашука. – Харків, 2019. – С. 3–15. Б–98718
633. Наукові здобутки кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету: історичні віхи та сучасність (2010–2020 рр.) / О. Денисенко, Л. Гулей, М. Гаєвська [та ін.] // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 4. – С. 11–14.
634. 65 років кафедри дерматовенерології та косметології Донецького національного медичного університету // Журнал дерматовенерології та косметології ім. М. О. Торсуєва. – 2019. – № 2. – С. 87–90.

КАФЕДРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

635. *Зінчук О. М.* До історії клініки та кафедри інфекційних хвороб у Львові / О. М. Зінчук, І. Г. Яворський // Актуальна інфектологія. – 2016. – № 3. – С. 141–149.
636. *Чабан Т. В.* Первой в Украине кафедре инфекционных болезней [Одесского национального медицинского университета] – 95 лет / Т. В. Чабан, Б. Н. Пясецкий // Клиническая инфектология и паразитология. – 2016. – Т. 5, № 3. – С. 264–269.

Див. також: №№ 562, 592.

КАФЕДРИ МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ

637. Історія кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету / І. Бірюк, І. Циркот, І. Куковська, В. Стефанчук // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 20–24.
638. *Кочін І.* Історичні аспекти організації і діяльності кафедри цивільного захисту та медицини катастроф [Запорізької медичної академії післядипломної освіти МОЗ України] за п'ятдесят років (1967–2017 роки) / І. Кочін // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2019. – № 2. – С. 31–35.
639. *Кочін І. В.* 50 років кафедрі цивільного захисту та медицини катастроф [Запорізької медичної академії післядипломної освіти МОЗ України] / І. В. Кочін // Сучасні медичні технології. – 2018. – № 2. – С. 90–92.
640. *Кочін І. В.* Часово-просторовий аспект навчально-педагогічної та наукової діяльності професорсько-викладацького складу кафедри цивільного захисту та медицини катастроф [Запорізької медичної академії післядипломної освіти МОЗ України] за 1967–2017 роки: розширення континіуму / І. В. Кочін // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2017. – № 2. – С. 461.
Див. також: №№ 725, 730, 740, 758.

КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ

641. *Бендас В.* Історичні етапи наукових досліджень кафедри мікробіології та вірусології Буковинського державного медичного університету / В. Бендас, С. Дейнека // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 4. – С. 44–47.
642. *Климнюк С. І.* Віхи становлення кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського / С. І. Климнюк, Н. І. Ткачук, Л. Б. Романюк // Вісник наукових досліджень. – 2012. – № 1. – С. 4–8.
643. *Корнійчук О. П.* Основні етапи становлення та розвитку кафедри мікробіології [Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького] (до 80-річчя заснування) / О. П. Корнійчук, В. В. Данилейченко, О. О. Немченко // Львівський медичний часопис. – 2016. – Т. 22, № 4. – С. 74–80.
644. *Мельник В. В.* Історія створення кафедри мікробіології Київського медичного інституту / В. В. Мельник, В. П. Ширококов, А. І. Якименко // Інфекційні хвороби. – 2012. – № 2. – С. 98–103.
Див. також: №№ 562, 592.

КАФЕДРИ НЕВРОЛОГІЇ ТА ПСИХІАТРІЇ

645. Історія кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С. М. Савченка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» / В. Пашковський, О. Юрценюк, Н. Пастернак, С. Ротар // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 31–35.
646. Кафедра/клініка неврології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (заснування, становлення, наукова діяльність) / відп. ред. Я. Тучапський. – Львів : ЛНМУ імені Данила Галицького, 2019. – 51 с. В–9900
647. Пулик О. Р. Кафедра та клініка неврології Ужгородського національного університету / О. Р. Пулик // Літопис неврології Закарпаття (до 100-річчя від дня народження Дмитра Олександровича Снігурського) / за заг. ред. О. Р. Пулика та Н. С. Вакули. – Ужгород : РІК-У, 2019. – С. 89–90. В–10120
- Див. також:* №№ 562, 729, 766.

КАФЕДРИ ПАТОЛОГІЇ

648. Гуркалова И. П. 115-летие Одесского национального медицинского университета и юбилей кафедры общей и клинической патофизиологии / И. П. Гуркалова, И. А. Кузьменко // Інтегративна антропологія. – 2015. – № 2. – С. 72–75.
649. Кафедра общей и клинической патологии от истоков к современности / Е. С. Проценко, М. И. Кириченко, Н. А. Ремнева [и др.]. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2016. – 187 с. В–9445
- Див. також:* № 427.

КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ

650. Бойчук Т. М. Розвиток стоматології дитячого віку в стінах Буковинського державного медичного університету / Т. М. Бойчук, О. І. Годованець // Буковинський медичний вісник. – 2020. – Т. 24, № 2. – С. 196–200.
651. Давиденко В. Б. Історія кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології Харківського національного медичного університету / В. Б. Давиденко // Хірургія дитячого віку. – 2012. – № 2. – С. 93–97.
652. 10-річний ювілей кафедри ендокринології з дитячими інфекційними хворобами ВДНЗ «Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава) // Міжнародний ендокринологічний журнал. – 2012. – № 7. – С. 124–126.

653. До 125-річчя заснування кафедри педіатрії №1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця // Современная педиатрия. – 2014. – № 8. – С. 16–17.
654. К 210-летию Харьковского национального медицинского университета. История кафедры пропедевтики педиатрии №2 Харьковского национального медицинского университета / А. И. Кожемяка, Т. В. Сиренко, В. П. Кандыба [и др.] // Здоровье ребенка. – 2015. – № 5. – С. 141–147.
655. Кафедрі педіатрії №4 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця – 70 років // Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології. – 2016. – Т. 9, №2. – С. 5–12.
656. Климчук В. В. До 125-річчя заснування першої в Україні кафедри педіатрії [Національного медичного університету імені О. О. Богомольця] / В. В. Климчук, Т. А. Богданова // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2015. – Спец. вип. №1. – С. 25–27.
657. 70-річчя кафедри дитячих інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / С. О. Крамарьов, Л. О. Палатна, О. В. Виговська, В. В. Євтушенко // Актуальная инфектология. – 2016. – №1. – С. 121–124.
- Див. також:* №№ 562, 592, 706, 721.

КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

658. Богатирьова Р. В. Історичні аспекти становлення кафедр соціальної медицини та організації охорони здоров'я (соціальної гігієни) в Україні (до 90-річчя початку викладання дисципліни та створення кафедр в Україні) / Р. В. Богатирьова // Експериментальна і клінічна медицина. – 2012. – №2. – С. 72–78.
659. Богатырева Р. В. К 90-летию кафедр социальной медицины, организации и экономики здравоохранения / Р. В. Богатырева, В. Н. Лесовой, З. П. Петрова, В. А. Огнев // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського національного медичного університету) : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 31 жовтня – 1 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С.10–29. Б–93721

660. *Васильев К. К.* К 90-летию кафедры социальной медицины, медицинского права и менеджмента Одесского национального медицинского университета: Л. В. Громашевский (1887–1980) / К. К. Васильев, Ю. К. Васильев // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею з дня заснування кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського національного медичного університету) : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 31 жовт.–1 листоп. 2013 р. – Харків, 2013. – С. 96–103. Б–93721
661. Віхи становлення кафедри організації і управління охороною здоров'я медичного університету у Львові / О. В. Любінець, І. М. Паробецька, О. Є. Ходор [та ін.]. – Львів. : [б. в.], 2013. – 138 с. В–8988
662. Кафедра соціальної медицини та гігієни Ужгородського національного університету: історія, досягнення, перспективи розвитку / О. В. Фера, О. В. Поляк, В. М. Кочмарь [та ін.] // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». – 2014. – № 1 (49). – С. 235–239.
663. *Лісовий В. М.* Привітання ректора Харківського Національного медичного університету з нагоди відзначення 90-річчя заснування кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / В. М. Лісовий // Здоров'я населення, актуальні проблеми та перспективи розвитку системи охорони здоров'я (до 90-річного ювілею кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Харківського національного медичного університету) : матеріали науково-практичної конференції (м. Харків, 31 жовтня–1 листопада 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 7–9. Б–93721
664. *Прус Л. О.* Розвиток навчально-методичної роботи кафедри соціальної медицини та охорони здоров'я НМУ імені О. О. Богомольця протягом 90-річчя її існування (1924–2014 рр.) / Л. О. Прус, А. П. Чуйко // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2015. – № 2. – С. 182.
665. *Ревенко Ж.* Історія розвитку кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Буковинського державного медичного університету / Ж. Ревенко, В. Чебан, Е. Ясинська // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2015. – № 3. – С. 113–117.
666. Становлення кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Буковинського державного медичного університету / М. Грицюк, М. Мандрик-Мельничук, В. Чебан [та ін.] // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2019. – № 4 (в одній обкладинці № 3, 4). – С. 12–15.

Див. також: №№ 86, 562.

КАФЕДРИ СТОМАТОЛОГІЇ

667. *Варес Я. Е.* Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького – кафедра із віковою історією / Я. Е. Варес, О. З. Масна-Чала // Матеріали VI з'їзду Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів, присвяченого 100-річчю з дня створення кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – Київ, 2019. – С. 26–27. Б–99075
668. *Галагдина А.* Історія створення та розвитку кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Буковинського державного медичного університету / А. Галагдина, Л. Герасим // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 4. – С. 39–41.
669. Історичні віхи становлення та напрямки розвитку науково-педагогічної діяльності кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї (до 50-річчя Полтавського періоду кафедри) / В. М. Ждан, В. М. Дворник, Д. С. Аветіков [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2019. – Т. 1, № 4. – С. 10–11.
- Див. також:* №№ 428, 562, 592, 722, 726, 731, 732, 742.

КАФЕДРИ ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ

670. *Васюк В.* Історичні аспекти становлення кафедри травматології, ортопедії та нейрохірургії вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» / В. Васюк, А. Зінченко, П. Ковальчук // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 24–30.
671. *Васюк В. Л.* Історія становлення та наукові здобутки кафедри травматології, ортопедії та нейрохірургії вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» / В. Л. Васюк, А. Т. Зінченко, П. Є. Ковальчук // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2014. – Т. 13, № 2. – С. 114–119.
- Див. також:* №№ 562, 713.

КАФЕДРИ ФІЗІОЛОГІЧНОГО НАПРАВЛЕННЯ

672. *Ганіткевич Я. В.* Історія кафедри фізіології людини і тварин Чернівецького університету / Я. В. Ганіткевич // Фізіологічний журнал. – 2013. – Т. 59, № 6. – С. 165–168.

673. Історія та сьогоденні досягнення кафедри патологічної фізіології Буковинського державного медичного університету / Ю. Є. Роговий, Л. О. Філіпова, В. А. Дорошко, К. В. Слободян // Буковинський медичний вісник. – 2015. – Т. 19, № 1. – С. 268–272.
674. Становлення і розвиток кафедри фізіології імені Я. Кіршенבלата Буковинського державного медичного університету / Г. Ходоровський, І. Тимофійчук, Л. Роман, С. Семененко // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2015. – № 2. – С. 105–108.
675. Становлення, розвиток, сучасний стан і перспективи навчально-методичної роботи кафедри фізіології Буковинського державного медичного університету / Г. І. Ходоровський, С. С. Ткачук, В. І. Швець [та ін.] // Клінічна та експериментальна патологія. – 2014. – Т. 13, № 4. – С. 178–182.
- Див. також:* №№ 562, 592.

КАФЕДРИ ФТИЗИАТРІЇ

676. 90 років кафедрі фтизіатрії та пульмонології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2015. – № 1. – С. 113–117.
677. Історія становлення кафедри фтизіатрії та пульмонології Буковинського державного медичного університету, перспективи розвитку / Л. Д. Тодоріко, А. В. Бойко, В. П. Шаповалов [та ін.] // Буковинський медичний вісник. – 2014. – Т. 18, № 2. – С. 197–202.
- Див. також:* №№ 562, 592.

КАФЕДРИ ХІРУРГІЇ

678. Історія становлення, сьогодення і майбутнє кафедри хірургії та урології (до 70-річчя створення Буковинського державного медичного університету) / А. Г. Іфтодій, І. В. Шкварковський, О. С. Федорук [та ін.] // Буковинський медичний вісник. – 2014. – Т. 18, № 1. – С. 215–222.
679. Крижановський Я. Й. 80 років кафедрі загальної хірургії №2 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / Я. Й. Крижановський // Клінічна хірургія. – 2015. – № 8. – С. 72–74.
680. Нариси з історії кафедри хірургії Буковинського державного медичного університету (до 70-річчя з часу заснування кафедри) / І. Ю. Полянський, В. В. Максим'юк, Ф. В. Гринчук [та ін.] // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2014. – Т. 13, № 1. – С. 110–114.

681. *Польовий В. П.* Досягнення та здобутки наукової школи кафедри загальної хірургії, присвячені 70-річчю БДМУ: історичні аспекти / В. П. Польовий, Р. І. Сидорчук // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2014. – Т. 13, №1. – С.115–117.
682. Становлення і розвиток кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Харківського національного медичного університету (до 130-річчя від дня заснування) / В. М. Лісовий, В. А. Капустник, В. Г. Дуденко [та ін.] // Експериментальна і клінічна медицина. – 2014. – № 2. – С. 7–14.
683. *Тарабан І. А.* Сторінки історії кафедри хірургії №1 Харківського національного медичного університету (до 140-річчя заснування) / І. А. Тарабан, Л. Й. Гончаренко, Д. О. Євтушенко // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агентство TR Studio, 2018. – С. 361–368. Б–98063
Див. також: №№ 327, 562, 592, 714.

ІНШІ КАФЕДРИ

684. Актуальні питання сучасної медицини: до 25-річчя від дня відродження кафедр внутрішньої медицини, хірургічних хвороб, загальної та клінічної імунології та алергології медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : XVI Міжнародна наукова конференція студентів, молодих вчених та фахівців (28–29 березня 2019 р., м. Харків) : тези доповідей. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019. – 384 с. Б–98610
685. *Боднар П. М.* До історії кафедри ендокринології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / П. М. Боднар, Ю. І. Комісаренко, Г. П. Михальчишин // Ендокринологія. – 2017. – Т. 22, № 4. – С. 390–394.
686. 10 років кафедрі клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ Запорізького державного медичного університету // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2017. – Вип. 10, № 3. – С. 364.
687. *Деєва Ю. В.* Роль кафедри оториноларингології в розбудові української науки. До 175-річчя НМУ імені О. О. Богомольця / Ю. В. Деєва, О. М. Науменко, В. М. Васильєв // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2016. – № 5. – С. 31–32.

688. *Дунаєв О. В.* Особливості навчально-методичної роботи та сторінки історії кафедри судової медицини ДЗ «Луганський державний медичний університет» (до 65-ї річниці з дня заснування) / О. В. Дунаєв, О. П. Бабкіна, О. Ф. Лосєва [та ін.] // Судово-медична експертиза. – 2013. – №1. – С. 95–105.
689. Здобутки і перспективи кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (2007–2012 рр.) / І. В. Жулкевич, І. Й. Галайчук, В. І. Дрижак, Г. С. Мороз // Вісник наукових досліджень. – 2012. – №1. – С. 9–11.
690. Золота сторінка історії : кафедри фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини – 25 років. ПВНЗ «Київський медичний університет», 20 квітня 2018 р. – Київ : [б. в.], 2018. – 36 с. Б–98129
691. *Зорій Н.* Історія розвитку кафедри психології та соціології [БДМУ] / Н. Зорій, А. Борисюк, М. Тимофієва // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2014. – №4. – С. 90–100.
692. *Игнатъев А. М.* Роль кафедры профессиональной патологии, клинической лабораторной и функциональной диагностики ОНМеУ в развитии морской медицины (к 90-летию основания клинической базы кафедры – Черноморской центральной бассейновой больницы на водном транспорте, «больницы водников») / А. М. Игнатъев, Н. А. Мацегора, К. А. Ярмула // Вісник морської медицини. – 2013. – №3. – С. 78–81.
693. Історія кафедри клінічної фармакології інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, 2011–2016 / Г. В. Зайченко, О. Я. Міщенко, В. Ф. Осташко [та ін.]. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – 139 с. Б–98128
694. Історія становлення і розвитку кафедри біологічної фізики та медичної інформатики [Буковинського державного медичного університету] / М. В. Шаплавський, В. Ф. Боєчко, О. Ю. Микитюк [та ін.] // Буковинський медичний вісник. – 2014. – Т. 18, №3. – С. 260–263.
695. К 10-летию кафедры фармакоинформатики Национального фармацевтического университета // Клиническая информатика и телемедицина. – 2015. – №12. – С. 115.
696. Кафедре лучевой диагностики и терапии Одесского национально-го медицинского университета – 90 лет // Променева діагностика. Променева терапія. – 2012. – №2/3. – С. 115–118.

697. *Ковалевська Є. А.* Короткий нарис історії становлення кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця / Є. А. Ковалевська, О. В. Остапенко, Л. П. Запривода // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2015. – № 3. – С. 138–143.
698. *Минуле, сьогодення і майбутнє кафедри медичної біології Буковинського державного медичного університету (до 70-річного ювілею кафедри)* / В. П. Пішак, Р. Є. Булик, О. І. Захарчук, Н. В. Черновська // Буковинський медичний вісник. – 2014. – Т. 18, № 2. – С. 194–196.
699. *Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця. Кафедри університету* : збірник / голов. ред. В. Ф. Москаленко. – Київ : Глобус, 2012. – 207 с. В–8505
700. *Опарін А. Г.* До 50-річчя кафедри терапії, ревматології та клінічної фармакології [Харківської медичної академії післядипломної освіти] / А. Г. Опарін // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2014. – № 1. – С. 95–96.
701. *Стаднійчук Р.* Становлення наукового напрямку досліджень кафедри медичної та фармацевтичної хімії [БДМУ] (до 105-річчя з дня народження А. В. Домбровського) / Р. Стаднійчук, М. Братенко, О. Перепелиця // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 25–28.
702. *Стаднійчук Р.* Фундаменталізація наукового напрямку – цілеспрямованого органічного синтезу на кафедрі загальної хімії [Буковинського державного медичного університету] (період 1953–1976 рр.) / Р. Стаднійчук, М. Братенко, О. Перепелиця // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2018. – № 2. – С. 32–36.
703. *Чумаченко Т. О.* 85 років на варті здоров'я людей (до ювілею кафедри епідеміології Харківського національного медичного університету) / Т. О. Чумаченко // Епідеміологія, гігієна, інфекційні хвороби. – 2015. – № 1. – С. 5–10.
- Див. також:* №№ 503, 510, 522, 562, 568, 590, 706, 715, 724, 728, 744, 755, 756.

ІСТОРІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

704. Вас вітає Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика : проспект. – Київ : НМАПО ім. П. Л. Шупика, 2015. – 31 с. Г–1139
705. *Велигоцький Н. Н.* К 55-летию кафедры торакоабдоминальной хирургии ХМАПО, основанной академиком А. А. Шалимовым / Н. Н. Велигоцький // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. – 2015. – № 2. – С. 92–94.
706. *Волошина Л. Г.* ХНМО и кафедра педиатрической гастроэнтерологии и нутрициологии ХМАПО / Л. Г. Волошина // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. – 2012. – № 1. – С. 95–96.
707. *Вороненко Ю. В.* До 100-річчя заснування Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика / Ю. В. Вороненко, Л. Ю. Бабінцева, О. П. Мінцер, В. М. Плугатир // Медична інформатика та інженерія. – 2018. – № 3. – С. 5–9.
708. *Вороненко Ю. В.* Історичні аспекти розвитку Національного закладу медичної післядипломної та безперервної освіти України / Ю. В. Вороненко, О. Г. Шекера // Українські медичні вісті. – 2020. – Т. 12, № 2. – С. 132–138.
709. *Вороненко Ю. В.* Национальной медицинской академии последипломного образования имени П. Л. Шупика – 95 лет / Ю. В. Вороненко // Педиатрия. Восточная Европа. – 2013. – № 4. – С. 162–164.
710. *Вороненко Ю. В.* НМАПО імені П. Л. Шупика – 100 років! / Ю. В. Вороненко, Ю. П. Вдовиченко, О. К. Толстанов // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. – Київ : НМАПО ім. П. Л. Шупика, 2018. – Вип. 30. – С. 5–15. Б–98270
711. *Вороненко Ю. В.* Століття відданості освіті, науці та медицині : [історія створення системи вищої медичної післядипломної освіти, історія і сьогодення НМАПО імені П. Л. Шупика] / Ю. В. Вороненко, О. К. Толстанов // Хірургія дитячого віку. – 2018. – № 4. – С. 7–11.
712. *Гетьман В. Г.* 40 років з дня заснування кафедри торакальної хірургії та пульмонології / В. Г. Гетьман, П. П. Сокур, А. В. Макаров // Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. – Київ : НМАПО ім. П. Л. Шупика, 2015. – Вип. 24, кн. 1. – С. 120–123. Б–95488
713. *Десятерик В. І.* Кафедра хірургії, травматології та ортопедії ФПО ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» : [до 100-річчя академії] / В. І. Десятерик, С. П. Міхно, О. Г. Дунай // Медичні перспективи. – 2016. – Т. 21, № 3. – С. 87–91.

714. *Дзюбановський І. Я.* Кафедрі хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти 40 років. Історія та сучасність : [факультет післядипломної освіти Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського] / І. Я. Дзюбановський, В. В. Бенедикт // Шпитальна хірургія. – 2019. – №2. – С. 96–99.
715. До 25-річчя кафедри Клінічної інформатики та інформаційних технологій в управлінні охороною здоров'я Харківської медичної академії післядипломної освіти // Клінічна інформатика і телемедицина. – 2019. – Т. 14, вип. 15. – С. 163–164.
716. До 90-річчя кафедри соціальної медицини, управління та бізнесу в охороні здоров'я Харківської медичної академії післядипломної освіти / О. І. Сердюк, Н. В. Просоленко, В. І. Крупеня, Б. А. Рогожин // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2016. – Т. 2, №2. – С. 6–10.
717. До 95-річчя заснування Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика // Український журнал гематології та трансфузіології. – 2013. – №5. – С. 5–12.
718. До 100-річчя з дня заснування кафедри педіатрії № 1 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (м. Київ) // Современная педиатрия. – 2018. – №4. – С. 8–16.
719. *Думанський Ю. В.* Електронна охорона здоров'я та телемедицина в післядипломній освіті – інновації Донецького національного медичного університету ім. М. Горького / Ю. В. Думанський, А. В. Владзимирський // Український журнал телемедицини та медичної телематики. – 2012. – Т. 10, №1. – С. 4–12.
720. Исторический путь кафедры анестезиологии и интенсивной терапии Национальной медицинской академии последипломного образования имени П. Л. Шупика (к 60-летнему юбилею) / О. А. Лоскутов, Ю. И. Марков, М. В. Бондарь, Ф. С. Вашук // Экстренная медицина. – 2017. – Т. 6, №2. – С. 259–275.
721. Історія кафедри дитячої оториноларингології, аудіології та фоніатрії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика / А. А. Лайко, А. Л. Косаковський, В. В. Синяченко, А. А. Гавриленко. – Київ : Логос, 2018. – 101 с. Б–98412
722. Історія становлення кафедри ортопедичної стоматології №1 Харківської медичної академії післядипломної освіти / В. І. Гризодуб, В. І. Безсонов, Л. О. Іваніщенко, Т. І. Пилипенко // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2019. – №4. – С. 77–81.

723. Історія, сучасність, перспективи розвитку Харківської медичної академії післядипломної освіти / М. І. Хвисюк, О. М. Хвисюк, В. Г. Марченко [та ін.] // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2013. – № 3. – С. 6–10.
724. К 20-летию кафедры клинической информатики и ИТ в управлении здравоохранением Харьковской медицинской академии последипломного образования // Клиническая информатика и телемедицина. – 2015. – № 12. – С. 113–114.
725. Кафедре медицини неотложных состояний и медицины катастроф ХМАПО 40 лет // Медицина невідкладних станів. – 2020. – Т. 16, № 2. – С. 6–10.
726. Кафедре стоматологии ФПО Днепропетровской медицинской академии исполняется 35 лет // Вісник стоматології. – 2012. – № 1. – С. 88.
727. Кафедрі сексології та медичної психології Харківської медичної академії післядипломної освіти виповнилося 25 років / О. М. Хвисюк, В. Г. Марченко, Є. В. Кришталь, М. В. Маркова // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2012. – № 1. – С. 92–93.
728. Кафедрі фізіотерапії, курортології та відновлюваної медицини Харківської медичної академії післядипломної освіти – 90 років! // Фотобіологія та фотомедицина. – 2017. – Т. 14, № 1/2. – С. 117–118.
729. *Корженевський Л. В.* Історична довідка досвіду навчання клінічних ординаторів на кафедрі неврології № 2 до 50-річчя існування / Л. В. Корженевський, І. О. Цьоха // Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. – Київ : НМАПО ім. П. Л. Шупика, 2012. – Вип. 21, кн. 1. – С. 560–565. Б–92450
730. *Кочін І. В.* Багатогранність єдності та безперервність креативного розвитку професорсько-викладацького складу кафедри – запорука успіху в науково-навчальній діяльності (50 років кафедрі цивільного захисту та медицини катастроф ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України») / І. В. Кочін // Медицина неотложных состояний. – 2018. – № 3. – С. 121–132.
731. *Куроедова В. Д.* Історія, сьогодення та перспективи медичної післядипломної освіти з фаху «Ортодонтія» [на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава)] / В. Д. Куроедова, Л. Б. Галич, О. М. Макарова // Вісник проблем біології і медицини. – 2018. – Вип. 4, т. 1. – С. 145–150.

732. *Куцевляк В. Ф.* Кафедре стоматологии, терапевтической стоматологии Харьковской медицинской академии последипломного образования 50 лет / В. Ф. Куцевляк // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. – 2017. – № 2. – С. 91–94.
733. *Минуле і сьогодення кафедри нейрохірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (до 75-річчя від дня створення) / М. Є. Поліщук, О. М. Гончарук, А. О. Коротко-ручко [та ін.] // Ukrainian Neurosurgical Journal. – 2020. – Т. 26, № 2. – С. 53–60.*
734. *Мінцер О. П.* До 25-річчя заснування факультету підвищення кваліфікації викладачів Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика / О. П. Мінцер, Л. Ю. Бабінцева // Медична інформатика та інженерія. – 2018. – № 3. – С. 10–16.
735. *Мішалов В. Д.* До 100-річчя Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, 80-річчя кафедри судової медицини і 25-річчя факультету підвищення кваліфікації викладачів / В. Д. Мішалов // Судово-медична експертиза. – 2018. – № 2. – С. 119–121.
736. *Науково-методична конференція присвячена 90-річчю ДЗ «ЗМАПО МОЗ України» (13; 2016 ; Запоріжжя) : XIII науково-методична конференція, присвячена 90-річчю ДЗ «ЗМАПО МОЗ України» : тези доповідей. – Запоріжжя : [б. в.], 2016. – 158 с.
737. *Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика виповнюється 95 років! // Современная стоматология. – 2013. – № 5. – С. 118–120.*
738. *Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика виповнюється 95 років! // Зубное протезирование. – 2013. – № 4. – С. 42–44.*
739. *Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика – 95 років (1918–2013) // Сімейна медицина. – 2013. – № 5. – С. 4–5.*
740. *Никонов В. В.* Кафедре медицины неотложных состояний и медицины катастроф ХМАПО 40 лет / В. В. Никонов // Медицина невідкладних станів. – 2020. – Т. 16, № 2. – С. 7–10.
741. *НМАПО імені П. Л. Шупика – 95 років! // Український медичний часопис. – 2013. – № 5. – С. 4–5.*

742. Основні етапи розвитку кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА» [Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава] / П. М. Скрипников, Т. П. Скрипнікова, А. В. Марченко, Т. А. Хміль // Вісник проблем біології і медицини. – 2018. – Т. 1, № 4. – С. 175–178.
743. От института до академии – путь за 90 лет : [Харковская медицинская академия последипломного образования] / А. Н. Хвисьук, В. Г. Марченко, А. В. Бильченко [и др.] // Медицинская психология. – 2013. – Т. 8, № 4. – С. 88–91.
744. Риков С. О. Історія становлення кафедри офтальмології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (1918–1941 роки) / С. О. Риков, Д. В. Варивончик // Архів офтальмології України. – 2018. – Т. 6, № 3. – С. 8–14.
745. Славный юбилей – история, традиции и современность : [интервью с зав. кафедрой акушерства, гинекологии и перинатологии ф-та последиплом. образования Днепропетров. мед. акад. МЗ Украины проф. З. М. Дубоссарской и гл. акушером-гинекологом Департамента здравоохранения Днепропетров. гор. совета Г. Н. Одинцовой] // Жіночий лікар. – 2014. – № 1. – С. 6–9.
746. Снісарь В. І. До 40-річчя заснування факультету післядипломної освіти ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» / В. І. Снісарь, В. І. Десятерик // Медичні перспективи. – 2013. – Т. 18, № 4. – С. 108–114.
747. Спужак М. І. 85 років кафедрі променевої діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти / М. І. Спужак // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2013. – № 2. – С. 93–94.
748. Становлення післядипломної освіти в Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця (110 років історії) / Я. В. Цехмістер, Ю. Л. Кучин, О. Ю. Лисенко, М. М. Горобець // Врачебное дело. – 2016. – № 3/4. – С. 156–160.
749. Століття відданості освіти, науці та медицині / голов. ред. Ю. В. Вороненко ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти імені П. Л. Шупика. – Київ, 2018. – 430 с. В-9827
750. Сторінки історії анестезіології України : (присвячується 100-річчю Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика) / О. А. Лоскутов, М. В. Бондар, Ю. І. Марков [та ін.]. – Київ : Медінформ, 2018. – 155 с. Б-98192

751. *Уваркіна О. В.* Підвалини педагогічної спадщини Клінічного інституту для удосконалення лікарів [НМАПО ім. П. Л. Шупика] / О. В. Уваркіна // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 369–376. Б–98063
752. *Хвисьюк О. М.* Становлення та розвиток післядипломної освіти стоматологів в Харківській медичній академії післядипломної освіти / О. М. Хвисьюк // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2017. – № 3. – С. 90–92.
753. *Хвисьюк О. М.* Шлях довжиною в 95 років, досягнення, перспективи та надія на їх звершення : [Харківська медична академія післядипломної освіти] / О. М. Хвисьюк, Б. А. Рогожин, О. О. Рожнов // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2018. – № 1. – С. 6–12.
754. *Хронологічний екскурс в історію існування кафедри загальної фармації та безпеки ліків Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації НФАУ* / О. Ф. Пімінов, О. В. Лукієнко, В. А. Якущенко, С. М. Ролік // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2012. – № 5. – С. 10–14.
755. *Шармазанова О. П.* Історичний нарис до 90-річчя заснування кафедри променевої діагностики та з нагоди 95-річного ювілею Харківської медичної академії післядипломної освіти / О. П. Шармазанова, М. О. Бортний, В. В. Шаповалова // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2017. – № 4. – С. 88–96.
756. *Шляхи формування післядипломної освіти з експертизи непрацездатності в Україні (до 35-річчя кафедри медико-соціальної експертизи і реабілітації ФПО ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»)* / Л. Ю. Науменко, І. С. Борисова, В. М. Березовський [та ін.] // Медичні перспективи. – 2014. – Т. 19, № 2, ч. 1. – С. 108–112.
757. *Ювілей кафедри поліклінічної педіатрії Харківської медичної академії післядипломної освіти* // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2016. – № 2. – С. 95–96.
758. *Vivat academia! Vivant professores! (до 100-річчя НМАПО імені П. Л. Шупика та 30-річчя кафедри медицини невідкладних станів)* // Гострі та невідкладні стани у практиці лікаря. – 2018. – № 2/3. – С. 38–49.

МЕДИЧНІ КАДРИ

759. *Андріяка Г.* Роль медичних кадрів ківського приказу громадської опіки Російської імперії у розбудові медичного обслуговування населення наприкінці XVIII–XIX ст. / Г. Андріяка // Український історичний збірник. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2017. – Вип. 19. – С. 84–97.
760. *Аряев Н. Л.* История Одесской ассоциации врачей-педиатров и неонатологов (к 100-летию юбилею) / Н. Л. Аряев, К. К. Васильев, Ю. В. Десятская // Перинатология та педіатрія. – 2018. – № 1. – С. 84–91.
761. *Власова Н. М.* Шляхи формування студентства України в 1953–1964 рр. / Н. М. Власова // Вестник неотложной и восстановительной медицины. – 2013. – Т. 14, № 3. – С. 415–419.
762. *Вороненко Ю. В.* Історія розвитку сестринської справи в Україні (огляд літератури) / Ю. В. Вороненко, Т. І. Чернищенко, М. Б. Шегедин // Медсестринство. – 2012. – № 3. – С. 4–11.
763. *Гринзовський А.* Історичний досвід підготовки кадрів для служби / А. Гринзовський // СЕС. Профілактична медицина. – 2012. – № 4. – С. 70–72.
764. Історія зародження та становлення медсестринства на Буковині / С. Семененко, Л. Борейко, І. Тимофійчук, Л. Роман // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2016. – № 2. – С. 91–94.
765. Історія розвитку симуляційного навчання студентів-медиків / Ж. Чорненька, М. Грицюк, А. Бідучак, Т. Доманчук // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2020. – № 2. – С. 118–122.
766. *Корженевський Л. В.* Історична довідка досвіду навчання клінічних ординаторів на кафедрі неврології № 2 до 50-річчя існування / Л. В. Корженевський, І. О. Цюха // Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. – Київ : НМАПО ім. П. Л. Шупика, 2012. – Вип. 21, кн. 1. – С. 560–565. Б–92450
767. *Медсестринство в Україні: історіогенез, проблеми і перспективи* / В. Й. Шатило, С. В. Гордійчук, І. Р. Махновська [та ін.] // Магістр медсестринства. – 2016. – № 1. – С. 6–31.
768. *Они прославили Украину* : [история диссертационных работ украинских медиков от истоков до 1925 г.] // Думанский Ю. В. Я б в ученые пошел... (историко-публицистическое эссе) / Ю. В. Думанский, О. В. Синяченко, В. Г. Климовицкий. – Киев : Заславский А. Ю, 2017. – 95 с. Г–1230

769. *Петрошак О. Ю.* Що повинні знати студенти стосовно витоків судової медицини / О. Ю. Петрошак // Вісник проблем біології і медицини. – 2013. – № 2. – С. 73–77.
770. Рівненська обласна Асоціація сестер медичних відзначила десятирічний ювілей // Журнал головної медичної сестри. – 2017. – № 7. – С. 6–8.
771. 100-річчя милосердя // Вісник Червоного Хреста України. – 2018. – № 2. – С. 6–7.
772. *Таран В. В.* Становлення процесу підготовки медичних кадрів в Україні (XV–XVIII ст.) / В. В. Таран // Головна медична сестра. – 2013. – № 12. – С. 16–17.
773. **Флагмани сучасної медицини. Кращі працівники медичної галузі України** / упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко. – Вид. 4-те. – Київ : Галактика-С, 2012. – 158 с. Г–930
774. *Чебан В.* Історичний аспект лікарської етики, біоетики та медичної деонтології / В. Чебан // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2014. – № 3. – С. 93–100.
775. *Чортківська М.* Джерела історії медицини як інтеграційний орієнтир майбутнього медика / М. Чортківська, О. Ільницька // Бібліотека сімейного лікаря та сімейної медсестри. – 2013. – № 2. – С. 40–42.
- Див. також: №№ 113, 537, 546.*

МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ

776. *Белякова Т.* Книжкові пам'ятки провідних медичних бібліотек Харкова / Т. Белякова // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 8. – С. 32–34.
777. *Белякова Т.* Книжкові пам'ятки у фондах бібліотек медичних ВНЗ України: історія та сучасний стан / Т. Белякова // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 5. – С. 21–25.
778. *Белякова Т. В.* Книжкові пам'ятки у фондах бібліотек медичних НДІ м. Харків / Т. В. Белякова // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації. – Харків, 2015. – Вип. 47. – С. 33–42.
779. **Віки живуть в старому фоліанті. Скарби медичної думки : до 85-річчя Нац. наук. мед. б-ки України / Нац. наук. мед. б-ка України ; авт.-уклад.: Павленко Р. І., Остапенко Т. А., Харченко Н. С., Булах С. М., Николаєва В. В. – Київ : ННМБ України, 2015. – 60 с. Б–95542**
780. *Друг О.* На Караваєвській, 7 : [історія особняка О. М. Терещенка, в якому зараз міститься Національна наукова медична бібліотека України] / О. Друг, Д. Малаков // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 40–43.
781. *Киричок І. В.* 100-річний ювілей наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету : здобутки та перспективи / І. В. Киричок // Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 20–21 травня 2020 р. – Київ ; Харків, 2020. – С. 23–34. 02 М–422
782. *Коваленко О. Є.* Національна наукова медична бібліотека України – перлина медичних знань. До 90-річчя від дня заснування / О. Є. Коваленко // Клінічна та профілактична медицина. – 2020. – № 3. – С. 98–103.
783. *Лавріненко Л.* Становлення та бібліографічний аспект діяльності Чернігівської обласної наукової медичної бібліотеки (1933–2012) / Л. Лавріненко // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 12. – С. 38–41.
784. *Луцик Л. О.* Історія Бібліотеки Львівської академії ветеринарної медицини: австрійський і польський періоди (1881–1945 роки) / Л. О. Луцик, С. Баран, Л. Левицька // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія «Економічні науки». – Львів, 2018. – Т. 20, № 86. – С. 167–174.

785. *Мойсеєнко В. О.* Будівля Національної наукової медичної бібліотеки України – унікальна архітектурна споруда родини меценатів Терещенків / В. О. Мойсеєнко, І. П. Шостка, Н. В. Тарченко // Практикуючий лікар. – 2016. – Т. 5, № 4. – С. 90–93.
786. *Надрага М.* Медичні періодичні видання у фондах Наукової бібліотеки ЛНМУ імені Данила Галицького: ретроспективний погляд / М. Надрага, С. Васильєва // Вісник Львівського університету. Серія: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2017. – Вип. 11/12. – С. 202–211.
787. *Наукова бібліотека Буковинського державного медичного університету* // Буковинський державний медичний університет. Історія і сьогодення (до 70-річчя) / редкол.: Т. М. Бойчук. – Чернівці : Вид-во БДМУ, 2014. – С. 223–225. Г–1082
788. *Науменко С. М.* Медичні бібліотеки України: історія розвитку мережі / С. М. Науменко // Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації історико-культурної національної пам'яті : матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 травня 2017 р. / Нац. наук. мед. б-ка України [та ін. ; редкол.: Р. І. Павленко (відп. ред.) та ін.]. – Київ ; Івано-Франківськ : [б. в.], 2017. – С. 39–47. Ч734М–422
789. *Оришака Л. Л.* Миколаївська обласна наукова медична бібліотека на службі медичної науки та охорони здоров'я області / Л. Л. Оришака, Н. М. Щербак // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку медичної галузі Миколаївської області», з нагоди 75-річчя Миколаївської області, 17 жовтня 2012 р. – Миколаїв : [б. в.], 2012. – С. 153–155. Г–944
790. *Остапенко Т. А.* Краєзнавча діяльність медичних бібліотек України в контексті історії та сучасності / Т. А. Остапенко, С. М. Булах // XVI з'їзд Всеукраїнського лікарського товариства, Кам'янець-Подільський, 28 верес. – 1 жовт. 2017 р. : матеріали / Всеукр. лікар. товариство. – Одеса : Вид-во Бартенева, 2017. – С. 109–114. В–9755
791. *Остапенко Т.* Літопис вітчизняної медицини в постатях, документах, бібліографії : [інтерв'ю з в. о. генерального директора Національної наукової медичної бібліотеки України Тетяною Остапенко] / спілкувалася Г. Шерман // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 62–67.
792. *Остапенко Т. А.* Літопис успіху: пошуки і знахідки. Національна наукова медична бібліотека України: історія довжиною у 90 років / Т. А. Остапенко // Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Харків, 20–21 травня 2020 р. – Київ ; Харків, 2020. – С. 7–22. О2 М–422

793. *Остапенко Т. А. Медичне краєзнавство в контексті історії та сучасності* / Т. А. Остапенко, С. М. Булах // Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації історико-культурної національної пам'яті : матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 травня 2017 р. / Нац. наук. мед. б-ка України [та ін. ; редкол.: Р. І. Павленко (відп. ред.) та ін.]. – Київ ; Івано-Франківськ : [б. в.], 2017. – С. 21–33. Ч734М–422
794. *Остапенко Т. А. Медичні бібліотеки в системі охорони здоров'я України: історія та сучасність* / Т. А. Остапенко, С. М. Науменко // XVII конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств : матеріали Міжнар. наук. конгр., 20–22 верес. 2018 р. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкн., 2018. – 327–330 [диск].
795. *Остапенко Т. Національна наукова медична бібліотека України: від витоків до сьогодення* / Т. Остапенко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 35–37.
796. *Остапенко Т. «Плідні джерела знань»* / Т. Остапенко // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 44–51.
797. *Павленко Р. І. Історіографічні дослідження ННМБ України в контексті інноваційних знань* / Р. І. Павленко, Т. А. Остапенко, С. М. Булах // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 78–84. Б–98063
798. *Павленко Р. І. Кризь плин літ* / Р. І. Павленко, Т. А. Остапенко, Ю. Г. Віленський // Павленко Р. І. Бібліотека у намисті слова / Р. І. Павленко, Т. А. Остапенко, Ю. Г. Віленський. – Київ : Коляда О. П., 2018. – С. 11–28. 02 П–12
799. *Павленко Р. І. Роль бібліотек в збереженні і популяризації історико-культурних скарбів* / Р. І. Павленко // Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації історико-культурної національної пам'яті : матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 травня 2017 р. / Нац. наук. мед. б-ка України [та ін. ; редкол.: Р. І. Павленко (відп. ред.) та ін.]. – Київ ; Івано-Франківськ : [б. в.], 2017. – С. 7–9. Ч734 М–422
800. *Романюк О. О. Участь бібліотеки ОНМедУ в міжрегіональній корпорації медичних бібліотек України: 10-річний досвід* / О. О. Романюк // Вісник Одеського національного університету. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2017. – Т. 22, вип. 2. – С. 346–349.
801. *Харченко Н. «Віки живуть в старому фоліанті...»* / Н. Харченко // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 52–61.
- Див. також: № 822.*

МЕДИЧНЕ ПРАВО

802. *Озернюк Г. В.* Історичний розвиток правового регулювання трансплантації в офтальмології / Г. В. Озернюк // Астма та алергія. – 2018. – № 4. – С. 59–65.
803. *Орленко В.* Адміністративно-правові заходи по боротьбі з епідемічними захворюваннями в Україні в першій половині XVIII ст. / В. Орленко // Юридична Україна. – 2012. – № 3. – С. 53–59.
804. *Ціборовський О. М.* Лікарський статут як основа законодавства країни в медичній справі XIX століття / О. М. Ціборовський, В. М. Сорока // Україна. Здоров'я нації. – 2015. – № 2. – С. 145–152.
805. *Юрнюк С.* Історичні аспекти розвитку медичного права / С. Юрнюк, С. Савка, А. Ткач // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. – 2017. – № 2. – С. 153–155.
- Див. також: №№ 106, 126, 144.*

МЕДИЧНА ПРЕСА

806. *Антропова Н. В.* Медична реклама 100 років тому / Н. В. Антропова // Вісник морської медицини. – 2019. – № 2. – С. 141–153.
807. *Боровик О. Б.* Безцінний скарб минулих поколінь / О. Л. Боровик, Ю. В. Путря // Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 20–21 травня 2020 року) / Нац. наук. мед. б-ка України [та ін. ; редкол.: Т. А. Остапенко (відп. ред.) та ін.]. – Київ : ННМБУ ; Харків : ХНМУ, 2020. – С. 102–106. 02 М–422
808. *Выдыборец С. В.* История становления научно-практических печатных изданий по гематологии и трансфузиологии в Украине / С. В. Выдыборец // Гематология. Трансфузиология. Восточная Европа. – 2018. – Т. 4, № 2. – С. 263–268.
809. *Зозуля Ю. П.* Українському нейрохірургічному журналу – 20 років / Ю. П. Зозуля, М. А. Сапон, А. М. Никифорова // Український нейрохірургічний журнал. – 2015. – № 4. – С. 5–8.
810. *Нікітін В. Г.* «Земский врач» – одна з перших в Україні медичних газет / В. Г. Нікітін, М. І. Терех // Сіверщина в історії України : наук. видання. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 292–295.
811. *Петрух Л.* Історія розвитку медичного словникарства / Л. Петрух // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 38. Лікарський збірник. Медицина і біологія : нова серія. Т. 24 / відп. ред. Л. Матешук-Вацеба. – Львів, 2014. – С. 22–33. В–8971
812. *Садівничий В. О.* Становлення вітчизняного інформаційного простору в сегменті медичної преси Наддніпрянської України ХІХ–початку ХХ століть: типологія, функціонально-змістові особливості, комунікативно-прагматичні складники : автореф. дис. ... д-ра мед. наук із соціальних комунікацій: 27.00.04 – теорія та історія журналістики / В. О. Садівничий ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ : [б. в.], 2016. – 34 с. Р–61617
813. Санітарно-просвітницька робота на Полтавщині наприкінці ХІХ століття : [про періодичне видання «Полтавські губернські відомості» як одне з джерел історії медицини та засобу санітарно-просвітницької роботи населення на Полтавщині наприкінці ХІХ ст.] / І. А. Голованова, О. В. Гапон, В. Л. Філатова [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2012. – Вип. 1. – С. 81–83.

814. *Чаплай Л. І.* До 60-річчя виходу бібліографічного покажчика літератури «Переливання крові» / Л. І. Чаплай // Гематологія і переливання крові : міжвідом. збірник. – Київ. : [б. в.], 2012. – Вип. 36. – С. 307–309. Б–92713

Див. також: №№ 152, 505, 506.

МУЗЕЙНА СПРАВА

815. *Гулько П. М.* Національний музей-садиба М. І. Пирогова як центр науково-просвітницької роботи / П. М. Гулько // Вінниччина медична. Під знаком Червоного Хреста. – Вінниця : Прада Арт, 2013. – С. 73–85. Б–93845
816. *Догузов В. Д.* Від Анатомічного театру до Національного музею медицини України / В. Д. Догузов // Історія медичної науки, практики та освіти : збірка статей та тез науково-практичної конференції, 26–27 квітня 2018 р., м. Київ. – Київ : Рекламне агенство TR Studio, 2018. – С. 395–403. Б–98063
817. *Догузов В.* Два всесвіти одного музею / В. Догузов // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 34–39.
818. Музей кафедри патологічної анатомії [Харківського національного медичного університету] як важлива складова частина навчально-виховної роботи / В. Д. Марковський, І. В. Сорокіна, О. А. Омельченко [та ін.] // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2012. – № 2. – С. 17–19.
819. Національний музей-садиба М. І. Пирогова : фотоальбом. – Вінниця : Консоль, 2017. – 95 с. Г–1376
820. Пироговський альманах : науковий збірник: до 70-річчя відкриття Національного музею-садиби М. І. Пирогова. – Вінниця : Консоль, 2017. – 287 с. Б–98836
821. Родзинка і візитівка кафедри анатомії людини [Івано-Франківського національного медичного університету] / О. Г. Попадинець, О. М. Юрах, М. М. Рожко, Г. Ю. Юрах // Галицький лікарський вісник. – 2020. – Т. 27, № 2. – С. 40–49.
822. *Смольницька В. Л.* Збереження наукової спадщини минулих поколінь: музейний аспект діяльності бібліотеки / В. Л. Смольницька, І. К. Мельничук // Медичні бібліотеки України: досвід, традиції, інновації : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 20–21 травня 2020 року) / Нац. наук. мед. б-ка України [та ін.; редкол.: Т. А. Остапенко (відп. ред.) та ін.]. – Київ : ННМБУ ; Харків : ХНМУ, 2020. – С. 156–160. 02 М–422
823. *Сорока І.* Український медичний клуб та його колекція / І. Сорока // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 68–81.
824. *Хмара Т. В.* Анатомічний музей як одна з розгадок таємниці людського тіла / Т. В. Хмара, Б. Г. Макар // Буковинський медичний вісник. – 2013. – Т. 17, № 2. – С. 230–235.

825. *Холодкова Е. Л.* К 115-летию музея кафедры анатомии человека Одесского национального медицинского университета. Часть 1. История создания и основатели / Е. Л. Холодкова, А. И. Белявский, Н. А. Антонова // Интегративна антропологія. – 2017. – № 2. – С. 76–79.
826. *Холодкова Е. Л.* К 115-летию музея кафедры анатомии человека Одесского национального медицинского университета. Часть 2. Уникальная коллекция анатомических препаратов / Е. Л. Холодкова, А. И. Белявский, Н. А. Антонова // Интегративна антропологія. – 2018. – № 1. – С. 74–77.
827. *Чайковський Ю. Б.* Екскурсія по Музею історії мікроскопа [кафебри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця] / Ю. Б. Чайковський, Т. Л. Терещенко, Л. Б. Шобат // Мистецтво лікування. – 2013. – № 4. – С. 136–137.
828. *Шипулін В.* Музей як театр : [інтерв'ю з доктором медичних наук, професором, заслуженим лікарем України, директором Національного музею медицини України В. Шипуліним про основні напрямки роботи музею] / спілкувалася Г. Шерман // Антиквар. – 2020. – № 6. – С. 26–33.

Див. також: №№ 7, 32, 562, 585.

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

829. *Аранчій В. І.* Факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії – 25 років / В. І. Аранчій, Г. І. Пікуль, В. П. Бердник // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2017. – № 3. – С. 143.
830. *Бердник В. П.* До ювілею факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії / В. П. Бердник, С. М. Кулинич, І. Ю. Бердник // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2017. – № 3. – С. 144–146.
831. *Дідок Ю. В.* Історичні та управлінські аспекти розвитку ветеринарної медицини на території українських земель у період XI–XVII століть / Ю. В. Дідок // Актуальні проблеми державного управління. – Харків, 2018. – № 1. – С. 22–28.
832. *До 40-річчя кафедри ветеринарно-санітарної експертизи Одеського державного аграрного університету // Ветеринарна медицина України.* – 2013. – № 7. – С. 36–37.
833. *Махорін Г. Л.* Ветеринарна освіта і наука в Україні у радянську добу / Г. Л. Махорін // Гілея: науковий вісник. – Київ, 2019. – Вип. 144, ч. 1. – С. 89–92.
834. *Махорін Г. Л.* Внесок науковців Житомирського національного агроекологічного університету у розвиток ветеринарної медицини (1987–2019 рр.) / Г. Л. Махорін // Вісник аграрної історії. – 2019. – Вип. 27/28. – С. 272–277.
835. *Ничик С. А.* Інституту ветеринарної медицини НААН – 35! / С. А. Ничик // Ветеринарна біотехнологія. – Ніжин, 2012. – № 21. – С. 6–7.
836. *Рудик С. К.* Гідна наслідування (до 90-річчя київської школи ветеринарних морфологів) / С. К. Рудик, М. М. Стегней // Ветеринарна медицина України. – 2014. – № 6. – С. 40–41.
837. *Рудик С. К.* Загадкова ветеринарна медицина / С. К. Рудик. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. – 349 с. – Б–99116
838. *Рудик С. К.* Київська школа ветеринарних морфологів (до 90-річчя Київської школи ветеринарних морфологів) / С. К. Рудик, М. М. Стегней // Актуальні питання медичної науки та практики : зб. наук. праць. – Запоріжжя : Агентство Орбіта-Юг, 2015. – Вип. 82, т. 2, кн. 2. – 2015. – С. 43–48. Б–95526

839. *Рудик С. К.* Курс лекцій з історії ветеринарної медицини : підручник для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації з напрямку «Ветеринарна медицина» / С. К. Рудик. – 4-те вид. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. – 415 с. – Б–99115
840. *Рудик С.* 100-річчя в ланцюжку тисячолітньої ветеринарної освіти у м. Києві / С. Рудик. – Київ : «Аграр Медіа Груп», 2020. – 352 с. Б–99605
841. *Рудик С. К.* Факультету ветеринарної медицини НУБіП України – 95 років / С. К. Рудик, М. І. Цвіліховський, Д. А. Засєкін, В. Й. Любецький, М. М. Стегней // Ветеринарна медицина України. – 2015. – №10/11. – С. 34–38.
842. *Стегней М. М.* Київська школа ветеринарних морфологів – основа морфологічної науки ХХ ст. України / М. М. Стегней // Наукові праці Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Кримський агротехнологічний університет». Серія: Ветеринарні науки. – Сімферополь, 2013. – Вип. 151. – С. 262–266.
843. *Стегней М. М.* Нариси історії Київської школи ветеринарних морфологів / М. М. Стегней // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Ветеринарна медицина, якість і безпека продукції тваринництва. – Київ, 2013. – Вип. 188, ч. 4. – С. 189–193.
844. *Стегней М. М.* Організація ветеринарної справи України в період 1917–1921 рр. / М. М. Стегней // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького. – Львів, 2012. – Т. 14, № 2, ч. 4. – С. 251–255.
845. *Стегній Б. Т.* ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» – 90 років на передовому рубежі ветеринарної науки / Б. Т. Стегній // Ветеринарна медицина України. – 2013. – № 10. – С. 8–14.
846. *Щуревич Г. П.* Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ – 20 років / Г. П. Щуревич // Ветеринарна медицина України. – 2013. – № 2. – С. 32–34.

НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ АПАРАТ

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У покажчику подаються за абеткою усі прізвища, які зустрічаються в бібліографічному описі, а також прізвища осіб, про яких йдеться в тексті (персоналії). Після кожної позиції у круглих дужках вказується участь кожної особи, причетної до друкованих праць з поміткою: (ред.) – редактор, (упоряд.) – укладач-упорядник, (перс.) – персоналії та інші. Без позначок наведено позиції, під якими виступають автори праць.

А

Аветіков Д. С.	669	Андрух В. Н.	96
Агарков В. И.	535	Андрух В. С.	96
Агаркова А. О.	1	Аністратенко А.	513
Адамович О. О.	446	Антонова Н. А.	825, 826
Азов Ю. Ф.	223	Антонюк Я.	245
Айзятұлов Р. Ф.	629	Антропова Н. В.	514, 806
Акмен І.	603	Анцупова В.	40
Аксьонов М. В.	266	Апчел С. Я.	97
Александрук О. Д.	630 (підгот.)	Аранчій В. І.	829
Алексеев В. В.	75	Арбузова С. Б.	246
Альков В.	26, 95	Арсенюк В. В.	215
Амосов М. М.	43, 44; 43, 376 (перс.)	Арсенюк Т. Л.	215
Амосова К. М.	596 (ред.)	Артамонова Н. О.	325
Андреева Л. М.	187 (ред.)	Артем'єв А. В.	276
Андрейко Я. Т.	496	Артъомова М. М.	98
Андрейчин М. А.	244; 492 (авт., ред.)	Аряев Н. Л.	760
Андрієнко О. Я.	525	Асмолов А. К.	247
Андрієць О. А.	609	Ахтемійчук Ю. Т.	613
Андріяка Г. О.	171, 759	Ахтирський О. І.	153

Б

Бабаджанян Е. Н.	437	Безсонов В. І.	722
Бабієнко В. В.	531	Беленская Л. Н.	535
Бабій В. Ю.	470	Белецкая Э. Н.	
Бабінцева Л. Ю.	707, 734	див. Білецька Е. М.	
Бабкіна О. П.	688	Белоусов Ю. В.	437
Бабов К. Д.	289	Белоусова О. Ю.	437
Бабуріна О. А. (Бабуріна Е. А.)	247, 271, 292, 420	Бельц С. Є.	173
Багатий Ю. О.	99	Белявский А. И.	825, 826
Багацкая Н. В.	385	Бендас В.	641
Бадюк Л. М.	471–473, 495, 532, 807; 495 (упоряд.)	Бенедикт В. В.	714
Бадюк М. І.	469, 471– 473, 490, 493, 532, 807; 473, 503, 532 (ред.); 495 (упоряд.)	Бердник В. П.	829, 830
Базика Д. А.	363, 370	Бердник І. Ю.	830
Баланська О. Ю.	27	Бердник О. В.	116
Баран С.	784	Березовський В. М.	756
Баранник С. І.	327	Берест І. Р.	438
Бардов В. Г.	133	Берест Р. Я.	438
Барсегян А. А.	100	Берсенев В. Я.	301
Бевз Р. В.	230	Белякова Т. В.	776–778
Безаров О.	474	Бильченко А. В.	
Безносенко П. В.	172	див. Більченко О. В.	
Безруков Л. О.	232	Бідучак А.	765
		Білецька Е. М. (Белецкая Э. Н.)	28, 154, 439
		Білий В. Я.	491, 503 (ред.)
		Біловол О. М.	423
		Білогорцева О. І.	344
		Білоус В. І.	550
		Білоус В. Й.	248
		Білоус Т. М.	232

Білоусова І. В.	574	Борейко Л.	764
Білошицький В. В.	392	Борзенко В. Г.	440
Більченко О. В.	460, 743	Борисенко Н. М.	534
Бірюк І.	323, 493, 637	Борисова І. С.	756
Бірюкова Т.	340, 342	Борисюк А.	691
Блонський Р. В.	45	Боровик О. Б.	807
Богатирьова Р. В. (Богатырева Р. В.)	658, 659; 302, 520 (упоряд.)	Борткевич О. П.	58
Богданова Т. А.	656	Бортний М. О. (Бортный Н. А.)	378, 379, 755
Бодак В. М.	22 (ред.)	Борщ Н. М.	130
Боднар П. М.	685	Боярский В. В.	143
Боечко В. Ф.	694	Братенко М.	701, 702
Бойко А. В.	677	Браткова О. Ю.	418
Бойко В. В.	414	Брик О. Г.	175
Бойчак М. П.	41, 42, 249, 296, 464, 475–483, 491, 498, 515, 546	Брішевац Л.	40
Бойченко С. Г.	123	Брязкало В. В.	397
Бойчук Т. М.	231, 343, 516, 547–558, 582, 609, 650; 562, 787 (ред.)	Будько В. И.	297
Болгов Ю. А.	559	Булах С. М.	790, 793, 797; 779 (авт.- упоряд.)
Болгова Л. С.	328, 329	Булгаков М. А.	59 (перс.)
Болюх Б. А.	174	Булик Р. Є.	698
Бондар М. В. (Бондарь М. В.)	371, 720, 750	Бунин И. А.	59 (перс.)
Бондарчук С.	560	Бут В. Я.	176
Бордюжа О. В.	101		

В

Ваколюк Л. М.	418	Ващенко І. Ю.	276
Вакула Н. С.	250, 259, 441; 189, 204, 225, 250, 259, 272, 647 (ред.)	Ващук Ф. С.	720
Варава Г. Н.	395, 580 (авт.- упоряд., ред.)	Вдовиченко Ю. П.	710
Варес Я. Е.	667	Велигоцкий Н. Н.	705
Варивончик Д. В.	744	Великий Д. Л.	304
Вартанов С. В.	207	Венин І. В.	301
Васильев В. В.	251	Вербовий О.	484
Васильев В. М.	687	Верзілов С. М.	51–53, 55–57, 66
Васильев К. К. (Васильев К. К.)	330, 346, 442, 563, 623, 660, 760	Верхратський С. А.	2
Васильев К. Ю.	563	Виговська О. В.	657
Васильев Ю. К.	443, 623, 660	Видиборець С. В. (Вьдыборец С. В.)	260, 808
Васильєва Н.	252	Виноград Н. А.	13
Васильєва С. (Васильєва С.)	786, 811	Висловух А. В.	540
Васильченко О. А.	177	Вишняков І. Г.	178
Васильянов Д. С.	215	Відяпін В. О.	179
Васільєва С. див. Васильєва С.		Віленський Ю. Г.	798; 416 (інтерв'юер)
Васюк В. Л.	185, 670, 671	Вінниченко О. Е.	32
Вацик В. Л.	157	Вінничук С. М.	331
		Вітрищак С. В.	239
		Владзимирський А. В.	3, 719
		Власенко О. М.	503 (ред.)
		Власова Н. М.	761
		Влодек О. Б.	397
		Возіанов С. О.	253, 414
		Войтенко І. І.	215
		Волкова А. В.	536

Волобуев Н. А.	617	Воробець З. Д.	564
Волосовець О.	302, 520 (упоряд.)	Вороненко Ю. В.	77, 78, 539, 707–709, 762; 749 (ред.)
Волохова Л. Л.	102		
Волошин В. Н.	618	Ворохта Ю. М.	531
Волошин О. Р.	517	Выдыборец С. В.	
Волошина Л. Г.	706	див. Видиборець С. В.	

Г

Гавриленко А. А.	721	Гапонов В. В.	38, 39, 284, 463
Гаврисюк В. К.	366	Гаркавцева І.	579 (підгот.)
Гавриш Н. Б.	538	Гарник К. В.	574
Гавриш Я. І.	355	Гарник Т. П.	574
Гайгін В. І.	4	Георгієв П. В.	254
Гаєвська М. Ю.	631, 633	Георгієва Т. А.	286
Гайдаржи В. С.	180	Георгієвський В. П.	388
Гайдуков В. О.	7, 32	Герасим Л.	668
Гайдукова С. М.	260	Герасименко О. В.	18 (ред.)
Гайко Г. В.	332, 333, 387	Герасимюк І. Є.	612
Галагідина А.	668	Гетьман В. Г.	712
Галайчук І. Й.	689	Гжегоцький М. Р.	426
Галацан О. В.	124	Гнатів В. І.	46
Галицька-Хархаліс О. Я.	612	Годованець О. І.	650
Галич Л. Б.	731	Голованова І. А.	6, 337, 813
Галієнко Л. І.	14	Головко Я. І.	486
Галковська Г.	298	Голубева І. В.	412
Галушко К.	340	Голубятников Н. И.	13
Ганіткевич Я. В.	5, 533, 566, 672	Голяченко О. М.	79, 80, 533
Гапон О. В.	6, 813	Гольєва Н. В.	47

Гоменюк М. А.	103	Гринзовський А. М.	125, 126, 133, 531, 627, 763; 133 (ред.)
Гончаренко І. Ф.	497	Гриновець В. С.	427
Гончаренко Л. Й.	683	Гринчук Ф. В.	680
Гончаренко М. С.	430 (перс.)	Грицюк М.	666, 765
Гончарук О. М.	733	Громовик Б. П.	48, 318; 311 (ред.)
Горачук В. В.	77	Грошовий Т. А.	601
Горбаньов В. В. (Горбанев В. В.)	524, 536, 538	Грузєва Т. С.	14
Гордійчук С. В.	767	Грушко О. І.	185
Горобець М. М.	748	Губанов С. М.	567
Горошко В. Р.	494	Гужва З. Г.	28, 154
Готка В. В.	159	Гузик О.	339
Гоцуляк Д. В.	181	Гук А. П.	265
Гребенников Е. П.	610 (перс.)	Гуков А. Г.	258
Гребняк Н. П.	518	Гулей Л. О.	631, 633
Гресько А. М.	255, 334	Гуліч М. П.	509
Гресько М. М.	255, 334	Гуменна Н. В.	121
Грибан О. Г.	444	Гулько П. М.	7, 32, 815
Григола О. Г.	537	Гуркалова І. П.	568, 648
Григорович М. В.	182		
Гризодуб В. І.	722		
Гризодуб О. І.	388		

Д

Давибіда Л. І.	104	Дашук А. М.	632 (авт., ред.)
Давиденко В. Б.	651	Дворник В. М.	669
Данилейченко В. В.	643	Дедишина Л.	49, 299, 300
Даниленко Н.	165, 166	Дейнека С.	641
Данкевич Н.	286 (ред.)	Дельва І. І.	526
Данко Л. Л.	345		

Дельва М. Ю.	526	Дольницький О.	229
Демочко Г. Г.	183, 205	Доманчук Т.	765
Демчук Є. С.	190	Домбровський А. В.	701 (перс.)
Денисенко О. І.	631, 633	Дончак Д. Ю.	86
Депутат Ю. М.	509	Дорожинський Ю. А.	190
Деревінська К. О.	130	Дорошко В. А.	673
Деримедвідь Л. В.	545 (ред.)	Доценко І. А.	160
Десятерик В. І.	713, 746	Дранник Г. Н.	256, 335
Десятская Ю. В.	760	Драч О. О.	534
Деева Ю. В.	687	Древа Н. М.	9, 186; 209 (упоряд.)
Дженкова Л. Г.	203	Дрижак В. І.	689
Дземан І. М.	184	Друг О.	780
Дземан М. І.	81, 224, 421, 569–573	Дриянская В. Е.	335
Дзюбановський І. Я.	714	Дубоссарская З. М.	745
Дзюблик О. Я.	366	Дуденко В. Г.	682
Дишук І. П.	223	Думанський Ю. В. (Думанский Ю. В.)	50, 719, 768
Діасамідзе Е. Дж.	280	Дунаєв О. В.	688
Дідок Ю. В.	831	Дунай О. Г.	713
Дмитренко Н. М.	117	Дученко М. А.	32
Добржанський С.	106	Дячук В. В.	257
Добровольський К. Е.	230 (перс.)	Дячук Ю. К.	107
Добрянська О. В.	116		
Догузів В. Д.	816, 817		

Е

Егорышева И. В.	19, 20, 35, 76, 82, 85, 87, 89, 135, 451, 501	Ецко К.	241
-----------------	--	---------	-----

Є

Євтушенко В. В.	657	Єрмілов В. С.	30, 118–120, 127, 488
Євтушенко Д. О.	683	Єрмолаєва М. В.	51–57
Єзікян Г. М.	584		

Ж

Жабо Т. М.	336, 337	Жуков К. В.	338
Жарких А. В.	610	Жуковська А.	519, 576
Жаховський В. О.	489, 500, 502, 508	Жулкевич І. В.	689
Ждан В. М.	669	Жупан Б.	493
Жук С. В.	239	Жупанов О. Б.	209 (ред.)

З

Забашта В. Ф.	124, 167	Зализняк В. А.	610
Заблоцька К. В.	64 (упоряд., ред.)	Залявська О. В.	621
Заболотний Д. І.	394, 416	Замлинский Н.	228
Загороднюк К.	627	Запорожан В. М. (Запорожан В. Н.)	578; 595, 598 (упоряд.)
Загородня Л. М.	186, 288, 467 (ред.)	Запривода Л. П.	697
Зайченко Г. В.	693	Заруцький Я. Л.	491, 497; 491 (ред.)
Зайченко І. Л.	422 (перс.)	Захарченко Г. І.	773 (упоряд.)
Зайченко К. І.	422	Захарченко М. В.	161
Зайченко О. К.	422	Захарченко Р. В.	773 (упоряд.)
Зайченко Ю. О.	188	Захарчук О. І.	698
Заїка В. В.	8	Заяць Є. М.	108
Залесский В. Н.	369		

Землякова Т. Д.	439, 704	Зозуля Ю. П.	373, 809
Зіменковський Б. С.	426; 588 (ред.)	Зорій Н.	691
Зінов'єв І. Е.	183	Зубрицкий О. С.	249
Зінченко А. Т.	185, 670, 671	Зупанець І. А.	318
Зінчук О. М.	635	Зьолковський Н.	580

И

Игнат'єв А. М.	692
----------------	-----

І

Іванашко В. С.	9	Ільїн В.	205
Іваніщенко Л. О.	722	Ільницька О.	775
Іванов В. М.	433 (перс.)	Іоффе І. В.	581
Іващенко І. Ю.	465	Ісак І. П.	259
Ігнатенко І.	466	Іфтодій А. Г.	678
Ігнатенков О. С.	131	Іщенко Т. О.	145
Ігнатович І. І.	189		

К

Каафарані Аббас Махмуд	280	Кальницький М.	192, 193
Каган Є. М.	623 (перс.)	Кальниш В. В.	347
Кадобний Т. Б.	109, 121	Кальченко А. Д.	348
Казмірчук А. П.	494	Кальчу С. Л.	83
Калашніков А. В.	332	Кандыба В. П.	654
Калиманов К. И.	346	Капустник В. А.	585, 614, 682; 367, 452, 523, 587 (ред.)
Калинюк Т. Г.	445		

Карапетян К. Г.	454	Ковалів Б.	350
Карліньська М.	3	Коваль В. М.	190
Касинець С. С.	145	Ковальчук Л. Я.	351; 589 (ред.)
Каськова Л. Ф.	276	Ковальчук П. Є.	670, 671
Касьяненко І. І.	130	Ковальчук Т. А.	411 (ред.)
Катрушов О.	141	Ковешников В. Г.	618
Кашпор Є.	199	Ковпак Л. В.	308, 352
Кивічник В. С.	288, 305, 306	Кожемяка А. І.	654
Ким Д. С.	59	Козак Н. В.	109
Кириченко М. І.	649	Кокошко А.	228
Киричок І. В.	781	Колесник М. О.	54, 396, 423
Кисільова Т. О.	349	Колоскова О. К.	232
Кісельов А. Ф.	131	Комісаренко Ю. І.	685
Кіцера О.	61 (ред.)	Кондратюк Н. Ю.	146
Кіцула Л. М.	628	Копичко Н. М.	496
Кішко Р. М.	494	Копча В. С.	492
Клепач М. С.	261	Корда М. М.	521, 586 (ред.)
Клименко Л. О.	424	Кордюм Е. Л.	10
Климнюк С. І.	642	Корж М. О. (Корж Н. А.)	425, 459 (ред.)
Климовицький В. Г.	50, 768	Корженевський Л. В.	729, 766
Климчук В. В.	656	Коржилова Н. Л.	309
Кліковка Г.	579 (підгот.)	Корнага С. І.	368
Клішевич Б. А.	497	Корнев А.	603
Клочко В. І.	131	Корнійчук О. П.	643
Клюєв О. М.	398 (ред.)	Короткоручко А. О.	733
Кнітель І. В.	36	Корса Г. В.	292
Ковалевська Є. А.	697	Корчак Г. І.	399
Коваленко В. М.	58		
Коваленко О. Є.	782		

Косаковський А. Л.	721	Кришталь Є. В.	727
Косенко К. Н.	395, 580 (ред.)	Криштопа Б. П.	77
Косенчук О. М.	31	Кріль О. М.	446
Костенко А. А.	407	Крупеня В. І.	716
Костріков А. В.	145	Круть Ю. Я.	610
Котвіцька А. А. (Котвицкая А. А.)	310, 524, 536, 538	Крушельницький О. Д.	492, 499
Котенко О. Г.	407	Кубарева І. В.	310
Коцур Н.	353	Кудрявцева І. Я.	196
Кочін І. В.	638–640, 730	Кузьменко И. А.	568, 648
Кочергіна І. В.	147	Кузьмін І. В.	305, 306
Кочмарь В. М.	662	Кузьмінов Б. П.	400
Кравець К. І.	354	Куковська І.	323, 637
Кравченко А. В.	195	Кулинич С. М.	830
Кравчук І. В.	355	Кулініченко В.	8
Кравчук Т. Г.	110	Кундієв Ю. І. (Кундиев Ю. И.)	401–403
Крамарьов С. О.	657	Курасов Е. С.	419
Краснова Л. І.	418	Курдиш І. К.	453
Краснюк Л. С.	448	Куроєдова В. Д.	731
Крекотень О. М.	268	Курята О. В.	454, 522
Кресюн В. И.	595, 598 (упоряд.)	Кухта В.	356
Кривецький В. В.	616	Кухта С.	356
Кривко Ю. Я.	429	Куцевляк В. Ф.	732
Крижановський Я. Й.	679	Кучер О. В.	260
Крижевський В. В.	222	Кучин Ю. Л.	748
Кринична І. П.	84	Кушинська М. Є.	564
		Кушнір Л. Д.	622
		Кушніренко І. К.	11

Л

Лабівка О. В.	109		502, 508
Лавріненко Л. І.	111, 148, 262, 783	Лінніков С. В.	197
Лазоришинець В. В.	357, 404	Ліпінські Вітольд	3 (перс.)
Лайко А. А.	721	Ліпська А. В.	467
Ланкин Ю. Н.	362	Лісовий В. М. (Лесовой В. Н.)	585, 614, 632, 659, 663, 682;
Ласитчук О. М.	233		221, 367, 452, 523, 565, 583, 587, 604 (ред.)
Ластков Д. О.	434		
Лебедь С. О.	311		
Левицька А. П.	223		
Левицька Л.	784	Логановський К. М.	370
Левицький В. А.	620	Логаш М. В.	312
Левченко І. М.	449	Лозинський І. М.	400
Левченко О. В.	79	Лопатько В.	603
Левченко Т. М.	510	Лосева О. Ф.	688
Лемішко Б.	149	Лоскутов О. А.	371, 720, 750
Лемко І. С.	345		
Леонова М. О.	343	Лузин В. И.	618
Леонова С. В.	289	Лукавецький О. В.	355
Лесовой В. Н. див. Лісовий В. М.		Лукієнко О. В.	304, 754
Лесков В. Г.	387	Лутасєва Т.	313
Лисенко О. Ю.	748	Луцик Л. О.	784
Литвиненко Н. В.	526	Луцик Л. Ф.	537
Литвинець Є. А.	263	Лучник М. М.	38 (перс.)
Лихтенштейн И. Е.	60	Лучків В. І.	283
Лищинский Р. В.	62	Любарська Л. С.	509
Лівенцова К. В.	55, 57, 66	Любінець О. В.	134, 661
Лівінський В. Г.	489, 500,	Люлько А. В.	358

Лякина Р. Н.	41, 42, 296, 464, 482, 547	Ляшук П. М. Ляшук Р.	63, 343 63
Лях Ю. М.	1		

М

Магльований А. В.	427	Маркович В. П.	345
Мазур І. П.	428, 450; 281, 436 (ред.)	Марковський В. Д.	818
Майор А. А.	345	Мартинів С.	590
Макар Б. Г.	616, 824	Мартінова З. С.	7
Макаров А. В.	712	Мартинюк В. Ю.	234, 235
Макарова О. М.	731	Марченко А. В.	742
Макарук І. М.	198 (упоряд.)	Марченко В. Г.	460, 723, 727, 743; 280 (ред.)
Маковка І. Л.	276	Марченко В. Ф.	240
Максим'юк В. В.	680	Масна З. З.	429, 446
Малаков Д.	780	Масна-Чала О. З.	667
Малецький А. П.	359	Матешук-Вацеба Л. Р.	429; 229, 350, 357, 590, 811 (ред.)
Малиш О.	360	Матюшина В. О.	150
Малишевська О. С.	625	Матяш М. Н.	361
Мальшев О. Б.	207	Махновська І. Р.	767
Малюта В. Р.	537	Махорін Г. Л.	833, 834
Мандрик-Мельничук М.	666	Мацегора Н. А.	271, 420, 692
Марзєєв О. М.	154, 308, 623 (перс.)	Мацон Ю.-Ф. І.	572 (перс.)
Марків Н. В.	601	Мельник В. В.	644
Марков Ю. І. (Марков Ю. І.)	371, 720, 750	Мельник В. І.	537
Маркова М. В.	727	Мельник В. М.	374

Мельникова К. М.	121	Мішалов В. Д.	735
Мельниченко А. В.	563	Мішиєв В.	199
Мельничук І. К.	822	Міщенко О. Я.	693
Мендель А.	513	Мойсеєнко В. О.	348, 785
Мерінг Ф. Ф.	571 (перс.)	Мойсей А.	152, 468, 516, 547–549, 552–558
Микита О. О.	490		
Микитюк О. Ю.	342, 694		
Мироненко О. К.	75	Мойсюк В.	528
Мироненко С. Г.	151	Молодяну А.	323
Мисула І. Р.	264	Мороз Г. І.	260
Михальчишин Г. П.	685	Мороз Г. С.	689
Мищенко А. Н.	86	Москаленко В. Ф.	14; 592, 699 (ред.)
Мищенко І. А.	625		
Мізюк М. І.	625	Мостовой Ю. М.	65
Мінцер О. П.	707, 734	Мошчич О. П.	314
Мірошнікова І.	48	Музыченко П. Ф.	362
Міхно С. П.	713	Мякина А. В.	86

Н

Наварчук Н.	339	Некрасенко К. А.	200
Надрага М.	786, 811	Немирович- Булгакова О. І.	387
Назарчук Л. В.	406	Немченко О. О.	643
Назимок Є.	528	Нечеглод Л. М.	15, 132
Напрєєнко О.	199	Нечипоренко В. В.	419
Нарбутова Т. Е.	456	Никипелова Е. М.	289
Насонов П. И.	617	Никитушкина В. Н.	289
Науменко Л. Ю.	756	Никифорова А. Н. (Никифорова А. М.)	265, 373, 809
Науменко О. М.	687		
Науменко С. М.	788, 794		

Никифоруk P. Ф.	630 (підгот.)	Нікітін В. Г.	33, 201, 810
Николаева А. А.	632	Нікітнюк О. А.	624
Николаенко В. В.	535	Нікітнюк О. В.	496
Ничик С. А.	835	Ніконов А. Ю.	338
Ніколаєва В. В.	779 (упоряд.)	Ніцович І. Р.	609
Николенко М. И.	246	Нічий Б.	316
Никонов В. В.	740	Нічий С.	316
Никонова Н. О.	399	Носач А. А.	292

О

Огарь С. В.	317	Орлов Ю. А.	236
Огнев В. А.	659	Осадчий А. И.	365
Огороднійчук І. В.	492, 499	Осипенко О.	162
Одинцова Г. Н.	745	Осійчук М.	302, 520 (упоряд.)
Озернюк Г. В.	802	Осіна О. В.	458 (підгот.)
Олар О.	340, 342	Оскоріп В. М.	202
Олексик О. Т.	269	Останіна Н. В.	397
Олійник В. С.	237	Остапенко О. В.	697
Олійник О. П.	364	Остапенко Т. А.	790–798; 779 (авт.- упоряд.); 807, 811, 824 (ред.)
Омельченко Е. М.	128	Остапчук В.	40
Омельченко О. А.	818	Осташко В. Ф.	693
Омельченко Т. В.	160	Острогляд П. М.	163
Оношко М. М.	329	Осьодло Г. В.	475, 483, 498
Онул Н. М.	28, 154, 439		
Опарин А. А.	16		
Опарін А. Г.	700		
Оришака Л. Л.	789		
Орленко В.	803		

П

Павленко О. В.	281, 436 (ред.)	Пеклина Г. П.	540
Павленко Р. І.	797-799; 779 (авт.- упоряд.); 788, 793, 799 (ред.)	Пелешук А. П.	184 (перс.)
Павленко Т. О.	266	Перепелиця О.	701, 702
Павлюк В. О.	34	Перехрестенко П. М.	406
Пагор В. В.	594	Перцев Д. П.	585
Паламарчук А. І.	591	Перцева Ж. М. (Перцева Ж. Н.)	367, 452, 523, 585, 587;
Палатна Л. О.	657		367, 452, 523, 565, 583, 587 (ред.)
Паничкин Ю. В.	267	Петренко О. Д.	509
Панов Ф. І.	503	Петрик О.	175
Панчишин Н. Я.	80	Петріщева В. О.	574
Панькова В.	213	Петрова З. П.	659
Парашук Л. Д.	473, 532	Петрошак О. Ю.	769
Паробецька І. М.	661	Петрух Л.	811
Пасічник М. С.	438	Пешковська Н. В.	343
Пастернак Н.	645	Пилипенко М. М.	376
Пасько В. В.	504	Пилипенко Т. І.	722
Пасько І. В.	469, 490, 491, 505, 506, 807	Пиріг Л. А.	67
Паустовський Ю. О.	624	Пирогов М. І.	7, 9, 32, 94, 209, 815, 819, 820 (перс.)
Пахлеванзаде А.	540	Пирогова Н.	40
Пашковський В.	645	Писаренко Ю. Г.	29, 293, 447
Педак А. А.	203	Пишинов Г. Ю.	347
Педан Л. Р.	128	Підгорський В. С.	453
Педаченко Є. Г. (Педаченко Е. Г.)	265, 392	Підлісна І. В.	268
		Пікуль Г. І.	829

Пімінов О. Ф.	304, 754	Поляченко Ю. В.	407
Пінчук В. І.	68	Пономаренко А. М.	133 (авт., ред.)
Пінчук І. Я.	364	Попадинець О. Г.	619, 821
Піняжко Р. О.	134	Попелюк О.-М.	339
Пірнікоза А. В.	168	Попов В. В.	545 (ред.)
Пічкарь Й. І.	269	Попович Ю. І.	620
Пічкур Л. Д.	392	Потимко О. З.	17
Пішак В. П.	698	Пригара В. Д.	204
Пластунов Б. А.	426	Примаць Р.	319
Плугатир В. П.	707	Примачок Л. Л.	541
Поддубный М. В.	19, 20, 35, 76, 82, 85, 87, 89, 135, 451, 501	Притула Р. Л.	512
Поддубная Э. А.	346	Приходько А. М.	270
Подольська Л. С.	237	Прокопенко Т. С.	524
Поздняков С. В.	405 (ред.)	Проняєв Д. В.	613
Покотило П. Б.	312	Пропіснова В. В.	318
Покровська С. В.	303	Просветов Ю. В.	153
Покровський В. Т.	573 (перс.)	Просоленко Н. В.	716
Покрышка Л. А.	258	Проценко Е. С.	649
Полешко Ф. Ф.	303	Прус Л. О.	664
Поліщук В. Г.	222	Пулик О. Р.	189, 272, 647; 189, 204, 225, 250, 259, 272, 647 (ред.)
Поліщук М. Є.	731		
Полтарацкая Т.	297		
Полька Н. С.	230	Путря Ю. В.	807
Полька О. О.	128	Пшон Б. М.	290
Поляк О. В.	662	Пясецький Б. Н.	636
Поляков О. М.	254	П'ятночка І. Т.	368
Полянський І. Ю.	680		
Польовий В. П.	681		

Р

Радзіховський Б. Л.	548 (перс.)	Рожко М. М.	619, 620, 821
Радиш Я. Ф.	525	Рожнов О. О.	753
Радьога Я. В.	190	Розумовський К. Г.	201 (перс.)
Растворов О. А.	153	Ройко Н. В.	617
Ревенко Ж.	665	Ролік С. М.	754
Ревенок О. А.	364	Роман Л.	674, 764
Регеда М. С.	427	Романюк Л. Б.	642
Редько А. И.	301	Романюк Л. М.	79
Резник О. И.	273	Романюк М.	175
Резніков Ю. П.	597	Романюк О. О.	800
Ремнева Н. А.	649	Ростова О. М.	112
Рібаков С. Й.	277, 351, 431, 432	Ротар С.	645
Рибалко О. М.	237	Руденко В. А.	392
Рибальченко В. Ф.	530	Руденко В. В.	545 (ред.)
Риков С. О.	744	Рудик С. К.	836–841
Римар П. І.	274	Рудницька О. П.	116
Різничок С. В.	445	Русак П. С.	240, 283
Робак І.	95, 205	Русанов К. В.	320, 321
Роговий Ю. Є.	673	Русанова Е. Г.	320, 321
Роговик В. Й.	445	Рыбаков С. И. див. Рібаков С. Й.	
Роговой Е. М.	291	Рыженко С. А.	210
Рогожин Б. А.	275, 716, 753	Рябоконтъ Е. Н.	455

С

Савицький В. Л.	483; 507 (ред.)	Сериков С. В.	301
Савіна О. Л.	239	Серняк П. С.	278
Савіна Р. В.	129, 136	Сиденко В. П.	13
Савка С.	805	Сидоренко А. М.	143
Савчук А. Т.	238	Сидорова И. В.	410
Сагайдаковський М. М.	244	Сидорчук Р. І.	681
Садівничий В. О.	812	Силка О. З.	164
Сайдакова Н. О.	253	Симчич Х. С.	527
Салдан Г. М.	124	Синяченко В. В.	721
Самбур М. Б.	394	Синяченко О. В.	50–58, 66, 279, 768
Самойлов А. Л.	169	Синяченко Т. Ю.	66
Самосюк И. З.	369	Сиренко Т. В.	654
Самосюк Н. И.	369	Ситникова В. А.	456
Сапон М. А. (Сапон Н. А.)	265, 373, 809	Сідак О. В.	168
Сахарчук І. М.	122, 584, 607	Січкоріз О. Є.	529
Свінціцький А. С.	433	Склифосовский Н. В.	346 (перс.)
Северин Г. К.	535	Скольський І. М.	602
Семененко О. В.	585	Скочило О. В.	264
Семененко С.	674, 764	Скрильников В. Т.	29, 293, 447 (перс.)
Семено О. В.	322	Скрипник І. Л.	281, 436 (ред.)
Семенова В. М.	408	Скрипников П. М.	742
Семенова Л. С.	390 (підгот.)	Скрипнікова Т. П.	742
Сенюк Н. В.	400	Слободян К. В.	673
Сергета І. В.	418	Слободян М. В.	96
Сергієнко А. В.	507	Слободян О. М.	613
Сердюк А. М.	155, 409	Слободяник Г. І.	496
Сердюк О. І.	275, 716		

Смандич В.	21	Срібна М.	457
Сметюк О. А.	206	Стадник О. М.	3
Смірнов С. М.	581	Стаднійчук Р.	701, 702
Сміян І. С.	69	Станкевич В. В.	129
Смоквін В. Д.	420	Старцева Л. М.	253
Смольницька В. Л.	822	Стасюк Л. А.	230
Смольська І. М. (Смольская И. Н.)	247, 271, 292	Стахорська О. В.	208
Смолякова К. В.	6	Стегней М. М.	836, 838, 841–844
Смолянінова М. О.	156	Стегній Б. Т.	845
Снігурський Д. О.	89, 204, 225, 250, 259, 272, 647 (перс.)	Степанова Н. М.	54
Снісарь В. І.	746	Степанова О. В.	36
Собецкий В. В.	249	Стернюк Ю. М.	529
Соколова Н. Д.	88	Стефак Я.	528
Сокур П. П.	712	Стефанчук В.	528, 637
Солярник В. В.	469, 490, 495	Ступак Ф. Я.	542–544, 599
Сорока В. М.	24, 25, 37, 90, 91, 138, 139, 170, 217–220, 462, 511, 605, 804	Стоянов А. Н.	282
Сорока І. М.	823	Стусь В. П.	210, 327, 358, 600
Сорока О. Я.	525	Суриков А. А.	536
Сорокіна І. В.	818	Сурікова І. О.	310
Спузяк М. І.	747	Сурмашева О. В.	399
		Суслик З. Б.	625
		Суханова Л. А.	344
		Сухомлина А. Н.	372
		Сушко В. О. (Сушко В. А.)	363, 370

Т

Талакин Ю. Н.	434	Тихомирова М. Ю.	212
Таніна С. С.	303	Тищенко О. В.	12 (упоряд.)
Танькут В. О.	412	Ткач А.	805
Тарабан І. А.	683	Ткач В. Є.	630 (підгот.)
Тарабарова С. Б.	129	Ткачук В.	213
Таралло В.	157	Ткачук Л.	213
Таран В. В.	772	Ткачук Н. І.	642
Тарченко Н. В.	785	Ткачук С. С.	675
Терех М. І.	33, 201, 810	Тодоріко Л. Д.	677
Терещенко А. О.	614	Толстанов О. К.	78, 240, 539, 710, 711
Терещенко О. М.	780 (перс.)	Топча М. Т.	99
Терещенко Т. Л.	827	Топчій О.	113
Терещенков О. М.	294	Торбас О. М.	283
Терещук Т. О.	445	Трахтенберг І. М. (Трахтенберг И. М.)	70–73, 287
Тертишний І. О.	224	Тріцинський А. І.	376 (перс.)
Тесленко- Приходько Ю. П.	325 (перс.)	Трусова М. В.	346
Тимків Б. В.	137	Туркевич М. О.	446
Тимофієва М.	691	Турчин В.	287 (ред.)
Тимофійчук І.	674, 764	Тучапський Я.	646 (ред.)
Тимошев Н. П.	143	Тьць С. Н.	258
Тимченко О. І.	128, 413		

У

Убогов С. Г.	512	Унгурян Л. М.	318
Уваркіна О. В.	751	Усенко О. Ю. (Усенко А. Ю.)	414; 365 (перс.)
Уманский В. Я.	434		

Ф

Фадееенко Г. Д.	423	Федяк І. О.	545 (ред.)
Файфура В. В.	74, 591	Фера О.В.	662
Фалько О.	415	Фесенко В.	313
Фартушна О. Є.	331	Фещенко Ю. І.	366, 374
Федак Б. С.	124	Филенко Б. Н.	617
Федів В.	340, 342	Філатова В. Л.	337, 813
Федів О. І.	622	Філіпова Л. О.	673
Федонюк Л. Я.	591; 521, 586 (ред.)	Філіппова О. Ю.	454, 522
Федоренко В. І.	426, 628	Франке Мар'ян	3 (перс.)
Федоров С. Н.	369	Фризюк М. А.	266
Федорук О. С.	678	Фролов Ю. А.	110
Федушак А. Л.	529	Фураев А. П.	375

Х

Хабриев Р. У.	19, 20, 35, 76, 82, 85, 87, 89, 135, 451, 501 (ред.)	Хитрий Г. П.	510
Хандрикова Г. И.	595, 598 (упоряд.)	Хмара Т. В.	824
Харачко Т. І.	602	Хмарна Л. П.	203
Харченко Н. С.	801; 779 (авт.- упоряд.)	Хміль Т. А.	742
Хвисюк М. І.	723; 280 (ред.)	Ходор О. Є.	661
Хвисюк О. М. (Хвисюк А. Н.)	460, 723, 727, 743, 752, 753; 280 (ред.)	Ходоровський Г. І.	674, 675
		Холоденко Т. Ю.	394
		Холодкова Е. Л.	825, 826
		Хоменко І. П.	489 (ред.)
		Хотіна С. Г.	114
		Хотяновский Г. И.	296 (перс.)
		Хухліна О. С.	21, 621

Ц

Цвень П. В.	305, 306	Ціборовський О. М.	22–25, 37, 90, 91, 138, 139, 170, 217–220, 461, 462, 511, 605, 804
Цехмістер Я. В.	122, 584, 607, 748; 596 (ред.)	Цідило І. Г.	630 (підгот.)
Цимбал Т. В.	216	Ціцюра З. С.	295
Цимбалюк В. І.	373	Цьоха І. О.	729, 766
Циркот І.	493, 637		
Цицурін Ф. С.	421 (перс.)		

Ч

Чабан М. П.	38, 39, 284, 463	Черновська Н. В.	698
Чабан Т. В.	636	Чернюк В. І.	155, 403
Чайковський Ю. Б.	827	Черняк В. А.	362
Чаплай Л. І.	814	Чорненька Ж.	765
Чебан В.	92, 93, 241–243, 665, 666, 774	Чорний Ф.	140, 377
Чебан Л.	92	Чортківська М.	775
Чепкий Л. П.	376	Чудиновских А. Г.	419
Червяк П. І.	94, 222	Чуднов О. В.	187 (упоряд.)
Череменко А. М.	397	Чуйко А. П.	664
Черних В. П.	307 (ред.)	Чумак А. А.	363
Чернишенко Т. І.	762	Чумаченко Т. О.	703
		Чупашко О. Я.	564

Ш

Шадлун Д. Р.	224	Шерстнева Е. В.	19, 20, 35, 76, 82, 85, 87, 89, 135, 451, 501
Шакун А. П.	158		
Шалимов А. А.	707 (перс.)		
Шамрей В. К.	419	Шехтер І. Є.	344
Шаплавський М. В.	694	Шип-Балог Л. В.	225
Шаповал В.	141	Шипулін В. П.	285, 828
Шаповаленко С. Л.	303	Широбоков В. П.	644
Шаповалов В. П.	677	Шиян Д. М.	614
Шаповалова В. В.	378, 379, 755	Шідловський В. О.	351
Шармазанова О. П. (Шармазанова Е. П.)	378, 379, 755	Шкварковський І. В.	678
		Шкробанець І. Д.	223, 231
Шатило В. Й.	606, 767	Шматенко О. П.	512
Швець В. І.	380, 675	Шобат Л. Б.	827
Шевцова З. І.	38, 39, 284, 463	Шостка І. П.	785
		Штанько В. А.	330
Шевченко О. Г.	412	Шуліка О. Ю.	226
Шегедин М. Б.	762	Шульгай А. Г.	80
Шекера О. Г.	708	Шуст Т.	115
Шендеровський В. А.	381	Шустер Є. М.	187 (упоряд.)
Шерман Г.	791, 828 (інтерв'юер)	Шутов Є. Ю.	530, 608

Щ

Щербак Н. М.	789	Щуревич Г. П.	846
Щербань О. М.	227	Щурук Г. З.	382
Щербінська А. М.	142	Щурук О. З.	382
Щукин В. В.	228		

Ю

Юзько О. М.	231	Юрнюк С.	805
Юрах Г. Ю.	619, 821	Юрценюк О.	645
Юрах О. М.	619, 821	Ющак М. В.	612
Юрик О. Є.	384	Ющенко А. И.	207

Я

Яворовський О. П.	122, 584, 607, 624	Яременко Д. О.	425
Яворська Л. П.	601	Яремчук О.	252
Яворський І. Г.	635	Яриніч В. І.	198 (упоряд.)
Якименко А. І.	644	Ярмула К. А.	692
Якобчук А. В.	144	Ярутіна Н. М.	530, 608
Якубовская А. В.	143	Ясинська Е.	665
Якущенко В. А.	304, 754		

**АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ
ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Буковинський державний медичний університет	516, 519, 547–558, 561, 562, 576, 582, 609, 613, 616, 621, 622, 631, 633, 637, 641, 645, 650, 665, 666, 668, 670–675, 677, 678, 680, 681, 691, 694, 698, 701, 702, 787
Вінницький медичний інститут	див. Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова	594
Дніпровський державний медичний університет	327, 454, 522, 600, 713, 726, 745, 746, 756
Дніпропетровська медична академія МОЗ України	див. Дніпровський державний медичний університет
Донецький національний медичний університет	518, 629, 634, 719
Донецький національний медичний університет імені М. Горького	див. Донецький національний медичний університет
Житомирський медичний інститут	606
Житомирський національний агроєкологічний університет	див. Поліський національний університет
Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України	638–640, 730, 736
Запорізький державний медичний університет	577, 579, 610, 686
Івано-Франківський національний медичний університет	619, 620, 625, 630, 821
Імператорський Новоросійський університет	див. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету	304
Інститут післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету	846
Києво-Могилянська академія	див. Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Київське військово-медичне училище	див. Київський медичний коледж імені П. І. Гаврося
Київський медичний інститут	див. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Київський медичний коледж імені П. І. Гаврося	496
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	560, 569, 570–573, 596, 605
Луганське обласне медичне училище	530, 608
Луганський державний медичний університет	581, 618, 688
Луганський медичний інститут	див. Луганський державний медичний університет
Львівська академія ветеринарної медицини	див. Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Львівський державний медичний інститут	див. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	400, 426, 446, 564, 566, 580, 588, 590, 602, 628, 635, 643, 646, 661, 667, 786
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького	784

Миколаївський базовий медичний коледж	567
Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика	див. Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика	704, 707, 708–712, 717, 718, 720, 721, 729, 733–735, 737–739, 741, 744, 749–751, 758, 766
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця	122, 348, 428, 559, 575, 584, 592, 593, 597, 599, 607, 624, 626, 627, 644, 653, 655–657, 664, 676, 679, 685, 687, 697, 699, 748, 827
Національний університет біоресурсів і природокористування України	841
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	547
Національний фармацевтичний університет (м. Харків)	313, 693, 695, 754
Одеський державний аграрний університет	832
Одеський медичний інститут	див. Одеський національний медичний університет
Одеський національний медичний університет	420, 514, 540, 568, 578, 595, 598, 636, 649, 660, 692, 696, 800, 825, 826
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	353, 563
Поліський національний університет	834
Полтавська державна аграрна академія	див. Полтавський державний аграрний університет
Полтавський державний аграрний університет	829, 830
Приватний вищий навчальний заклад «Київський медичний університет»	574, 690

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського	див. Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського	520, 521, 586, 589, 591, 601, 611, 612, 642, 689, 714
Ужгородський національний університет	615, 647, 662
Українська військово-медична академія	469, 478, 483, 490, 495, 503, 510
Українська медична стоматологічна академія (м. Полтава)	617, 652, 669, 731, 742
Український народний університет (заклад вищої освіти, що діяв у Києві за влади Української Центральної Ради та Української Держави)	515
Університет Святого Володимира	див. Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Харківська медична академія післядипломної освіти	700, 705, 706, 715, 716, 722–725, 727, 728, 732, 740, 743, 747, 752, 755, 757
Харківський медичний інститут	див. Харківський національний медичний університет
Харківський національний медичний університет	86, 258, 273, 452, 476, 477, 506, 523, 565, 585, 603, 604, 614, 632, 651, 654, 659, 663, 682, 683, 703, 781, 818
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	430, 648, 684
Чернівецький державний медичний інститут	див. Буковинський державний медичний університет

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ УСТАНОВ

Інститут ветеринарної медицини НААН	835
Інститут гастроентерології НАМН України	390
Інститут гематології та трансфузіології НАМН України	406
Інститут гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва НАМН України	див. Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМН України
Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМН України	128, 129, 386, 393, 397, 399, 409, 413
Інститут дерматології та венерології НАМН України	389
Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН України	401–403
Інститут мікробіології та імунології імені І. І. Мечникова НАМН України	415
Інститут нейрохірургії імені акад. А. П. Ромоданова НАМН України	392, 408
Інститут отоларингології імені проф. О. С. Коломійченка НАМН України	394, 416
Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України	385
Інститут патології хребта та суглобів імені проф. М. І. Ситенка НАМН України	412
Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського НАМН України	396, 410
Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України	395
Інститут травматології та ортопедії НАМН України	387, 391, 417
Науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького	400

Національна академія медичних наук України	414, 423
Національний інститут раку	328
Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова	404
Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова НАМН України	407
Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» (м. Харків)	845
Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» (м. Харків)	398
Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України	363
Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів	388
Український науково-дослідний інститут промислової медицини (м. Кривий Ріг)	411
Український науково-дослідний протичумний інститут імені І. І. Мечникова МОЗ України (м. Одеса)	405
Фармакопейний центр	див. Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Автономна Республіка Крим	207
Буковина (територія входить до складу України (Північна Буковина) та Румунії (Південна Буковина))	21, 152, 231, 232, 252, 323, 343, 468, 764
Буринщина, Сумська обл.	4
Вінниця та Вінницька область	9, 168, 173, 174, 186, 190, 209, 288, 418, 485
Волинська область	382
Галичина (територія сучасних Тернопільської (крім північної частини), Львівської, Івано-Франківської обл. України і Підкарпатського та частини Малопольського воєводства Польщі)	104
Гуляйполе, Запорізька обл.	11
Дніпропетровська область	39, 105, 210, 212, 284, 327, 359, 454, 600
Донецька область	150, 246, 278, 291, 293, 434, 489, 518
Житомирська область	240, 248, 283, 474
Закарпатська область	189, 204, 214, 225, 227, 250, 257, 259, 269, 441
Запорізька область	12, 143, 153, 297, 326, 440, 509
Західна Україна (територія сучасних Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Волинської, Рівненської, Чернівецької, Хмельницької і Закарпатської обл.)	351, 517
Івано-Франківська область	96, 115, 213, 261
Кагарличчина, Київська обл.	8
Калущина, Івано-Франківська обл.	137
Катеринославська губернія, Дніпропетровська обл.	28, 29, 39, 154, 284, 447, 463

	22, 25, 37, 40–42, 83, 90, 126, 138, 139, 170, 171, 192, 193, 194, 199, 217–220, 222, 224, 287, 296, 298, 315, 319, 384, 421, 423, 424, 428, 431, 433, 439, 449, 461, 462, 507
Київ і Київська область	
Кіровоградська область	130, 187, 198
Конотопський повіт, Чернігівська обл.	33
Лівобережна Україна (входили території Чернігівської, Полтавської, лівобережної частини Київської й Черкаської обл., Київ з невеликим районом довкола нього на Правобережжі, а також північна частина Дніпропетровської обл.)	164, 349
Луганська область	258, 489
Львів і Львівська область	17, 244, 295, 350, 356, 357, 426, 427, 429, 438, 445, 446, 527, 529, 628, 802
Миколаїв і Миколаївська область	27, 31, 34, 36, 75, 97–103, 107, 108, 110, 112, 114, 119, 127, 131, 147, 158–160, 163, 169, 172, 176–182, 188, 195, 196, 200, 203, 206, 208, 216, 226, 228, 238, 251, 254, 274, 286, 290, 448, 488
Одеса та Одеська область	191, 197, 247, 271, 282, 289, 346, 354, 360, 405, 420, 443, 449, 456, 514, 540, 760
Південна Україна (територія сучасних Запорізької, Дніпропетровської, Херсонської, Одеської та Миколаївської областей, а також Автономна Республіка Крим та місто Севастополь)	118, 120
Поділля (територія сучасних Вінницької, Хмельницької (без північної смуги), Тернопільської (південь), північні райони Одеської обл., а також невеликі прилеглі території Житомирської, Черкаської, Кіровоградської та Київської обл.)	32, 467

Полтавська область	6, 141, 145, 294, 322, 336, 337, 435, 436, 813
Правобережна Україна (територія сучасних Вінницької, Житомирської, Кіровоградської, Київської та частково Черкаської обл.)	106
Прикарпаття (територія сучасних Івано-Франківської обл. (підгірська частина Івано-Франківського, Калуського, Косівського та Надвірнянського р-нів), частина Львівської обл. (підгірська частина Дрогобицького, Самбірського та Стрийського р-нів – західне Прикарпаття) та Чернівецької обл. (підгірська частина Вижницького та Чернівецького р-нів – східне Прикарпаття)	263, 525, 527, 625
Рівненська область	770
Середнє Полісся	466
Слобідська Україна (Слобожанщина) (територія сучасних Сумської обл. (південно-східна частина), Харківської обл. (окрім південного заходу), Луганської обл. (північна частина), Донецької обл. (північна частина)	167, 280
Станіславська область	див. Івано-Франківська область
Сумська область	156, 165, 166, 484
Тернопільська область	74, 109, 121, 202, 211, 653
Трансністрія (адміністративно-політична одиниця на південному заході сучасної України та лівому березі Дністра сучасної Молдови)	162
Туреччина	469

Харків та Харківська область	15, 26, 95, 124, 132, 205, 221, 313, 329, 338, 367, 378, 379, 422, 430, 432, 437, 449, 452, 455, 459, 523, 565, 583, 585, 776, 778
Херсонська область	30, 237
Хмельницька область	215
Чернівці та Чернівецька область	185, 223, 513, 556–558, 780
Чернігівська область	18, 111, 113, 117, 123, 148, 175, 201, 262

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІСТОРИЯ МЕДИЦИНИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ
Науково-допоміжний бібліографічний покажчик
Частина 4 • 2012–2020 рр.

Упорядники

Мамедова Н. І.

головний бібліограф відділу наукової бібліографії
Національної наукової медичної бібліотеки України

Самчук Л. І.

головний бібліограф відділу наукової бібліографії
Національної наукової медичної бібліотеки України

Науковий редактор

Остапенко Т. А.

в. о. генерального директора
Національної наукової медичної бібліотеки України,
заслужений працівник культури України

Редактор

Бортнік Н. М.

завідувач відділу видання науково-інформаційних матеріалів
Національної наукової медичної бібліотеки України

Відповідальна за випуск

Остапенко Т. А.

в. о. генерального директора
Національної наукової медичної бібліотеки України,
заслужений працівник культури України

Оригінал-макет

Коляда О. П.